WIADOMOŚCI PORTU GDYŃSKIEGO

ROK III PAŹDZIERNIK 1933 ZESZ. 10

Życiorys dyr. Departamentu Morskiego w Min. Przem. i Handlu p. L. Możdżeńskiego

W dniu 2 października br. objął kierownictwo Departamentu Morskiego w Ministerstwie Przemysłu i Handlu p. Leonard Możdżeński, b. wicedyrektor-prokurent Zakładów Amunicyjnych „Pocisk" S. A.

P. Leonard Możdżeński, urodzony 6 listopada 1892 r. w Warszawie, po ukończeniu 8-klasowego prywatnego polskiego gimnazjum filologicznego p. Chrzanowskiego w Warszawie, studjuje na wydziale budowy maszyn politechniki w Charlottenburgu.

Powołany do wojska rosyjskiego, po wybuchu wojny, przechodzi kurs Michajłowskiej Szkoły Oficerskiej Artylerji w Petersburgu. Zostaje mianowany przez rosyjskie ministerjum wojny członkiem specjalnej komisji artyleryjskiej we Francji — od sierpnia 1916 do kwietnia 1918 r. pełni funkcje szefa wydziału artylerji w tej komisji.

Następnie pracuje we francuskiem ministerjum uzbrojenia na stanowisku szefa wydziału technicznego i badań aerodynamicznych t. zw. „Mission C. H. L." w Section Technique d'Artillerie.

Od kwietnia 1919 r. pracuje w Polskiej Misji Zakupów w Paryżu, pełniąc funkcje zastępcy kierownika, a od kwietnia 1920 r. kierownika wydziału artylerji tejże Misji. W 1924 r. odwołany do swego oddziału macierzystego, uzyskuje stopień kapitana artylerji konnej.

Po przejściu w stan nieczynny obejmuje stanowisko kierownika działu produkcyjnego, a następnie działu sprzedaży w Zakładach Amunicyjnych „Pocisk" S. A., przyczem w grudniu 1924 r. na własną prośbę przechodzi do rezerwy w stopniu kapitana rezerwy artylerji konnej. W listopadzie 1927 r. zostaje wicedyrektorem i prokurentem Zakładów Amunicyjnych „Pocisk" S. A., poświęcając się specjalnie sprawom eksportowym i organizacyjno-administracyjnym. Z tego stanowiska przechodzi do Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Posiada odznaczenia: Krzyż Kawalerski „Polonia Restituta" za zasługi na polu organizacji wojska, oraz Krzyż Kawalerski Legji Honorowej Francuskiej za prace wynalazcze w dziedzinie amunicji.

POLSKA AGENCJA TELEGRAFICZNA (P. A. T.)
GDYNIA

„KOM-DRO-BIT"

Polskie Towarzystwo Budowy Dróg

Sp. z o. o. w Katawicach

Katowice II., ul. Florjana 5
tel. 11-66

„Kom-Dro-Bit" prowadzi rozbudowę dróg i ulic.

„Kom-Dro-Bit" udziela miastom kredytu.

BERGENSKE

Regularna komunikacja okrętowa

Ekspedjujemy następujące statki z Gdyni i Gdańska do portów:

Wschod. Norwegji:

Oslo

oraz inne wschodnio-norweskie porty:

par. „AKERSHUS" również bezpośrednio do Drammen ładuje w Gdyni 27|10, w Gdańsku 26|10

par. „BIRI" również bezpośrednio do Skien ładuje w Gdyni 3|11, w Gdańsku 2|11

par. „AKERSHUS" ładuje w Gdyni 18|11, w Gdańsku 17|11

Zachodn. Norwegji:

Stavanger — Bergen — Trondheim

oraz inne zachodn.-norweskie porty:

par. „URSA" ładuje w Gdyni 4|11, w Gdańsku 3|11

par. „JAEDEREN" ładuje w Gdyni 18|11, w Gdańsku 17|11

Towary na konosament przejściowy do wszystkich północno-norweskich portów, Petsamo (Finlandja), Islandji i wysp Färo.

Wschodn. Szwecji:

Stockholm

M|S „KERSTIN" ładuje w Gdańsku 30|10

Zachodn. Szwecji:

par. „IWAN" do Malmö, Halmstad, Gothenburg ładuje w Gdyni 31|11, w Gdańsku 1-2|11

Połudn. Szwecji:

Karlskrona — Kalmar

par. „BORGHOLM" ładuje w Gdyni 2|11.

Memel:

par. „BORGHOLM" ładuje w Gdyni 21|11

Północnej i Południowej Hiszpanji, Portugalji i Maroka:

Pasajes - Bilbao - Oporto - Lizbona - Sevilla - Gibraltar - Casablanca

oraz inne północno- i południowo-hiszpańskie i marokańskie porty:

par. „LISBOA" ładuje w Gdyni 10—15|11, w Gdańsku 10—15|11

Zachodn. MORZE Śródziemne:

Malaga - Cartagena - Alicante - Tarragona - Barcelona - Marsylja - Genua - Livorno - Neapel - Catania - Messina - Palermo:

par. „INDUSTRIA" ładuje w Gdyni 30|10, w Gdańsku 30|10

Lewantu:

Algier - Egipt - Palestyna - Syrja - Grecja

oraz do portów tureckich i Morza Czarnego:

M|S „VIKINGLAND" do: Algier, Aleksandrja, Jaffa, Beyrouth, Pireus, Istanbul, ładuje w Gdyni 25|10, w Gdańsku 26|10

M|S „HEMLAND" do: Aleksandrja, Jaffa, Beyrouth, Pireus, Instanbul ładuje w Gdyni 6|11, w Gdańsku 7|11

M|S „NORDLAND" do: Aleksandrja, Jaffa, Beyrouth, Pireus, Istanbul ładuje w Gdyni 18|11, w Gdańsku 20|11

M|S „GOTLAND" do: Aleksandrja, Jaffa, Beyrouth, Pireus, Istanbul ładuje w Gdyni 24|11, w Gdańsku 25|11

M|S „ERLAND" do Aleksandrja, Jaffa, Haifa, Beyrouth, Pireus, Istanbul ładuje w Gdyni 5|12, w Gdańsku 6|12

Konosamenty przejściowe do innych portów lewantyńskich

Połudn. Ameryki:

Rio de Janeiro, Santos i Buenos Aires

ewent. również do Montevideo

par. „BOREAS" IX ładuje w Gdańsku 2|11

par. „NAVIGATOR" ładuje w Gdańsku ca. 10—15|11.

Pozatem przyjmuje się do przewozu towary na konosament przejściowy do

Irlandji, Kanady, U.S.A., Meksyku, Zachodniej Afryki, Połudn. Afryki, Golfu Perskiego, Indji, Wschodniej Azji i Australji.

O zgłoszenia ładunków upraszają i informacji udzielają agenci. Zastrzega się zmiany!

BERGENSKE
BALTIC TRANSPORTS Ltd.
Sp. z o. o.
GDYNIA, Portowa, Telefon 2911
GDAŃSK, Hundegasse 89, Tel. 225-41

ROK III PAŹDZIERNIK 1933 ZESZ. 10

WIADOMOŚCI PORTU GDYŃSKIEGO

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: ULICA ŚWIĘTOJAŃSKA, DOM P. A. M., TEL. 1720
KONTO BANKOWE: KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI M. GDYNI NR. 3053
PRENUMERATA ROCZNA ZŁ. 15.00 - - - - - - - - - - - POJEDYŃCZY ZESZYT ZŁ. 1.50

PREZYDJUM ZJAZDU

Działaczy gospodarczych i społecznych wojew. Pomorskiego zorganizowanego w d. 1-go października 1933 r. w Gdyni

Od lewej strony: prez. P. Jakubowski, senator ks. A. Szulc, przewodniczący Zjazdu, Prezes Rady Wojew. B. B. W. R. mjr. M. Paluch, konsul Szwedzki w Gdyni N. Korzón, senator J. Iwanowski

OD REDAKCJI:

W dn. 1. października br. odbył się w Gdyni Zjazd Działaczy gospodarczych i społecznych B. B. W. R. na Pomorzu.

Zjazd ten poruszył szereg bardzo ważnych i aktualnych spraw, dotyczących dalszego rozwoju przemysłowo-gospodarczych miasta i portu Gdyni, oraz zaplecza.

Ze względu na ważność tych zagadnień, Redakcja „Wiadomości Portu Gdyńskiego" niniejszy numer poświęca tej sprawie.

Potrzeby Gdyni i zaplecza

Inż. JERZY IWANOWSKI
Senator

Głębokie przywiązanie do narodowości i religji ludności pomorskiej, sprawiło, iż Polska przez przyłaczenie Pomorza uzyskała skrawek wybrzeża morskiego, a Pomorze odzyskało swój olbrzymi, naturalny obszar ciążenia.

Uwolnienie Pomorza z pod zaboru i wcielenie go do organizmu gospodarczego Rzplitej, stworzyło dodatnie warunki rozwoju przemysłu pomorskiego, czego dowodem jest rozwój dawniej istniejących i powstanie nowych placówek przemysłowych.

Stworzenie warunków handlowych i finansowych dla polskiego przemysłu pomorskiego, któreby pozwoliły skutecznie walczyć z subsydjowanym przemysłem niemieckim i uprzywilejowanym pod względem obciążeń przemysłem gdańskim, winno stać się jednym z wytycznych problemów programu gospodarczego rozwoju Pomorza.

Brak należycie rozwiniętej sieci banków spółdzielczych i prywatnych, przystosowanych do miejscowych warunków pracy, odbija się dotkliwie na rozwoju życia gospodarczego. Uprzystępnienie kredytu przez powstanie odpowiednich instytucyj finansowych należy uważać za wszechmiar wskazane.

Rozwój na Pomorzu przemysłu przetwórczego, który dałby zatrudnienie licznej rzeszy pracowników fizycznych i umysłowych, jest najlepszą gwarancją obrony tej dzielnicy przed jakimikolwiek zakusami i jej organicznego związku z gospodarką ogólnonarodową. Rozwój przemysłu, opartego na surowcach, bądź miejscowych, bądź przywożonych drogą morską, lub też wytwarzającego produkty, przeznaczone na eksport, jest w szczególności wskazany dla Pomorza.

Polityka celna i taryfowa powinna uwzględnić w szerokich granicach położenie geograficzne i właściwości gospodarcze Pomorza i zawierać w sobie czynniki, sprzyjające szybkiemu rozwojowi tej dzielnicy.

Pomorze, jako dzielnica predystynowana do rozwoju handlu i przemysłu eksportowego, zainteresowana jest w realizacji środków, mających na celu wzmożenie i usprawnienie wywozu artykułów przemysłu przetwórczego i rolnego. Z pomiędzy tych środków na pierwsze miejsce wysuwają się następujące:

a) Organizacja przemysłu eksportowego i stworzenie społecznych funduszów eksportowych.

b) Wydatne zmniejszenie kosztów produkcji towarów eksportowych przez obniżenie cen surowców i półfabrykatów do poziomu cen światowych, czy to stosując do surowców i półfabrykatów krajowych ceny eksportowe, czy też nabywając je zagranicą w drodze obrotu uszlachetniającego.

c) Rozbudowa kredytów eksportowych (ubezpieczenia kredytów, kredyty na produkcje, skup, uprzywilejowanie kredytów eksportowych itd.).

Przystosowanie pomorskiej sieci dróg żelaznych, wodnych i bitych do obecnej struktury gospodarczej państwa, jak również uregulowanie Wisły i jej dopływów, wysuwa się na czoło programu inwestycyj publicznych, koniecznych dla podniesienia dobrobytu Pomorza i Gdyni.

Mgr. Józef Kawczyński
Prezes Rady Grodzkiej B. B. W. R.
w Gdyni

Mając na celu pobudzenie inicjatywy społecznej do pracy nad zaktywizowaniem życia gospodarczego Pomorza, pragnę na wstępie stwierdzić, że Gdynia wysuwa się w realizowaniu tej słusznej zasady na czoło wszystkich środków gospodarczych.

Jeżeli dziś oglądamy port gdyński, widzimy w nim urządzenia o miljonowych wartościach, które wniósł do portu kapitał prywatny. Jako przykład niech posłużą inwestycje, dokonane przez polski przemysł węglowy, duże zakłady przemysłowe, przedsiębiorstwa spedycyjne, maklerskie, handlu hurtowego i t. d.

Dzięki nim osiągnął port gdyński ten stopień rozwoju, który stawia go już obecnie w rzędzie najpoważniejszych portów Bałtyku. Statystyka wykazuje, że obroty portu w roku ubiegłym wynosiły 5.200.000 ton towarów, a tegoroczne sprawozdania miesięczne zapowiadają znaczne dalsze zwiększenie obrotów w roku bieżącym. Oprócz zwiększonego tonażu, wykazuje port gdyński, w obsłudze naszego handlu zagranicznego, coraz to większą różnorodność towarów. Zyskuje on opinję portu dobrze pracującego, tak, iż ościenne państwa, jak Czechosłowacja, Węgry, Rumunja i państwa bałtyckie żywo interesują się współpracą z Gdynią. Port ten zaczyna wobec tych państw odgrywać stopniowo rolę portu tranzytowego, dzięki czemu

rozszerza się jego naturalne zaplecze i zwiększa się jego zasięg. Stwierdzić można, iż port gdyński jest wymownym dowodem, że w społeczeństwie naszem ukryte są wielkie siły twórcze, które dają wspaniałe wyniki, podnosząc temsamem powagę naszego Państwa i stwarzając dla niego, obok istniejącej już samodzielności politycznej, samodzielność gospodarczą, będącą nieodzownym warunkiem tego, co zwykliśmy określać jako mocarstwowe stanowisko państwa.

Praca gospodarcza na terenie Gdyni nie jest tylko kwestją zapału patrjotyzmu, lecz wchodzą w rachubę względy o realnem i materjalnem podłożu.

Jeżeli chodzi o port, o jego rozbudowę, o organizację handlu hurtowego, to niewątpliwie wymaga to kapitałów poważnych. Natomiast szerokie pole działania otwiera się dla kapitałów średnich na terenie miasta portowego.

Jeżeli chodzi o rozbudowę miasta Gdyni, to na ogólną kwotę zainwestowanych w okresie ostatnich siedmiu lat w budownictwie mieszkaniowem, udział kapitałów państwowych, udzielonych w formie pożyczek z Państwowego Funduszu Budowlanego oraz inwestycje instytucyj prawno - publicznych, wynosi 34%. Reszta to kapitał prywatny.

Mylnem byłoby twierdzenie, że przyczyną napływu do Gdyni elementów przedsiębiorczych i kapitałów prywatnych jest wyłącznie tylko port, jako taki i jego siła atrakcyjna. Wszystko wskazuje na inne jeszcze źródło tego wielkiego wyczynu gospodarczego, jakiego świadkami jesteśmy na tutejszym terenie. Jest to wiara społeczeństwa naszego, że Gdynia jest terenem dla twórczej inicjatywy prywatnej. Ten czynnik psychiczny ważny jest szczególnie w obecnej dobie przygnębienia na tle kryzysu gospodarczego. On w wielu wypadkach pobudza do czynu i każe ratować się w pracy na nowym terenie. Czynnik ten wymaga jednak kultu w formie ciągłego uświadomienia społeczeństwa o doniosłej roli gospodarczej portu dla swego zaplecza.

Zapleczem Gdyni jest bezspornie cała Polska, toteż przekonani jesteśmy, że wszystko co Gdyni dotyczy, znaleźć winno oddźwięk w całym kraju. Okoliczność ta nie może jednakże w niczem umniejszać praw i obowiązków, które przypadają najbliższej części zaplecza portu, tej części kraju, w której obrębie port się znajduje. Gdynia, będąc portem polskim, jest portem pomorskim i o tem nie wolno Pomorzaninowi zapominać.

Pod pojęciem zaplecza portu nie należy rozumieć tylko tych części państwa, względnie tych państw, do których z danego portu najłatwiej i najdogodniej dowieźć można towar, lecz w pojęciu tem kryje się również ta część kraju, w której dadzą się ulokować najkorzystniej funkcje, mające na celu usprawnienie i ułatwienie pracy portu. Wielkie porty światowe, do których już obecnie Gdynię zaliczyć możemy, stanowią, ze względu na wielkość obrotów towarowych i wartość czynności w tych portach wykonywanych, pierwszorzędny instrument gospodarczy. Rozliczne i przeróżne są ich funkcje, tak, iż w zakresie obsługi tych funkcyj portowych niewystarczającym jest sam teren portu. Pewne czynniki pomocnicze przerzuca się zatem z konieczności rzeczy na tę połać zaplecza, na której komunikowanie się zainteresowanych przedsiębiorstw i warsztatów pracy z portem jest najłatwiejsze. Równocześnie tworzą wielkie porty światowe duże skupienia ludności, których zaopatrywanie pociąga za sobą konieczność jaknajściślejszego zespolenia z portem funkcyj gospodarczych najbliższych jego powiatów, względnie połaci kraju. Tak pojęte zaplecze portu nasuwa nam odrazu myśl, że Pomorze, jako pierwsze i bezpośrednie zaplecze portu gdyńskiego, winno wykonywać cały szereg funkcyj, niezbędnych dla sprawnej pracy portu i jego rozwoju.

Uprzytomnić sobie należy, że intensywność potrzeb Gdyni, jako powstającego miasta o silnej tendencji do rozrostu, miasta, które niewątpliwie w najbliższych latach dorośnie do rozmiarów wielkiego ośrodka, będzie szczególnie wielka i że Pomorze będzie miało możność osiągnięcia z rozwoju portu i miasta Gdyni poważnych korzyści.

Są trzy czynniki przedewszystkiem powołane do spełnienia pomocniczych funkcyj gospodarczych dla naszego portu: handel, przemysł i rolnictwo.

Pierwszym warunkiem, aby kupiectwo pomorskie mogło pod względem handlowym odegrać należną mu rolę w porcie gdyńskim, jest zbudzenie w nim silnego zainteresowania dla Gdyni, dla poznania jej potrzeb i ustalenia sposobów ich zaspokojenia. Jeżeli chodzi o względy aprowizacji Gdyni, to naturalnem źródłem zakupów powinien być, oprócz odpowiednio na te potrzeby nastawionej produkcji rolnej, handel hurtowy pomorski. Niemniej ważną rzeczą jest nabywanie kwalifikacyj, potrzebnych dla pracy w handlu zamorskim. Jest to tembardziej konieczne, że ta dziedzina handlu jest nową i nieznaną. Następnym postulatem pod adresem naszego handlu pomorskiego jest wzmożenie udziału pomorskich sił kupieckich w handlowych funkcjach portu. Szczególnie młodzi kupcy pomorscy powinni starać się o pracę w tutejszych przedsiębiorstwach handlowych, by w ten sposób, drogą praktycznej nauki, zapewnić sobie i swoim kolegom z Pomorza udział w pracy portu.

Element kupiecki Pomorza, posiadający zaszczytne tradycje kupieckie, jest właśnie tym elementem, który będzie mógł zdobyć zaufanie banków, a temsamem i kredyt, co przecież jest podstawą każdego wielkiego handlu. Trzeba jednak znaleźć w sobie odwagę do konkretnego zainteresowania się tym problemem. Dział handlu eksportowego, który w innych państwach skupia się w bezpośrednim zapleczu portu, w postaci magazynów konsygnacyjnych, poważnych biur pośrednictwa handlowego, agentur i przedstawicielstw, jest dziś jeszcze działem pracy dla Pomorzan otwartym i wyda on niewątpliwie rezultaty, jeżeli Pomorzanie zdobędą się na stworzenie odpowiedniej organizacji i wzajemnej pomocy.

Mówiąc o przemyśle Pomorskim, należy odróżnić dwa działy zasadnicze w jego produkcji. Pierwszym działem jest produkcja na eksport, względnie w obrocie uszlachetniającym na reeksport, drogą morską. Morze stanowi niewątpliwie najdogodniejszą komunikację dla pomorskiego przemysłu, produkującego na eksport. Przemysł ten powinien nie odstępować od zasady, że wysyłka jego towaru zagranicę, o ile jest to tylko możliwe drogą morską, powinna się po tej drodze odbywać. W tym względzie należy oczekiwać od przemysłu pomorskiego intensywnego poparcia zamierzeń Rządu w zakresie naszej polityyi morskiej. Bezpośrednie zaplecze portu jest predystynowane dla rozwoju przemysłu, produkującego w obrocie uszlachetniającym na reeksport. Wszelkie próby w tym względzie ze strony przemysłu pomorskiego napewno spotkają się z największą przychylnością i poparciem miarodajnych sfer, jest to bowiem proces, uzasadniony naturalnemi warunkami geograficznemi Pomorza.

Drugim działem, w odniesieniu do portu gdyńskiego, jest produkcja na cele zaspokojenia potrzeb miasta Gdyni i portu. Jeżeli zwrócimy uwagę na to, co już poprzednio powiedziano o rozbudowie portu i miasta, widzimy, że przemysł ceramiczny i drzewny mają tu wdzięczne pole działania, powiedziałbym nawet, że rozbudowa miasta Gdyni i portu stanowić może dziś dla nich główne źródło egzystencji.

W porcie gdyńskim odbywa się już dzisiaj na większą skalę sortowanie, przepakowywanie i uszlachetnianie surowców, lub półsurowców, sprowadzanych z zagranicy, względnie też wydobywanych z morza. Ten dział pracy portowej wykazuje zapotrzebowanie na materjał opakunkowy w formie skrzyń, beczek. puszek itp.

Cały ten problem współpracy pomocniczej przemysłu pomorskiego w stosunku do portu naszego wymaga pilnego zajęcia się nim, gdyż port w rozwoju swoim czekać nie może i zmuszony jest, wobec braku reakcji z Pomorza, szukać dostaw innych źródeł.

Wreszcie i rolnictwo pomorskie ma w stosunku do Gdyni szerokie pole pracy. Dotyczy to przedewszystkiem produkcji płodów rolnych i ogrodniczych dla zaspokojenia potrzeb aprowizacyjnych miasta, statków, zawijających do portu i ruchu letniskowego, skupiającego się w dużych rozmiarach podczas sezonu letniego na polskiem wybrzeżu.

W okolicach Gdyni powinna się znajdować znaczna ilość przedsiębiorstw hodowlanych dla eksportu drobiu, dzisiaj tak aktualnego i stosunkowo korzystnego. Ponadto jest jeszcze w Gdyni otwarta kwestja rzeźni i targowicy miejskiej. W obu tych imprezach powinno rolnictwo pomorskie, względnie też handel,trudniący się hurtowym skupem żywca, odegrać poważną rolę.

Wymaga to oczywiście pewnaj zmiany dotychczasowych metod pracy, wymaga to porzucenia starych, utartych łożysk, w których się życie gospodarcze Pomorza toczyło, ale niemniej przyczyni się ta współpraca z portem do podniesienia żywotności pomorskich placówek handlowych i przemysłowych, a przedewszystkiem pozwoli im zająć należne stanowisko w hierarchji gospodarczej kraju.

Przez długie wieki stali Pomorzanie na straży dostępu Polski do morza. Nałożony na nich obowiązek dziejowy spełnili wytrwale i wiernie, a dziś, kiedy ich służba dała Polsce dostęp do morza nieskrempowany i dała Polsce rozmach do stworzenia tak olbrzymiego dzieła, jakim jest budowa portu w Gdyni, powinni pomorzanie wyjść z roli wartownika i stać się pionierami dla wszelkich poczynań Państwa w jego polityce morskiej. Najważniejszem dzisiaj zagadnieniem dla Pomorza jest przejęcie się tą gospodarczą misją, jaka obecnie na niem ciąży. Nastawienie na problemy morskie powinno być na Pomorzu ogólne i objawiać się nietylko w handlu, przemyśle i rolnictwie, ale także w samorządzie terytorjalnym, oraz w reprezentacji życia gospodarczego.

Dr. BOLESŁAW KASPROWICZ
Dyrektor Rady Interesantów Portu w Gdyni

Układ polsko-gdański, podpisany w ostatnich tygodniach może stworzyć podstawę do racjonalnego służenia przez Gdańsk Polsce, do czego jest on geograficznie i historycznie predestynowany.

Ponieważ jednak najbardziej integralną częścią umów jest dobra wola stron, a 14 lat traktatowego stosunku polsko-gdańskiego, oraz doświadczenie historyczne wykazały, że brak dobrej woli ze strony Gdańska nie dawał Polsce możliwości wykorzystania go dla własnego rozwoju gospodarczego, nie może więc obecnie ustalony modus vivendi zatrzeć tej wielkiej prawdy, że jednym silnym fundamentem, na którym Polska może opierać swój dostęp do morza, jest położony na jej suwerennem terytorjum port w Gdyni i obowiązkiem wszystkich czynników kompetentnych w społeczeństwie jest konsekwentne, planowe tworzenie w Gdyni pogotowia przepustowego dla polskiego obrotu zagranicznego, na wypadek, gdyby inne drogi handlu zewnętrznego zawiodły.

W dziedzinie rozbudowy portu gdyńskiego do rozmiarów generalnej bramy przepustowej polskiego życia gospodarczego przypada oczywiście pierwsza rola właścicielowi i eksploatatorowi portu, t. j. samemu Państwu.

Jednakowoż społeczeństwo winno wziąć czynny udział w rozbudowie portu przez stworzenie warsztatów handlu i przemysłu portowego, handlu aprowizacyjnego dla statków, oraz przez stworzenie objektów eksploatacyjnych w zakresie niektórych urządzeń przeładunkowych dla zboża, drzewa i urządzeń magazynowych typu specjalnego.

Społeczeństwo portowe z zadowoleniem przyjęło decyzję Rządu do nadania portowi w Gdyni takiej administracji, która zagwarantuje sprawną i elastyczną eksploatację portów.

Sfery gospodarcze portu uważają jednak za konieczne, aby komercjalnie prowadzona administracja opierała się na komercjalnie ustalonym budżecie eksploatacyjnym portu, co w szczególności winno się wyrażać w dostatecznej ilości personelu administracyjnego władz portowych.

Rozwój portu w Gdyni nie jest zależny tylko od wysiłków Rządu i społeczeństwa gospodarczego, bezpośrednio z nim współpracującego. — Podstawą tego rozwoju musi być przejście do aktywności społeczeństwa gospodarczego całej Polski, szczególnie zaś społeczeństwa bezpośredniego zaplecza pomorskiego, wyrażającej się w bezpośrednim zakupie u źródła zagranicznego i sprzedaży możliwie jak najbliższej konsumenta zagranicznego.

DR. W. SMOLEŃ
Wiceprezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni

Rozrost handlu polskiego na Pomorzu uwydatnił się za czasów zaborczych dopiero przy schyłku ubiegłego stulecia. Hasło unarodowienia handlu zostało rzucone przez inteligencję pomorską z duchowieństwem i ziemiaństwem na czele i dzięki moralnemu i materjalnemu poparciu tych sfer w czyn wprowadzone. Powoli, ale systematycznie wypierano firmy niemieckie, a na ich miejsce powstały firmy polskie, z których większe tworzono w formie spółek towarowych. Gdy zabłysła zorza wolności, kadry polskiego kupiectwa były w zupełności przygotowane do spełnienia swej misji dziejowej przejęcia warsztatów handlowych z rąk obcych. Proces unarodawiania handlu odbywał się w szybkiem tempie i to przedewszystkiem dzięki wysokiemu poczuciu narodowemu i hartowi społeczeństwa, wypróbowanemu w ciężkich walkach z zaborcą

o byt. Dokonany on został głównie nagromadzonemi oszczędnościami społeczeństwa przy pomocy banków, wśród których dominującą rolę odgrywały szeroko rozwinięte u nas banki spółdzielcze. Ogólnoświatowy kryzys gospodarczy, którym w Polsce w pierwszym rzędzie dotknięte zostało rolnictwo, powoli, lecz nieubłaganie, zaczął wywierać swe zgubne skutki także na handel pomorski. Do rychlejszego wyczerpania się finansowego handlu pomorskiego przyczyniły się niewątpliwie także najwyższe w kraju świadczenia publiczne. Jeśli chodzi o sumę ciężarów socjalnych, najlepiej ilustruje stan rzeczy fakt, że Ziemie Zachodnie opłacają na rzecz ubezpieczeń społecznych 13,1% od sumy wypłaconej robocizny, gdy tymczasem opłaty te w innych dzielnicach wynoszą tylko 8,7%.

Chcąc ocenić siłę gospodarczą handlu na Pomorzu, niezbędnem jest, uwypuklenie jego cech charakterystycznych. W tym kierunku stwierdzić należy, że obecnie mamy tylko znikomą ilość hurtowni. Nieomal wszystkie placówki kupieckie są nastawione na handel detaliczny i w tej kategorji handlu, niestety, poważna część jest typu kramikarskiego. Fakt ten spowodowany został kryzysem, gdyż za czasów dobrej konjunktury, sytuacja pod tym względem była o wiele korzystniejsza.

Charakteryzując handel pomorski, nie wolno pominąć milczeniem okoliczności, iż część placówek handlowych na Pomorzu znajduje się jeszcze w rękach niemieckich. Statystyka z roku 1928 wykazuje, iż ca 25% firm pomorskich jest w posiadaniu niemieckiem i stosunek ten obecnie z pewnością nie uległ zmianie na lepsze. Wymowa danych statystycznych dozna spotęgowania, jeśli się zważy, że warsztaty niemców są zazwyczaj większe i finansowo silniejsze i w razie potrzeby otrzymują one ze źródeł niemieckich w łatwy sposób, dogodny i tani kredyt. Szczególnie handel ziemiopłodami, paszą i nawozami sztucznymi jest opanowany przez firmy niemieckie i to w takim stosunku, jaki nie zachodzi w żadnej innej gałęzi handlu, lub przemysłu. Do rezultatów tych doszli niemcy przez rozbudowę spółdzielczości rolniczej, popieranej przez niemiecką własność rolną, która na Pomorzu jest jeszcze, bardzo silna. Natomiast upadek polskich firm, na skutek przeżywanego obecnie kryzysu, w żadnej branży nie był tak wielki, jak właśnie w branży zbożowej.

Powstawaniu, względnie rozwojowi handlu hurtowego na Pomorzu, szczególnie w branży kolonjalnej, stoi na przeszkodzie bliskość W.M. Gdańska. Stare i finansowo silne firmy gdańskie, skutecznie konkurują na rynku pomorkim z kupcem polskim.

Jasnem jest, że warunki pracy są na Pomorzu o wiele trudniejsze niż w innych dzielnicach państwa i dlatego słuszną rzeczą było, że handel, wspolnie z rolnictwem, przemysłem i rzemiosłem, zabiegał o stworzenie przez Rząd specjalnie dogodnych warunków gospodarczych na Pomorzu, umożliwiających przetrwanie kryzysu i skutecznie przeciwstawianie się wrogiej akcji niemieckiej. Główny postulat sfer gospodarczych szedł w kierunku zasilenia Pomorza kredytem średnio, względnie długoterminowym. Kupiectwo pomorskie zdaje sobie jasno sprawę z tego, że obecna ciężka sytuacja finansowa Państwa uniemożliwia realizację tego postulatu.

Aczkolwiek wszystkie potrzeby, z punktu widzenia interesów sfer gospodarczych, uważać na leży za celowe, to jednakże za najbardziej pilne i doniosłe uznać trzeba potrzeby, dotyczące akcji oddłużenia warsztatów kupieckich i umorzenia zaległości podatkowych. Dwa te zagadnienia interesują przedewszystkiem większe warsztaty kupieckie, których mamy stosunkowo niewielką ilośc, dlatego utrzymanie ich leży w najżywotniejszym interesie Pomorza. Rozumowanie tego rodzaju, że uzdrowienie życia gospodarczego wymaga, ażeby słabe jednostki gospodarcze uległy zagładzie, torując drogę nowym silniejszym, niema na Pomorzu swego uzasadnienia, gdyż likwidacja każdej placówki polskiej przynosi stratę polskiemu posiadaniu na Pomorzu. Na miejsce starych placówek powstaną niewątpliwie nowe, lecz będą to warsztaty pracy, stworzone przez obcy i częstokroć wrogi nam element.

Stwierdzić musimy, iż Rząd Marszałka Piłsudskiego dokonał maksimum wysiłku dla podtrzymania życia gospodarczego w kraju i dzięki inicjatywie tego Rządu, oraz silnej woli społeczeństwa polskiego, w kierunku przetrwania wszelkich trudności, sytuacja nasza, aczkolwiek obecnie jeszcze trudna, rokuje jednakże jak najlepsze nadzieje na przyszłość. Nieodzownym warunkiem dla wzmocnienia gospodarki narodowej, jest ścisła i zgodna współpraca sfer gospodarczych Pomorza z Rządem, przyczem obowiązkiem tychże sfer jest, uczynić ze swej strony wszystko, ażeby ożywić życie gospodarcze. W konkluzji trzeba zaznaczyć, że dla kupiectwa i jego zaplecza — Pomorza koniecznem jest aby:

1. Gdynia przejęła rolę Gdańska w zaopatrywaniu kraju w towary importowane. Dotyczy to specjalnie towarów kolonjalnych i śledzi.

Kupiectwo pomorskie powinno razem z Gdynią stwarzać placówki handlowe w zakresie bezpośredniego importu.

Niezależnie od tego jest obowiązkiem każdego kupca pomorskiego zakupywać towary, szczególnie kolonjalne, u hurtownika polskiego, tembardziej, że istnieje obecnie już możliwość pokrywania swego zapotrzebowania u hurtownika w Gdyni.

2. Zarówno w eksporcie jak i w imporcie należy popierać bezpośredni handel, przedewszystkiem drogą morską. Jest to pierwszorzędnym obowiązkiem Pomorza, jako zaplecza portu gdyńskiego.

3. Handel detaliczny winien organizować wspólne zakupy, co daje najkorzystniejsze ceny. Należy dążyć do zasady dużych obrotów przy małych zyskach, przyczem należy się jednakże trzymać zasad zdrowej kalkulacji kupieckiej. Solidarność kupiecka powinna wykluczać wszelkie podbijanie cen, które dezorganizują handel.

Należy posługiwać się polskim agentem handlowym.

Należy propagować wytwórczość krajową i dawać absolutne pierwszeństwo towarom produkcji krajowej, a ze względu na brak na Pomorzu instytucyj kredytowych, finansujących tranzakcje handlowe, należy w porozumieniu z zainteresowanemi prywatnymi bankami, zwłaszcza stołecznymi, stworzyć instytucję finansową z siedzibą w Gdyni, która wydatnie finansowałaby zarówno import i eksport, jak też i tranzakcje handlowe, dokonywane wewnątrz kraju.

Tak przedstawiają się w ogólnym zarysie aktualne zagadnienia handlu pomorskiego.

A. T. M.

Dziedzina o której powiedzieć można, że była do tej pory w porcie do pewnego stopnia zaniedbana, jest zagadnienie robotnika portowego. Zagadnienie to nie miało do tej pory oparcia ustawowego, względnie opierało się na ogólnej ustawie robotniczej, która ze względów życiowych w porcie nie może być zastosowana.

W miarę stabilizowania się innych dziedzin życia portowego, sprawa ta staje się coraz bardziej aktualną. — Brak odnośnych ustaw stał się poniekąt narzędziem w rękach niektórych organizacyj robotniczych, a często i poszczególnych „dzikich" agitatorów, którzy wyzyskują dla swoich celów nieurególowaną, a zatem podatną do wszelkich agitacyjnych wystąpień, sytuację.

Portowe koła gospodarcze, czynią w dalszym ciągu wysiłki w kierunku załatwienia tego piekącego zagadnienia.

Gdynia, nie dysponując jeszcze temi ułatwieniami, jakie posiadają stare porty, może rozwijać się i spełniać swoje zadanie wobec naszej ekspansji gospodarczej jedynie pod warunkiem utrzymania swej dotychczasowej konkurencyjności w zakresie kosztów, związanych z przeładunkiem towarów.

Port gdyński wymaga takiego ustawodawstwa robotniczego, któreby, czyniąc z jednej strony zadość zasadom, obowiązującego już w Polsce ustawodawstwa socjalnego, uwzględniało także w dostatecznej mierze specyficzne i niespotykane gdzieindziej w kraju warunki pracy portowej, a przedewszystkiem umożliwiało utrzymanie konkurencyjności portu Przy tej sposobności należałoby sobie uświadomić, że w dziedzinie ustawodawstwa socjalnego, Gdynia jest sytuowana gorzej, niż inne porty.

Wiadomą jest rzeczą, że w dziedzinie prawodawstwa socjalnego wyprzedziła Polska szereg zachodnio-europejskich państw, co stworzyćby mogło w zasadzie idealne warunki pracy dla robotników, gdyby nie konkurencja krajów, które tych liberalnych ustaw nie mają.

Należy stwierdzić, że zatrzymanie pracy w porcie gdyńskim na wypadek strajku, jest nietylko kwestją bytu strajkujących robotników w kilkunastu firmach portowych, lecz jest to zagadnienie pierwszorzędnej wagi, złączone bardzo ściśle z dużą częścią produkcji i konsumcji kraju. — W tym względzie nie można sprawy osłabiać twierdzeniem, że w innych państwach powtarzają się stosunkowo często strajki portowe. Strajk taki wybucha zazwyczaj w jednym z wielu portów danego państwa, mając za podłoże warunki czysto lokalne, i nie stanowi dla danego kraju zbyt wielkiego niebezpieczeństwa, bo zawsze państwo dysponuje jeszcze innemi portami, do których może ruch skierować. W zupełnie innej, bez porównania gorszej, sytuacji znajduje się Polska.

To też na wzór kolei, uznanej za przedsiębiorstwo użyteczności publicznej, winien być również i port, jako centralny punkt przywozu i wywozu, od którego praca kolei jest ściśle uzależniona, chroniony rozporządzeniami. dotyczącemi przedsiębiorstw użyteczności publicznej.

Definitywnie należy rostrzygnąć pojęcie o robotniku portowym, wzorując się, rostrzygnięciem tej sprawy w innych portach.

Robotnikiem portowym winien być robotnik, zatrudniony przy przeładunkach portowych na podstawie taryfy dla robotników portowych i uznany przez Komisję Kwalifikacyjną.

Portowi Gdyńskiemu powinny być przyznane generalne prawa, wynikające z ustawy o czasie pracy.

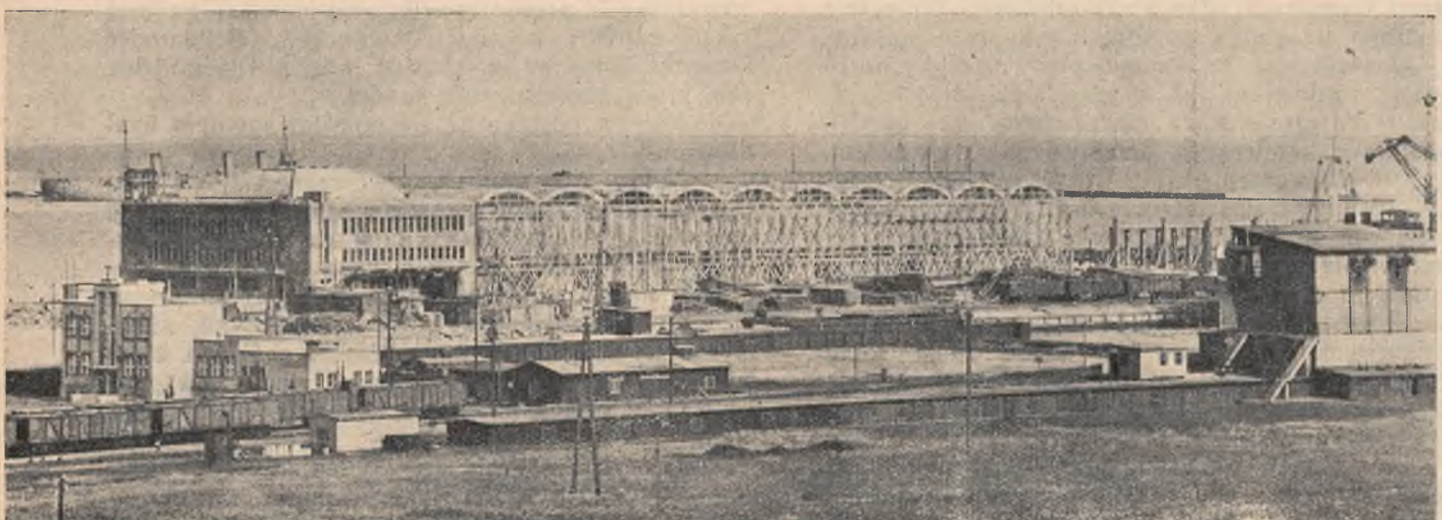
Sytuacja gospodarcza naszego państwa postawiła port gdyński w konieczności 24 -ro godzinnej pracy, oraz pracy w niedzielę i święta. Ten zwyczaj jest wyjątkiem w systemie pracy innych portów i stanowi wyraźną korzyść dla zawijających do Gdyni statków. Koniecznem jest zatem dostosowanie pracy robotnika portowego do istniejących warunków.

Możliwości pracy w tak zw. godzinach nadliczbowych powinny być jaknajszerzej uwzględnione, gdyż przeważająca część pracy portowej oparta jest na podstawach, w których czynnik niespodzianki gra wielką rolę, jak np: wcześniejsze lub późniejsze przybycie statku, przerwa w czasie przeszkód atmosferycznych itp. Te względy uniemożliwiają uregulowanie pracy w pewnych ścisłych ramach i niejednokrotnie zmuszają do dłuższej lub krótszej pracy.

Przewidują to przepisy i ustawy innych portów np.: Hamburg, Brema i inne.

W sprawach urlopowych jest pożądana ustawa dostoswana do warunków, istniejących w innych portach, z któremi prowadzimy współzawodnictwo (Hamburg, Brema.), a w pierwszym rzędzie do ustaw gdańskich.

Wreszcie wyraźnie, trzeba określić termin, na jaki robotnik portowy jest przyjmowany do pracy.

Budowa nowego dworca kolejowego w porcie gdyńskmi

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI M. GDYNI

Komunalna Kasa Oszczędności rozpoczęła swą działalność z dniem 1 maja 1926 r., jako „Miejska Kasa Oszczędności" w Gdyni, na mocy statutu zatwierdzonego reskryptem Wojewody Pomorskiego z dnia 15. czerwca 1926 r. Na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13. kwietnia 1927 r., oraz rozporządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dnia 26. marca 1928 r. nazwa Miejska Kasa Oszczędności miasta Gdyni na mocy nowego statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Pomorskiego dnia 29-go grudnia 1928 r. L. dz. 3 § 9948/28 — została zmieniona na firmę „Komunalna Kasa Oszczędności miasta Gdyni w Gdyni". Organizacja Kasy została wówczas powierzona przez Magistrat p. Franciszkowi Linkiemu — obecnemu Dyrektorowi i zastępcy naczelnika Zarządu Kasy.

Miejska Kasa Oszczędności była pierwszą placówką Kredytową, powstałą na terenie nowobudującego się portu w Gdyni i rozwój swój w pierwszej linji zawdzięcza gdyńskjemu społeczeństwu, które darzyło ją całkowitem zaufaniem, co wyraziło się w lokowaniu pieniędzy w Kasie, która wówczas żadnego kapitału nie posiadała.

Poważne i rosnące w szybkiem tempie obroty dowodzą, jak tego rodzaju instytucja była potrzebna na terenie miasta Gdyni. Obroty wynosiły:

w roku	1926	6.838.285,45 zł.
„	1927	44.670.010,31 zł.
„	1928	82.544.010,59 zł.
„	1929	100.553.993,78 zł.
„	1930	177.965.312,45 zł.
„	1931	207.783.759,04 zł.
„	1932	205.324.918,85 zł.
na dzień 31. X.	1933	177.758.277,53 zł.

Posiadane przez Kasę kapitały wykazały najwyższą w Polsce szybkość obrotu ze względu na intensywne tempo rozwoju, budującego się miasta i portu Gdyni. Przy sumie bilansowej, wynoszącej na dzień 1. stycznia 1933 r. zł. 9.318.634,15, obroty, przekraczające w roku 1932, 205 miljonów zł., są 22-krotnie wyższe.

Kasa, w miarę możności, dążyła do zaspokojenia potrzeb kredytowych, przeważnie na cele gospodarcze, a później w miarę wzrastania i środków obrotowych do udzielania krótkoterminowych kredytów kupcom, przemysłowcom i rzemieślnikom, oraz do popierania budownictwa na terenie miasta. Główna jednak uwaga i wysiłek Zarządu były zwrócone na popularyzację idei oszczędnościowej:

Gmach Komunalnej Kasy Oszczędności (K. K. O.) m. Gdyni

W roku	1926	kont	44	na sumę	65.384,81 zł.
„	1927	„	177	„	439.138,— zł.
„	1928	„	379	„	905.888,76 zł.
„	1929	„	909	„	836.338,82 zł.
„	1930	„	1.897	„	2.900.423,41 zł.
„	1931	„	2.906	„	2.866.542,71 zł.
„	1332	„	3.981	„	2.421 627,74 zł.
na dzień 30. IX. 33 r.			4.420	„	3.090.114,31 zł.

Silny wzrost wkładów przed czterema laty był następstwem wzrostu kapitałów bezrobotnych w okresie depresji gospodarczej, oraz rezultatem daleko idącej propagandy idei oszczędności wśród wszystkich warstw ludności miasta. Obniżenie wkładów w ostatnim czasie miało przyczyny czysto gospodarcze, gdyż wyczerpane wkłady zużyte prawie wyłącznie na prywatne cele budowlane. Likwidacji uległy przedewszystkiem większe wkłady, pozostały natomiast i przybyła poważna ilość wkładów drobnych, lokowanych za dłuższem wypowiedzeniem.

Niezależnie od propagowania oszczędności w prasie, oraz za pomocą reklamy świetlnej i sprawozdań o działalności naszej Instytucji, zwrócono szczególnie baczną uwagę na młodzież szkolną, propagując wśród niej system drobnych wkładów oszczędnościowych. W tym celu otaczano specjalną opieką organizacje szkolnych kas oszczędności.

Stan tych oszczędności wykazał:

w dniu 31. XII. 1930 r.	6	szk. kas oszczędn.	456	kont	7.711,66 zł.
„ 31. XII. 1931 r.	8	„ „ „	767	„	11.330,07 „
„ 31. XII. 1932 r.	11	„ „ „	1.082	„	14.353,09 „
„ 31. XII. 1933 r.	11	„ „ „	1.119	„	15.414,60 „

Lokaty na rach. bieżących wynosiły na dzień 30. IX. 1933 r. zł. 863.103.14. Głównem dziełem operacji finansowych Kasy była wydatna pomoc kupiectwu w postaci dyskonta weksli. W roku 1932 zdyskontowano 15.66C weksli na sumę 19.217.668,10 zł. W pierwszych 9-ciu miesiącach 1933 r. zdyskontoweno 9.831 weksli na sumę 19.147.681,19 zł. W 1932 roku otrzymała Kasa 12.114 sztuk weksli do zainkasowania na sumę zł. 5.753.696,29. — Za pierwsze 9 miesięcy 1933 r. 7773 sztuk na sumę zł. 3.198.687,39.

Poważny dział stanowiły również pożyczki terminowe, udzielane z funduszów własnych. Pożyczek takich Kasa udzieliła:

w roku	1928	na sumę	143.490,— zł.
„	1929	„	284.157,30 zł.
„	1930	„	932.222,08 zł.
„	1931	„	1.215.049,41 zł.
w pierwszych 9-ciu miesiącach	1933		627.506,05 zł.

W roku 1930 poraz pierwszy udzielono krótkoterminowych (na 3 lata pożyczek hipotecznych, których suma w roku 1931 osiągnęła 406.412,94 zł. W roku 1932 udzielono dalszych pożyczek na sumę 315.010,40 zł. Stan udzielonych pożyczek hipotecznych za czas 1. I. do 30. IX. 1933 r. wynosi zł. 270.421,90. Pożyczki te były przeznaczone na wykończenie rozpoczętych budowli. Pozatem Kasa rozdzielała wśród gdyńskich rzemieślników, niezależnie od kredytów z własnych funduszów, kwoty, przydzielone przez Bank Gospod. Kraj. na warunkach, ulgowych w ogólnej sumie zł. 200 tysięcy.

Dla dogodności publiczności wyjeżdżającej, i przyjeżdżającej koleją lub okrętem, Kasa posiada 2 kantory wymiany walut obcych i dewiz; jeden na dworcu kolejowym, drugi w porcie, które obsługują obce statki, emigrantów i reemigrantów. Kapitał zakładowy powstał w końcu 1929 r. i wynosi 250.000,— zł. Fundusz zasobowy powstał z końcem 1926 r. z nadwyżek operacji w tym okresie w wysokości 1.7965,— zł. i stopoiowo wzrósł do wysokości 340.000,— zł.

Ze względu na stale wzmagający się zakres pracy, Kasy zdecydowała Rada Kasy przeniesienie lokalu kasowego do nowych ubikacyj przy ul. Sw. Jańskiej róg Skweru Kościuszki. Uroczystość otwarcia i poświęcenia nowych biur odbyła się dnia 1. października 1932 r.

Prowadząc w ten sposób — z jednej strony propagandę idei oszczędności, udzielając z drugiej strony pomocy kredytowej przemysłowi, budownictwu, kupiectwu i rolnictwu, Komunalna Kasa Oszczędności miasta Gdyni stała się poważnym czynnikiem finansowo-gospodarczym na terenie budującego się portowego miasta Gdyni, odgrywając niemałą rolę zarówno wśród społeczeństwa młodego miasta Gdyni, jak i dla jego Zarządu administracyjnego.

POCZYNANIA SAMORZĄDU MIASTA GDYNI

Gdynia jest miastem, które ma ustrój, nadany ustawą z dnia 30. XI. 1930. Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 630, gdzie najistotniejszą rzeczą jest zespolenie władzy administracyjnej z samorządową przez powołanie Urzędu Komisarza Rządu, który jest w jednej osobie magistratem, przewodniczącym rady miejskiej i starostą Grodzkim. Przy takim ustroju miasta, niewątpliwie Komisarz Rządu jest z jednej strony czynnikiem narzędnym dla samorządu, z drugiej strony odpowiada całkowicie za gospodarkę miasta i stan jego administracji, a więc za samorząd. Z natury rzeczy przy takim ustroju czynnik administracyjny ma przewagę nad czynnikiem samorządowo-gospodarczym.

Obecnie dążeniem Komisarza Rządu jest zrównać czynnik z administracyjnym czynnikiem samorządowym, dając przewagę potrzebom gospodarczym miasta i dostosowując do tych potrzeb administrację ogólną, a nie odwrotnie. Jasnem jest, że aby administrować, wszystko jedno dobrze, czy źle, trzeba posiadać objekt dla administrowania. W danym wypadku objekt tworzy się i dlatego administracja musi pomagać w tworzeniu gospodarki miejskiej.

Rozwój miasta pod względem zabudowy mieszkaniowej, mimo kryzysu, rozwija się zadawalniająco. Rozbudowa objektów użyteczności publiczno-miejskiej wciąż jeszcze nie jest dostosowana do potrzeb miasta portowego, ale nawet do potrzeb mieszkańców (płatników miasta) i tu leży punkt ciężkości zagadnienia.

Miasto budowało różne objekty z dotacji Państwa, względnie na rachunek zadłużeń miasta, które nie szły w kolejności potrzeb miasta, a w zależności od pomysłów. Miasto aprowizuje duży odsetek ludności, a niema rzeźni, niema młyna, niema hali targowej, brak jest spichrzy zbożowych, niema szpitala miejskiego, brak nawet taniego zakładu kąpielowego. Są to braki, które deprymująco wpływają na ludzi, chcących osiedlić się w Gdyni i brak podanych objektów obniża ogólną sprawność portowego miasta i tamuje normalny rozwój portu.

Jasnem jest, że obowiązkiem miasta jest uruchomienie rzeźni, targowiska zwierzęcego, hali targowej, młyna, aby Gdynia nie była paradoksem portowego miasta o stałym zaludnieniu, sięgającym

45.000 ludzi; trudno sobie wyobrazić, aby rozwój miasta nie szedł w parze z rozwojem portu.

Pominąwszy konieczność uruchomienia podanych objektów z punktu widzenia elementarnych potrzeb miasta, objekty te będą dla miasta nawskroś dochodowe i niewątpliwie szybko się amortyzują.

Obecny Komisarz Rządu zdaje sobie sprawę z braku tych zasadniczych objektów użyteczności publicznej i mają być rozpoczęte budowle hali, rzeźni i targowiska, zachodzi jednak konieczność, by Państwo, dotychczasowe zadłużenia miasta, które znajdują się głównie w B. G. K., skonwertowało bezprocentowo na dłuższy okres amortyzacyjny, wówczas miasto znajdzie rozwiązanie finansowe bez uciekania się do Rządu o finansową pomoc.

Miasto posiada duże przepiękne tereny pod zabudowę mieszkaniową (tereny miejskie zostały wydzielone w oddzielne T-wo T. B. O., aby sprawniej przeprowadzić politykę osiedleńczą na wybrzeżu gdyńskim). Reflektantów na działki jest dosyć, lecz miasto musi zabezpieczyć kupującemu ziemię pod budowę, dojazd, wodę itp.

Przedewszystkiem dojazd. Połączenie drogowe z peryferjami miasta jest pilne i tu, jak zawsze, stoi na przeszkodzie brak pieniędzy. W danym wypadku miasto zagadnienie budowy dróg i ulic może rozwiązać przez ściągnięcie od adjacentów zaległych należności i przez dojście do porozumienia z nowonabywcami parcel z gruntów miejskich, którzy dadzą zgodę i odpowiednie zobowiązania na pokrycie kosztów budowy ulic, doprowadzonych do danych ośrodków.

Należy z największem zadowoleniem podkreślić, że już zostały rozpoczęte rozbudowy drogowe na Witomino, działki leśne, jako pierwsza serja robót wykonywanych na pięcioletni kredyt przez firmę „Komdrobit" z Katowic.

Bardzo znamienne jest dla stosunków gdyńskich, że firma „Komdrobit", mająca do dyspozycji kapitały szwajcarskie, udzieliła kredytu dla miasta na sumę 3.000.000 zł. Suma tych kredytów pozwoli na rozwiązanie pięcioletniego programu budowy dróg i ulic. Podkreślić należy, że udzielony kredyt jest zabezpieczony tylko przez miasto bez dodatkowych gwarancyj Skarbu, co w stosunkach miasta Gdyni jest inowacją. Wykonanie pięcioletniego programu budowy dróg i ulic w jednym roku na rachunek należności od adjacentów pchnie rozbudowę miasta naprzód, co należy uznać za pozytywne, nader praktyczne i korzystne rozwiązanie dla rozbudowy miasta.

Te życiowe zagadnienia są tym prostym praktycznym, rozwiązaniem palących spraw Gdyni i pozytywne załatwienie poruszonych zagadnień da wreszcie miastu dochody, rozwinie nowe warsztaty pracy i zwiększy zaufanie płatników do gospodarki miejskiej.

Wynosi się wrażenie, że obecnie Komisarjat Rządu Gdyni drogą konsekwentnej polityki, idącej w kierunku naprawy i poprawy życia gospodarczego miasta, zyskał uznanie i zaufanie społeczeństwa do swoich poczynań.

S. K.

Poświęcenie robót drogowych na Witominie, rozpoczętych przez firmę „Kom-dro-bit"

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO SKARBU

Obwieszczenie

o wypusczeniu biletów skarbowych serji III.

Ministerstwo Skarbu podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że w wykonaniu ustawy z dnia 24 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 172) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 553) wypuszczone zostały do obiegu bilety skarbowe serji III w odcinkach po 1.000 i 10.000 złotych na łączną sumę 50.000.000 złotych.

Terminy biletów skarbowych serji III są trzy i sześciomiesięczne.

Oprocentowanie biletów trzymiesięcznych wynosi $4^1/_2$%, zaś biletów sześciomiesięcznych 6% w stosunku rocznym, przyczem procenty płatne są zgóry przez potrącenie od wartości imiennej biletów.

Bilety skarbowe są wolne od podatku, od kapitałów i rent.

Bilety skarbowe mają wszelkie prawa papierów posiadających bezpieczeństwo pupilarne.

Bilety skarbowe nie podlegają ustawie o utraconych tytułach na okaziciela.

Obwieszczenie

Podaję do publicznej wiadomości, iż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 2 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 545) subskrybentom 6% Pożyczki Narodowej, którzy wpłacili w okresie subskrypcji $^1/_6$ należności za subskrybowane obligacje tytułem pierwszej raty może być pozostała część należności rozłożona na 10 równych rat miesięcznych, płatnych co miesiąc najpóźniej 5 każdego miesiąca, począwszy od 1. listopada 1933 r.

Subskrybentom, spłacającym należność w 10 ratach nie przysługuje prawo do bonifikaty, przewidzianej w § 5 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7 września 1933 r. (Dz. U. R P. Nr. 67 poz. 507), zaś po uiszczeniu całej należności obligacje będą im wydane bez pierwszego kuponu, płatnego 1 lipca 1034 r.

Subskrybent, pragnący spłacić pozostałą część należności w 10 ratach, nie składa o tem osobnego pisemnego oświadczenia, lecz w terminie płatności II raty, t. j. do 5 listopada 1933 r. wpłaca zamiast $^1/_6$ całej należności, połowę, t.j. $^1/_{12}$ całej należności; temsamem uzyskuje automatycznie rozłożenie pozostałych jeszcze do zapłacenia $^5/_6$ należności w 10 ratach miesięcznych.

Raty subskrypcyjne Pożyczki należy wpłacać w tej Placówce, w ktorej była wpłacona pierwsza rata przy podpisaniu deklaracji.

Warszawa, dnia 12 października 1933 r.

(—) Stefan Starzyński
Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej

CZĘŚĆ URZĘDOWA

STATYSTYKA RUCHU W PORCIE ZA MIESIĄC WRZESIEŃ

I – UWAGI OGÓLNE

Ogólny obrót towarowy portu gdyńskiego we wrześniu rb. wyniósł **561.554,2 ton**, wykazując nieznaczny spadek wobec 577.482,7 ton osiągniętych w sierpniu.

Ruch statków we wrześniu w porównaniu z sierpniem wykazuje również pewien nieznaczny spadek tonażu statków na przejściu oraz na wyjściu przy jednoczesnem utrzymaniu ilości statków. Przyszło bowiem 405 statków o pojemności 321.429 nrt. (w sierpniu 398 statków o pojemności 333.334 nrt), wyszło 402 statki o pojemności 311.881 nrt. (w sierpniu 414 statki o pojemności 346.449 nrt).

Pewnemu zmniejszeniu uległ średni tonaż statku, zawijającego do portu (we wrześniu 784.7 nrt. wobec 837.5 nrt. w sierpniu). Zmniejszeniu również ulega ilość statków, przebywających jednocześnie w porcie z 47 (w sierpniu) na 42 (we wrześniu). Dość nieznacznej zmianie in minus uległa ilość statków przybywających z ładunkiem do portu (163 we wrzesniu wobec 186 w sierpniu). Zatrudnienie statkow na wyjściu we wrześniu pozostaje prawie, że bez zmian (323 we wrześniu wobec 324 w sierpniu). Kolejność bander we wrześniu nie ulega niemal żadnym zmianom: Szwecja, Niemcy, Polska, Danja, Norwegja, Łotwa, Anglja, Stany Zjedn. Am. Finlandja. Reprezentowane były bandery 18-tu państw.

Obroty towarowe zamorskie wyniosły w miesiącu sprawozdawczym 554.602,7 (w sierpniu 562.901,1 t.), z czego na przywóz przypada 73.932,7 (w sierpniu 79.781,4 t.), oraz na wywóz 480.670 (w sierpniu 483.119,7 t).

Spadek przywozu spowodowany został w pierwszym rzędzie dość poważnym spadkiem przywozu żużli Thomasa z 16.388 t. (w sierpniu) na 6.975 t. (we wrześniu) oraz brakiem pozycji pirytów. Jest to zjawisko wybitnie sezonowe, spowodowane ukończeniem przygotowywania nawozów do siewów jesiennych.

Pozostałe zaś pozycje wykazują w przeważnej mierze dość poważny wzrost. I tak przywiezienie kawy, kakao i herbaty 1.638 t. (w sierpniu 1.533 t), tłuszczu zwierz. sur .1.581 t. (w sierpniu 1.476 t.), skór 1.767 t. (w sierpniu 1.270 t.), rudy żelaznej 1625 t. (w sierpniu 1.313 t.), złomu żelaznego 34.270 t. (w sierpniu 27.230), miedzi 1.389 (w sierpniu 585 t.), papy, tektury i papieru 1.246 t. (w sierpniu 371 t.) bawełny 6246 t. (w sierpniu 5.138 t.). Inne pozycje przywozu nie wykazują większych zmian. Ten trwający szczególnie od lipca r. b poważny wzrost przywozu należy tłumaczyć przedewszystkiem potrzebą wykorzystania dawnych niższych stawek celnych przed wejściem w życie w dniu 11 października r. b. nowej ustawy celnej, której stawki nagół znacznie są wyższe od dawnej ustawy.

Pewien, zresztą bardzo nieznaczny, spadek wywozu we wrześniu (480670 t. wobec 483120 t. w sierpniu) spowodowany zostar prawie, że jedynie spadkiem wywozu makuchów (990 t. we wrześniu wobec 1988 t. w sierpniu), węgla bunkrowego (13884 t. we wrześniu wobec 18980 t. w sierpniu), koksu (6861 t. we wrześniu wobec 9410 t. w sierpniu), szyn kolejowych (1859 t. we wrześniu wobec 3099 t. w sierpniu), cynku (835 t. we wrześniu wobec 1153 t. w sierpniu) oraz brakiem we wrześniu pozycji wywozu żelaza surowego (wobec 2046 t. w sierpniu). Pozostałe pozycje wywozu w przeważnej mierze niemal wszystkie wykazują stałą tendencję wzrostu. We wrześniu wywieziono przez Gdynię mąki ryżowej 1413 t. (w sierpniu 1177 t.), cukru 5172 t. (w sierpniu 4624 t.), napoi alkoholowych 144 t. (w sierpniu 60 t.), jaj 1530 t. (w sierpuiu 1032 t.). desek i łat 29342 t. (w sierpniu 26176 t.), dykty 495 t. (w sierpniu 211 t.) mebli giętych 232 t. (w sierpniu 150 t), węgla eksportowego 402.588 t. w sierpniu 400.630 t.), materjałów pędnych 1800 t. (w sierpniu 1680 t.), soli potasowej 363 t. (w sierpniu 7 t.), nawozów azotowych 4952 t. (w sierpniu 2074 t.), papy, tektuty i papieru 1261 t. (w sierpniu 247 t.). Z pozycji naszego wywozu podkreślić należy stale wzrastający wywóz mąki ryżowej, której poważnymi odbiorcami są dziś: Auglja, Norwegja i Finlandja. Na uwagę zasługuje pozycja bawełny, reeksportowanej morzem głównie do Estonji i Szwecji.

Ruch przybrzeżny łącznie z W. M. Gdańskiem wykazuje w miesiącu sprawozdawczym pewne ożywienie, przywieziono 279,7 t. (w sierpniu 229,7 t.), wywieziono 1128,3 t. (w sierpniu 628 t.). Zwiększenie przywozu spowodowane zostało głównie wzrostem importu warzyw (49,8 t. we wrześniu wobec 22,6 w sierpniu), smarów (10 t. we wrześniu wobec nie przywiezionych w sierpniu), tkanin (29,7 we wrześniu wobec 14,2 w sierpniu). Znaczne zwiększenie wywozu wywołał ryż (300,4 t. we wrześniu wobec 149,9 t. w sierpniu), owoce świeże (75,1 t. we wrześniu wobec 21,5 t. w sierpniu), kawa, kakao i herbata

(174,7 t. we wrześniu wobec 9.3 t. w sierpniu), śledzie (15,8 t. we wrześniu wobec 3,7 t. w sierpniu), tłuszczu zwierzęcego surowego (253,2 t. we wrześniu wobec 150,3 t. w sierpniu), żywica (83,3 t. we wrześaiu wobec 53,8 t w sierpniu), złom (9,6 t. we wrześniu wobec 2,3 t. w sierpniu). Obrót z wnętrzem kraju drogą wodną wykazuje spadek jedynie na przywozie, spowodowany bardzo poważnym spadkiem pozycji cukru (302,4 t. we wrześniu wobec 10.426 t. w sierpniu). Spadek ten jest zjawiskiem wybitnie sezonowem, spowodowanem przejściem cukrowni do nowej kampanji.

Pozostałe pozycje przywozu wykazują bardzo poważną tendencję wzrostu. Z poważniejszych artykułów przywieziono mąki 47,8 t. (12 t. w sierpniu), nakoi alkoholowych 12,7 t. (5,8 t. w sierpniu), sody 581,4 t. (306,— t. w sierpniu), wyrobów żelaznych i stalowych 50,9 t. (12,5 t. w sierpniu).

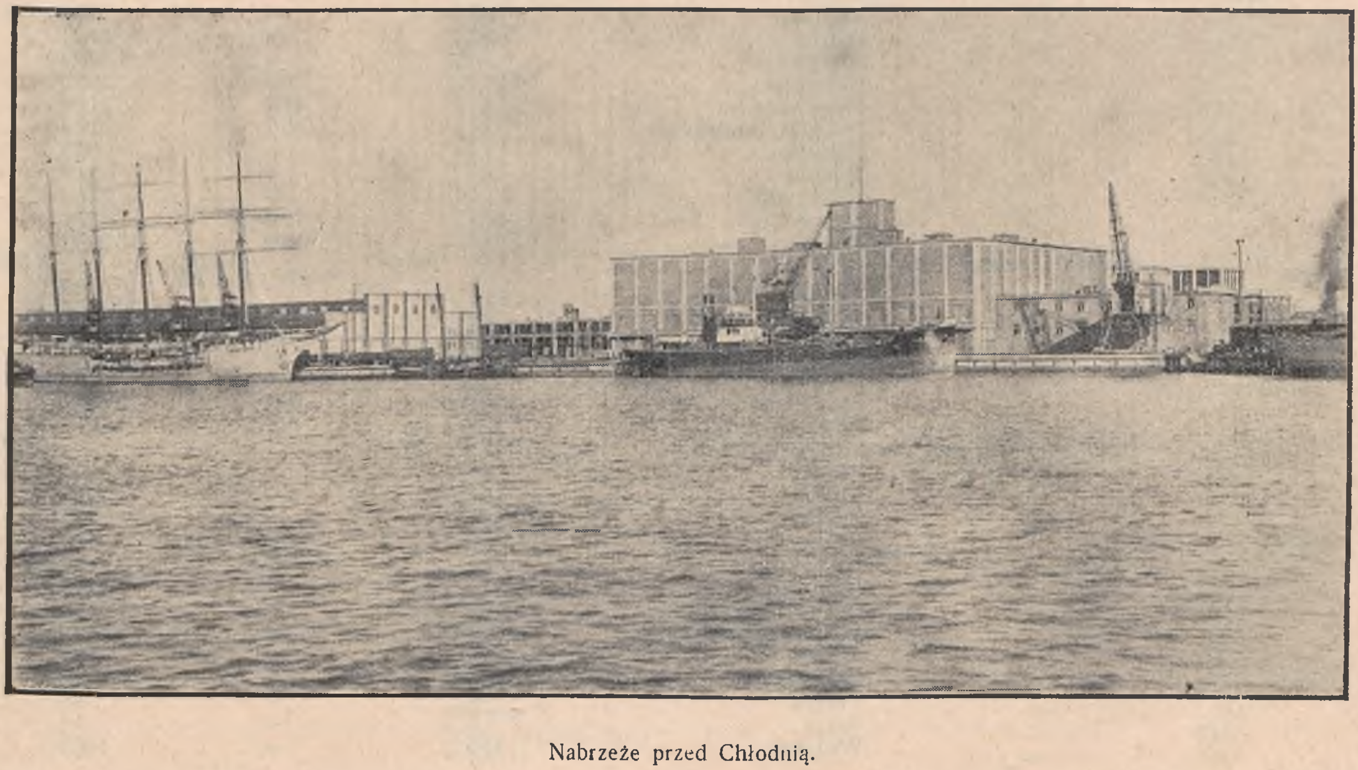
Wywóz do wnętrza kraju drogą wodną wykazuje bardzo poważny wzrost (4393,2 t. we wrześniu wobec 3222,7 t. w sierpniu). Zwiększenie wywozu spowodowały w pierwszym rzędzie artykuły: ryż — 1226,8 t. (w sierpniu 751,7 t.), owoce świeże 113,9 t. (w sierpniu 52,— t), śledzie 156,5 t. (w sierpniu 69,— t.), skóry 305.8 t. (w sierpniu 209,9 t.), tłuszcze roślinne 87,5 t. (w sierpniu 23.8 t), bawełna 47.7 t. (w sierpniu 20,4 t.) i wełna 475,1 t. (w sierpniu nie wywieziouo).

Ruch pasażerów naskutek zakończenia letniego sezonu wycieczkowego wykazuje znaczny spadek. Przyjechało we wrześniu 865 osób (w sierpniu 3619), wyjechało 1610 osób (w sierpniu 2735).

II. — RUCH STATKÓW (movement of ships)

	Przyszło statków (ships incoming)			Wyszło statków (ships outgoing)			Suma	Kolejne miejsce (place occupied)
	ogółem (total)	w tem z ład. (loaded)	o ogól. pojemn. n r t	ogółem (total)	w tem z ład. (loaded)	o ogól. pojemn. n r t	rubr. 3 i 6	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Polska	**37**	**18**	**39.405**	**38**	32	**43.211**	**82.616**	**3**
W. M. Gdańsk	1	1	938	—	—	—	9.38	18
Anglja	12	3	15.724	13	12	16.547	32.271	7
Belgja	2	1	7.144	2	1	7.144	14.288	10
Czechosłowacja	4	3	776	4	4	648	1.414	17
Danja	49	21	31.331	54	42	35.195	66.526	4
Estonja	13	4	7.280	11	8	6.002	13.282	11
Finlandja	12	3	10.022	15	14	15.375	25.397	9
Francja	4	2	7.115	2	2	2.477	9.592	13
Grecja	3	—	6.677	2	2	4.177	10.854	12
Holandja	9	7	3.159	8	7	3.063	6.222	15
Kanada	1	—	3.415	—	—	—	3.415	16
Łotwa	18	4	19.504	17	13	18.316	37.820	6
Niemcy	77	42	47.682	81	54	48.515	96.197	2
Norwegja	37	15	26.129	33	25	21.264	47.393	5
Stany Zjedn. Am.	5	3	15.967	5	3	15.967	31.934	8
Szwecja	119	36	74.284	116	103	71.478	145.762	1
Włochy	2	—	4.887	1	1	2.502	7.389	14
RAZEM:	405	163	321.429	402	323	311.881	633.310	—
miesiąc poprzedni:	398	186	333.334	414	324	346.449	679.783	—
ten sam miesiąc r. 1932	328	113	247.626	323	256	244.423	49 .049	—
Od początku roku 1933	3.183	1.380	2.460.694	3.171	2.473	2.445.283	4.905.977	—
Od początku roku 1932	2.495	773	1.969.251	2.481	2.047	1.980.970	3.950.221	—

UWAGI: *a)* średni tonaż statku, zawijającego do Gdyni we wrześniu: 784.7 nrt; *b)* średnia ilość statków, przebywających jednocześnie w porcie: 42; *c)* średni postój statku: 65·4 godzin.

Nabrzeże przed Chłodnią.

III. — OBRÓT TOWARÓW
(goods turnover)
(ton)

1. — Obrót zamorski (overseas traffic)

A. — P r z y w ó z (imports)

		Wrzesień (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
Cały przywóz		73.932·7	79.781·4	607.008·—
I. — Produkty spożywcze i zwierzęta (foodstuffs & live animals) w tem m. in.:		5.731·1	5.056·—	99·390·6
poz. tar. cel.				
1/1b	— **Pszenica** (wheat)	—	7·—	7·—
	Belgja	—	7·—	7·—
1/1c	— **Kukurydza** (maize)	—	—	1.100·5
	Afryka	—	—	232·9
	Holandja	—	—	554·9
	Stany Zjedn. Am.	—	—	312·7
2/1	— **Ryż surowy** (rice)	29·7	2·1	46.836·3
	Hiszpanja	—	—	100·—
	Holandja	7·2	—	23·2
	Indje Brytyjskie	22·5	—	33.905·5
	Indochiny	—	—	7.924·8
	Kol. Holenderskie	—	2·1	2·1
	Jawa	—	—	0.5
	Siam	—	—	4.880·2
3/1	— **Mąka** (wszelka) (flour)	2·5	1·—	43·—
	Argentyna	—	1·—	1·—
	Holandja	1·5	—	3·—
	Niemcy	1·—	—	28·—
	Stany Zjedn. Am.	—	—	11·—
3/2	— **Kasza** (grits)	—	—	42·6
	Belgja	—	—	5·—
	Francja	—	—	12·1
	Niemcy	—	—	25·5
3/3	— **Słód** (malt)	—	—	0·8
	Anglja	—	—	0·8
4/1	— **Krochmal** (starch)	29·—	17·3	85·7
	Belgja	29·—	17·3	63·7
	Holandja	—	—	5.8
	Niemcy	—	—	16·2
5/1 b	— **Warzywa** (vegetables)	11·8	7·2	33·3
	Danja	—	—	1·8
	Holandja	2·8	2·5	16·7
	Indje Holenderskie	4·5	—	4·5
	Niemcy	4·5	—	5·6
	Peru	—	4·7	4·7
6/3	— **Owoce świeże** (fresh fruits)	909·1	685·6	16.612·7
	Anglja	1·9	—	30·1
	Danja	0·1	—	318·1
	Hiszpanja	—	—	1.433·—
	Holandja	158·2	95·6	598·8
	Honduras	—	41·1	111·6
	Indje Holenderskie	—	56·2	512·4
	Jamajka	—	—	96·8
	Niemcy	—	—	13·8
	Palestyna	—	—	435·4
	Stany Zjedn. Am.	39.9	77·8	2.337·6
	Włochy	709·—	414·9	10.725·1
7/1	— **Owoce suszone** (dried fruits)	163·3	86·7	3.075·6
	Anglja	—	—	8·3
	Grecja	3·2	—	150·7
	Hiszpanja	—	—	5·8
	Holandja	—	—	34·1
	Niemcy	—	0·6	0·8
	Stany Zjedn. Am.	160·1	86·1	2.864·9
	Włochy	—	—	11·—
12/1-2	— **Orzechy i migdały** (nuts and almonds)	53·9	—	880·7
	Afryka	—	—	20·9
	Anglja	—	—	12·—
	Ceylon	—	—	10·1
	Francja	—	—	11·—
	Hiszpanja	—	—	5·—
	Holandja	—	—	13·6
	Indje Brytyjskie	—	—	550·4
	Indje Holenderskie	—	—	60·7
	Niemcy	20·4	—	20·4
	Portugalja	—	—	4·8
	Persja	—	—	4·—
	Syrja	—	—	1·—
	Włochy	33·5	—	166·8

poz. tar. cel.		Wrzesień (September)	Sierpień (August)	Od początku roku (January-September)
13/1—2	— **Konserwy mięsne** (preserved meat)	1·6	0·3	3·2
	Anglja	0·9	0·1	1·—
	Niemcy	—	0·2	0·5
	Norwegja	—	—	1·—
	Stany Zjedn. Am.	0·7	—	0·7
14/1	— **Grzyby suszone** (dried mushrooms)	—	—	5·9
	Stany Zjedn. Am.	—	—	5·9
15/3	— **Korzenie** (spices)	115·7	32·1	498·6
	Anglja	0·5	0.2	7·6
	Belgja	—	0·9	0·9
	Ceylon	—	—	15·—
	Chiny	—	5·3	5·3
	Egipt	—	—	0·5
	Francja	0·8	0·1	14·5
	Holandja	29·3	5·3	183·—
	Indje Brytyjskie	—	—	26·2
	Indje Holenderskie	43·9	1·—	83·5
	Jawa	38·4	7·2	105·8
	Kuba	—	—	1·8
	Meksyk	—	—	2·5
	Niemcy	2·2	6·1	13·4
	Rosja (Z. S. S. R.)	—	0·1	0·1
	Stany Zjedn. Am.	0·6	—	24·6
	Sumatra	—	4.9	4·9
	Szwecja	—	1·—	1·—
	Włochy	—	—	8·—
18/1	— **Kawa** (coffee)	770·8	515·8	7.306·7
	Abisynja	—	—	2·1
	Afryka Brytyjska	6·9	—	28·—
	Anglja	64·5	21·1	286·—
	Belgja	7·5	—	30·—
	Brazylja	525·1	356·9	5.756·5
	Costa Rica	—	—	11·2
	Danja	—	—	2·6
	Finlandja	—	—	0·1
	Francja	—	1·5	28·8
	Guatemala	13·9	9·1	201·5
	Hawaj	—	—	2·—
	Holandja	91·5	16·2	412·1
	Indje Brytyjskie	—	—	3·6
	Indje Holenderskie	39·2	—	248·8
	Kolumbja	15·4	1·3	48·2
	Meksyk	—	1·9	12·9
	Nicaragua	—	—	28·1
	Salwador	0·8	—	3·8
	Stany Zjedn. Am.	2·5	8·7	56·5
	Szwecja	—	98·4	119·—
	Venezuela	—	0·7	18·1
	Włochy	0·2	—	3·5
	Niemcy	3·3	—	3·3
19/1	— **Kakao** (w ziarnkach) (cocoa grains)	715·8	921·—	5.077·3
	Afryka Brytyjska	18·3	611·2	2.537·9
	Afryka Francus.	15·3	—	15·3
	Anglja	21·7	17·—	198·7
	Belgja	15·—	6·8	41·6
	Brazylja	15·—	3·—	104·4
	Equador	—	—	12·3
	Francja	13·5	53·8	387·2
	Holandja	586·3	83·8	1.286·4
	Jawa	2·4	—	22·8
	Kolon. Holenderskie	19·6	31·5	270·6
	Kongo	—	18·—	18·—
	Portugalja	5·2	5·2	41·—
	Stany Zjedn. Am.	3·5	90·7	141·1
20/1	— **Herbata** (tea)	151·1	95·8	857·5
	Anglja	120·4	77·1	659·2
	Belgja	—	3·6	6·1
	Cejlon	0·5	2·7	5·6
	Chiny	—	—	1·7
	Egipt	—	—	0·1
	Francja	—	—	0·2
	Holandja	10·7	5·1	94·9
	Indje Brytyjskie	0·9	—	52·9
	Jawa	2·—	—	4·3
	Kolonj. Holenderskie	16·6	7·3	31·9
	Kolumbja	—	—	0·6
21/1	— **Tytoń** (tobacco)	194.7	25·7	4.092.2
	Anglja	177·4	0·7	719·6
	Belgja	—	—	0·1
	Bułgarja	—	—	661·5
	Egipt	10·4	—	10·4
	Holandja	6·8	25·—	192·7
	Niemcy	0·1	—	0·2
	Norwegja	—	—	0·1
	Stany Zjedn. Am.	—	—	793·5
	Włochy	—	—	1.714·1

poz. tar. cel.			*Wrzesień* (September)		*Sierpień* (August)		*Od początku roku* (January-September)	
21/6	— **Papierosy** (cigarettes)			0·2		0·9		4·9
		Anglja	01		0·3		0·8	
		Egipt	—		—		0·2	
		Finlandja	—		—		0·4	
		Holandja	—		0·1		0·3	
		Niemcy	—		0·4		1·1	
		Palestyna	—		—		0·2	
		Stany Zjedn. Am.	0·1		0·1		1·9	
22/2	— Cukier (sugar)			2·9		—		6·—
		Anglja	—		—		2·9	
		Niemcy	2·9		—		3·1	
24/2	— **Konserwy owocowe** (preserved fruits)			25·3		2·8		153·2
		Argentyna	—		—		11·9	
		Anglja	2·9		0·6		18·9	
		Estonja	0·3		—		3·2	
		Finlandja	—		—		0·7	
		Francja	—		—		0·3	
		Hiszpanja	1·2		—		6·5	
		Holandja	—		0·1		55·8	
		Niemcy	0·1		0·3		0·6	
		Palestyna	—		—		4·6	
		Stany Zjedn. Am.	20·2		—		46·3	
		Włochy	0·6		1·8		4·4	
24/7 a	— **Mleko skondensowane** (condensed milk)			3·6		8·2		37·5
		Anglja	—		1·2		3·5	
		Belgja	—		—		11·3	
		Danja	1·3		0·6		3·7	
		Holandja	2·3		6·4		19·—	
25	— Drożdże (yeast)			—		—		2·8
		Anglja	—		—		2·8	
26/1	— Chmiel (hop)			—		—		0·7
		Anglja	—		—		0·7	
27/1	— **Napoje alkoholowe prócz wina** (alcohols, wine excepted)			17·3		14·7		182·3
		Anglja	5·6		2.5		19·7	
		Belgja	—		—		2·7	
		Danja	—		—		3·3	
		Finlandja	—		—		21·1	
		Francja	10·8		9·9		59·6	
		Gdańsk	—		—		59·7	
		Hiszpanja	—		0·3		0·6	
		Holandja	0·1		—		4·8	
		Indje Holenderskie	0·1		0·2		0·6	
		Jamajka	—		—		1·7	
		Niemcy	0.7		0·2		4·1	
		Norwegja	—		0·3		0·3	
		Szwecja	—		1·3		4·1	
28/1	— **Wina** (wine)			28·8		5·3		276.1
		Algier	—		—		4·7	
		Ameryka Połudn.	—		—		2·2	
		Anglja	—		—		0.1	
		Belgja	—		—		3.1	
		Danja	—		—		3·3	
		Francja	14·6		—		141·2	
		Grecja	—		—		4·1	
		Holandja	—		—		0·1	
		Hiszpanja	3·7		—		68·6	
		Niemcy	0·2		0·4		2·5	
		Portugalja	0·6		1·2		19·8	
		Włochy	9·7		3·7		26·4	
35/1	— **Sery** (cheese)			1·6		1·7		20·5
		Belgja	—		—		0·4	
		Finlandja	1·5		1·7		11·8	
		Holandja	01		—		1·8	
		Kolon. Holenderskie	—		—		6·1	
		Włochy	—		—		0·4	
35/5	— **Kazeina** (caseine)			22·3		7·—		47·3
		Argentyna	—		—		15·—	
		Anglja	0·3		—		0·6	
		Belgja	0·1		—		0·1	
		Chiny	1·—		—		1·—	
		Danja	—		0·8		0·8	
		Francja	—		—		2·6	
		Holandja	2·1		6·1		8·3	
		Niemcy	18·8		0·1		18·9	
36/-	— **Masło** (butter)			—		—		0·4
		Danja	—		—		0·4	

poz. tar. cel.		Wrzesień (September)	Sierpień (August)	Od początku roku (January-September)
37/2	— **Ryby** (fishes)	40·8	21·—	200·2
	Belgja	—	—	1·—
	Danja	1·3	—	2·8
	Finlandja	—	—	3·8
	Francja	1·8	2·1	26·9
	Hiszpanja	—	6·2	6·2
	Holandja	—	—	5·3
	Islandja	—	1·1	1·1
	Kol. Holenderskie	—	0·4	0·4
	Niemcy	—	—	0·2
	Norwegja	3·5	1·5	81·8
	Portugalja	32·1	9·7	67·7
	Włochy	—	—	0·9
	Szwecja	2·1	—	2·1
37/4	— **Śledzie** (herrings)	2.336·4	2.556·8	11.075·3
	Anglja	1.090·6	1.699·—	3.771·1
	Belgja	—	—	11·7
	Danja	—	—	123·4
	Holandja	614·—	173·5	2.335·4
	Islandja	292·5	522·1	834·2
	Norwegja	339·3	162·2	3.984·5
	Szwecja	—	—	15·—
38/2	— **Makuchy** (oil cakes)	62·9	—	507·5
	Anglja	—	—	4·5
	Danja	62·9	—	503·—
39/2	— **Mączka rybna** (flour of fishes)	40·—	40·—	316·3
	Norwegja	40·—	40·—	316·3

II. — Produkty zwierzęce, fosforyty — 10.950·— | 19.479·8 | 84.208·3

(animal products, phosphates)
w tem m. in.:

poz. tar. cel.		Wrzesień (September)	Sierpień (August)	Od początku roku (January-September)
41/2	— **Fosforyty** (phosphates)	435·—	180·—	19.828·7
	Algier	—	—	2.057·—
	Francja	—	—	1.000·—
	Marokko	—	—	2.032·—
	Niemcy	435·—	180·—	1.620·—
	Rosja (Z. S. S. R.)	—	—	2.133·6
	Stany Zjedn. Am.	—	—	5.455·1
	Tunis	—	—	5.531·—
41/2	— **Żużle Thomasa** (Thomas slag)	6.975·—	16.388·—	44.996·8
	Belgja	6.975·—	14.278·—	42.886·8
	Holandja	—	2.110·—	2.110·—
42	— **Sadza** (soot)	43·7	2·4	790·6
	Anglja	—	0·2	2·6
	Argentyna	—	—	297·4
	Belgja	7·3	—	7·3
	Holandja	35·1	—	35·1
	Niemcy	—	0·1	146·6
	Stany Zjedn. Am.	1·3	2·1	301·6
43	— **Klej** (glue)	8·2	3·7	42·7
	Anglja	1·3	—	4·3
	Belgja	4·—	—	19·5
	Francja	2·4	3·7	10·5
	Holandja	—	—	2·—
	Indje	—	—	2·8
	Kongo	—	—	1·—
	Stany Zjedn. Am.	0·5	—	2·6
44/1	— **Jelita** (casings)	36·6	31·8	242·7
	Anglja	1·4	0·3	2·—
	Argentyna	—	—	4·2
	Belgja	—	—	10·—
	Chiny	—	—	1·8
	Danja	—	16·1	72·9
	Finlandja	2·4	—	2·4
	Holandja	9·5	—	17·2
	Indje	—	—	0·3
	Niemcy	23·3	9·—	121·5
	Rosja (Z.S.S.R.)	—	6·4	6·4
	Stany Zjedn. Am.	—	—	3·6
	Szwecja	—	—	0·4
44/4	— **Kości** (bones)	11·—	6·1	26·4
	Anglja	—	—	9·3
	Belgja	—	6·1	6·1
	Holandja	1·—	—	1·—
	Estonja	10·—	—	10·—
45/3	— **Szczecina** (bristle)	0·2	0·1	6.—
	Anglja	0·2	0·1	0·9
	Stany Zjedn. Am.	—	—	5·1

poz. tar. cel.			*Wrzesień* (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
47/1	— **Pierze** (feathers)		—	—	6·8
		Stany Zjedn. Am.	—	—	6·8
51/1 a	— **Tłuszcze zwierzęce surowe** (row fats)		1.580·9	1.475·6	7.227·4
		Anglja	168·8	151·7	882·3
		Argentyna	326·3	500·3	2.455·—
		Australja	—	30·8	30·8
		Belgja	—	78·2	97·—
		Brazylja	—	—	215·3
		Danja	536·7	461·4	191.972·6
		Holandja	367·4	97·—	931·2
		Japonja	58·—	—	6·8
		Kol. Holenderskie	36·3	—	36·3
		Niemcy	35·6	18·—	145·3
		Norwegja	5·—	75·9	179·7
		Stany Zjedn. Am.	—	—	53·1
		Szwecja	46·8	62·3	170·8
51/3	— **Tran** (whale-oil)		77·5	90·3	417·2
		Anglja	6·3	—	6·3
		Argentyna	—	—	15·9
		Danja	—	—	2·2
		Hiszpanja	15·9	—	15·9
		Holandja	—	10·6	32·8
		Japonja	—	31·8	31·8
		Kol. Holenderskie	40·7	26·6	67·3
		Niemcy	—	—	6·4
		Norwegja	14·6	15·—	206·—
		Peru	—	6·3	6·3
		Szwecja	—	—	19·9
		Stany Zjedn. Am.	—	—	6·4
51/5	— **Stearyna** (stearine)		—	—	31·8
		Holandja	—	—	1·—
		Niemcy	—	—	1·1
		Norwegja	—	—	29·1
		Stany Zjedn. Am.	—	—	0.6
52	— **Wosk** (wax)		9·6	19·—	48·6
		Anglja	0·2	0·3	1·8
		Brazylja	—	—	6·2
		Holandja	1·2	—	2·3
		Niemcy	7·7	14·2	30·1
		Norwegja	0·5	—	0·5
		Peru	—	4·—	4·—
		Stany Zjedn. Am.	—	0·5	3·7
25/9	— **Wazelina** (vaseline)		—	—	11·4
		Belgja	—	—	6·2
		Niemcy	—	—	0·8
		Stany Zjedn. Am.	—	—	4·4
55/1	— **Skóry** (hides and skins)		1.767·4	1.269·5	10.422·3
		Abisynja	2·3	—	2·3
		Afryka Połudn.	48·3	—	48·3
		Afryka Wschod.	2·1	—	2·1
		Anglja	50·3	58·6	211·8
		Argentyna	378·4	129·4	2.277·—
		Australja	—	—	33·8
		Belgja	69·2	132·7	717·9
		Brazylja	219·2	12·3	508·9
		Chile	82·2	—	107·1
		Chiny	3·1	0·3	3·4
		Danja	48·1	5·8	159·5
		Estonja	—	—	9·3
		Finlandja	2·7	—	2·7
		Francja	20·9	54·5	256·5
		Hiszpanja	—	10·5	18·8
		Holandja	502·9	345·5	3.200·4
		Indje Brytyjskie	37·5	—	44·2
		Kanada	—	—	7·7
		Kol. Holenderskie	54·2	18·5	189·4
		Kolumbja	5·9	20·5	114·3
		Kuba	—	54·—	54·—
		Maroko	—	7·9	7·9
		Niemcy	111·—	238·9	1.777·4
		Norwegja	0·8	11·5	51·—
		Paragwaj	—	—	93·6
		Peru	—	89·—	91·6
		Stany Zjedn. Am.	43·5	14·3	267·4
		Szwecja	14·5	19·9	48·3
		Urugwaj	65·—	45·4	110·4
		Venezuela	5·3	—	5·3
56/1-8	— **Futra** (furs)		1·9	1·6	26·—
		Anglja	0·6	0·9	2·—
		Norwegja	—	—	11·—
		Stany Zjedn. Am.	1·3	0·7	13·—

poz. tar. cel.		Wrzesień (September)	Sierpień (August)	Od początku roku (January-September)
57/4-6	— **Wyroby skórzane** (leather goods)	3·—	11·7	82·9
	Anglja	—	11·7	13·1
	Estonja	—	—	56·3
	Finlandja	—	—	10·—
	Grecja	—	—	0·1
	Holandja	—	—	0·2
	Norwegja	2·7	—	2·7
	Stany Zjedn. Am.	—	—	0·1
	Szwecja	0·3	—	0·4
III.	— Materjały i wyroby drzewne (timber & wood ware) w tem m. in.:	4.919·3	5.312·9	36.246·1
58/1c	— **Deski i łaty** (boards)	—	35·4	35·4
	Finlandja	—	35·4	35·4
58/2	— **Drzewo egzotyczne** (wood)	55·9	8·5	112·3
	Argentyna	—	—	5·2
	Belgja	31·8	—	31·8
	Brazylja	—	0·2	0·2
	Francja	23·5	—	23·5
	Holandja	—	3·8	3·8
	Niemcy	0·6	—	34·—
	Palestyna	—	—	1·9
	Stany Zjedn. Am.	—	4·5	11·9
58/4 a, b	— **Kora drzewa korkowego** (corkwoodbark)	—	1·5	78·1
	Francja	—	—	0·2
	Hiszpanja	—	1·5	2·8
	Portugalja	—	—	61·7
	Włochy	—	—	13·4
61	— **Wyroby z drzewa** (wood products)	16·5	12·—	120·9
	Anglja	0·9	—	12·5
	Danja	—	—	0·2
	Finlandja	0·1	4·5	13·3
	Holandja	—	—	27·4
	Litwa	—	—	5·7
	Niemcy	—	—	3·1
	Palestyna	—	—	3·—
	Peru	—	7·5	7·5
	Stany Zjedn. Am.	15·4	—	41·9
	Szwecja	0·1	—	6·3
62/1	— **Słoma** (straw)	—	—	37·4
	Anglja	—	—	0·8
	Holandja	—	—	33·5
	Indje Holenderskie	—	—	2·4
	Niemcy	—	—	0·2
	Włochy	—	—	0·5
62/2	— **Trawa morska** (sea grass)	—	7·3	1[illegible]0·3
	Alger	—	—	130·9
	Anglja	—	0·7	2·3
	Holandja	—	0·4	1·8
	Indje Brytyjskie	—	4·8	4·8
	Jawa	—	1·4	1·4
	Marokko	—	—	
	Portugalja	—	—	6·1
62/4	— **Nasiona** (seeds various)	18·9	0·5	30·4
	Anglja	—	—	0.3
	Brazylja	0·6	—	0·6
	Danja	7·9	—	10·7
	Francja	—	—	0·8
	Holandja	8·3	0·5	11·—
	Niemcy	2·1	—	2·3
	Palestyna	—	—	4·7
62/5 c,d,e,f 62/15	— **Nasiona oleiste różne** (various oil seeds)	4·795·6	5.239·3	35.452·8
	Afryka	3.457·1	1.050·3	12.262·4
	Anglja	206·1	4·7	211·9
	Argentyna	—	—	7.922·5
	Belgja	—	—	35·2
	Chiny	—	—	396·—
	Danja	—	—	122·4
	Egipt	—	—	100·8
	Francja	—	—	2·6
	Holandja	378·7	443·2	4.793·—
	Indje Brytyjskie	171·5	—	598·3
	Indje Holenderskie	207·8	406·1	3.574·7
	Indochiny	—	57·2	57·3
	Jawa	212.9	51·7	583·6
	Mandżurja	—	70·—	283·—
	Niemcy	—	—	102·5
	Palestyna	15·—	—	15·—
	Stany Zjedn. Am.	11·5	3.049·9	4.077·9
	Sumatra	—	101·2	203·7
	Syrja	15·—	—	15·—
	Turcja	90·—	—	90·—
	Włochy	—	5·—	5·—

poz. tar. cel.		*Wrzesień* (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
62/8	— **Pestki drzew owocowych** (fruit stones) . . .	31·4	3·9	218·2
	Anglja	15·4	—	65·4
	Francja	—	—	3·9
	Hiszpanja	—	—	1·5
	Holandja	—	—	1·5
	Jawa	—	—	2·7
	Kolonj. Holenderskie . .	—	—	1·—
	Stany Zjedn. Am. . .	16·—	3·9	142·2
65/3—2c	— **Wiklina** (osier)	1·—	4·5	10·3
	Belgja	—	3·5	3·5
	Francja	1·—	—	5·4
	Holandja	—	—	0·3
	Indje Holenderskie . .	—	1·—	1·—
	Niemcy	—	—	0·1

IV. — Materjały budowlane i wyroby ceramiczne

(building materials & ceramic products)
w tem m. in.:

		Wrzesień	*Sierpień*	*Od początku roku*
IV.	**Materjały budowlane i wyroby ceramiczne**	**214·6**	**191·6**	**996·6**
65/1	— **Glinki** (clay)	22·4	36·3	146·4
	Anglja	1·1	—	32·—
	Belgja	15·3	36·3	108·4
	Niemcy	6·—	—	6·—
65/2	— **Kreda** (chalk)	0·9	5·—	5·9
	Angja	0·9	—	0·9
	Szwecja	—	5·—	5·—
65/4	— **Wapno** (lime)	—	—	46·3
	Francja	—	—	46·3
65/6	— **Cement** (cement)	—	10·1	41·5
	Anglja	—	10.1	38·6
	Stany Zjedn. Am. . . .	—	—	2·9
66	—**Kamienie** (stones)	85·7	99·5	285·7
	Danja	—	45·—	55·—
	Francja	—	—	0·1
	Finlandja	—	—	3·1
	Holandja	8·—	8·—	16·5
	Niemcy	—	21·3	51·8
	Norwegja	65·2	15·—	134·2
	Szwecja	1·7	0·2	3·4
	Stany Zjedn. Am. . . .	10·8	—	21·6
68/3	— **Celuloid** (celluloid)	23·—	—	57·—
	Anglja	—	—	1·6
	Argentyna	—	—	2·8
	Finlandja	19·9	—	21·5
	Niemcy	3·1	—	25·9
	Szwecja	—	—	5·2
68/7	— **Muszle** (schells)	—	13·3	38·3
	Anglja	—	12·5	36·7
	Niemcy	—	0·8	1·6
69/1—5	— **Azbest** (asbestos)	9·7	10·1	62·9
	Anglja	0·1	0·1	0·6
	Belgja	9·1	—	9·1
	Finlandja	—	10·—	10·—
	Niemcy	0·5	—	43·2
71	— **Materjały szlifierskie** (grinding materials) . .	32·3	4·5	72·7
	Anglja	0·3	—	7·4
	Belgja	0·6	—	0·6
	Francja	10·—	—	10·8
	Holandja	1·—	—	14·8
	Norwegja	0·4	0·2	0·7
	Stany Zjedn. Am. . . .	17·5	—	17·5
	Szwecja	2·5	4·3	10·9
	Włochy	—	—	10·—
73/1—5	— **Wyroby ceramiczne** (ceramic wares)	15·1	2·6	55·—
	Anglja	0·7	2·6	11·3
	Belgja	—	—	3·—
	Danja	—	—	1·—
	Finlandja	14·3	—	37·1
	Holandja	0·1	—	0·3
	Stany Zjedn. Am. . .	—	—	2·3
77/6—8	**Szkło i wyroby** (glass wares)	25·5	10·2	184·9
	Anglja	1·9	10·1	15·3
	Belgja	0·2	—	80·5
	Danja	—	0·1	0·1
	Estonja	22·4	—	27·5
	Finlandja	—	—	16·9
	Holandja	—	—	33·9
	Stany Zjedn. Am. . . .	1·—	—	1·—
	Szwecja	—	—	9·7

poz. tar. cel.			*Wrzesień* (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
V.	**Paliwa, asfalt, smoły i produkty z nich** (fuel & products) w tem m. in.:		1.741·1	2.318·6	9.354·6
81	— **Oleje** (oils)		93·4	114·3	916·3
		Anglja	25·8	108·9	529·2
		Belgja	—	—	9·3
		Danja	11·1	—	42·—
		Finlandja	—	0·8	0·8
		Holandja	19·8	4·6	50·2
		Jawa	—	—	1·8
		Kolumbja	—	—	0·2
		Niemcy	1·7	—	76·6
		Norwegja	0·2	—	5·2
		Francja	—	—	8·9
		Palestyna	—	—	5·9
		Stany Zjedn. Am.	34·8	—	173·4
		Szwecja	—	—	6·4
		Włochy	—	—	6·4
82/1	— **Żywica** (resin)		1.175·3	1.180·6	3.372·3
		Anglja	0·7	0·8	1·5
		Argentyna	—	—	11·2
		Belgja	1·—	2·7	13·9
		Francja	149·8	404·3	1.203·4
		Hiszpanja	144·4	173·3	412·5
		Holandja	33·4	36·8	73·2
		Kolonje Holenderskie	0·5	-	0·5
		Niemcy	90·—	11·1	167·5
		Portugalja	97·5	108·3	254·8
		Rosja (Z. S. S. R.)	—	219·2	219·2
		Stany Zjedn. Am.	487·8	224·1	844·4
		Szwecja	3·9	—	3·9
		Włochy	166·3	—	166·3
83	— **Asfalt** (asphalt)		225·—	595·8	1.743·5
		Anglja	140·—	595·8	1.481·8
		Niemcy	61·6	—	238·3
		Stany Zjedn. Am.	23·4	—	23·4
84/2	— **Smoła** (goudron)		0·4	1·1	18·1
		Anglja	—	1·1	7·3
		Holandja	0·2	—	0·2
		Niemcy	—	—	10·4
		Szwecja	0·2	—	0·2
85/1	— **Smary** (lubricating oils)		33·—	69·1	407·8
		Anglja	2·8	1·9	23·2
		Belgja	—	1·5	13·3
		Danja	—	—	84·3
		Holandja	3·8	—	45·5
		Niemcy	5·6	55·6	65·8
		Stany Zjedn. Am.	20·8	10·1	157·8
		Szwecja	—	—	17·9
85/1	— **Benzyna** (bencine)		—	—	5·—
		Finlandja	—	—	5·—
86/1-3	— **Terpentyna** (terpentine)		—	0·9	4·9
		Francja	—	0·9	0·9
		Niemcy	—	—	1·—
		Stany Zjedn. Am.	—	—	3·—
87/2	— **Kauczuk** (rubber)		165·9	189·8	2.442·4
		Afryka	—	—	12·—
		Anglja	51·1	101·1	325·8
		Argentyna	—	—	0·1
		Australja	—	—	10·3
		Belgja	1·2	14·3	86·4
		Brazylja	—	—	7·1
		Bryt. Malacca	—	11·9	14·1
		Cejlon	—	—	37·9
		Francja	—	—	1·2
		Holandja	45·3	16·3	349·6
		Indje Brytyjskie	0·4	—	329·7
		Jawa	16·6	—	23·2
		Kol. Holenderskie	1·6	16·5	56·1
		Kolumbja	21·—	—	21·—
		Kongo	—	—	21·2
		Malaja	5·3	—	5·3
		Niemcy	23·4	29·7	1.087·5
		Stany Zjedn. Am.	—	—	53·9
88/1—6	— **Wyroby gumowe** (rubber goods)		48·1	167·—	444·3
		Anglja	16·5	9·9	52·9
		Finlandja	—	4·5	19·7
		Hiszpanja	—	—	0·7
		Holandja	6·2	106·1	131·5
		Stany Zjedn. Am.	25·4	46·5	239·—
		Szwecja	—	—	0·5

poz. tar. cel.		Wrzesień (September)	Sierpień (August)	Od początku roku (January-September)
VI.	— **Materjały i przetwory chemiczne** (chemicals) w tem m. in.:	1.318·4	1.722·1	9.491.—
91/1	— **Siarka** (sulphur)	12·21	183·1	407·8
	Belgja	5·—	5·—	5·—
	Hiszpanja	—	—	20·—
	Niemcy	15·—	—	15·—
	Stany Zjedn. Am.	50·—	100·—	150·—
	Włochy	57·1	78·1	217·8
93/3	— **Boraks** (borax)	—	—	20·4
	Holandja	—	—	20·4
94	— **Talk** (talc)	—	—	8·8
	Niemcy	—	—	8·8
104/2 a	— **Chlorek magnezu** (chloride of magnesium	24·3	24·3	49·6
	Anglja	19·3	19·3	22·—
	Belgja	—	—	6·4
	Holandja	5·—	5·—	13·8
	Niemcy	—	—	1·1
	Włochy	—	—	6·3
105/2	— Soda (soda)	70.7	150·7	246·7
	Anglja	13·4	33·4	57·7
	Belgja	11·5	—	22·1
	Holandja	45·8	1·2	50·8
	Rosja (Z. S. S. R.)	—	115·5	115·5
	Szwecja	—	0·6	0·6
105/3	— Potaż (potash)	10·4	4·3	23·5
	Holandja	10·4	4·3	23·5
112	— **Przetwory chemiczne** (chemicals)	125·8	201·1	694·—
	Anglja	37·1	31·6	139·1
	Belgja	4·6	0·5	14·5
	Chiny	—	—	0·7
	Danja	5·1	6·5	29·4
	Finlandja	11·3	3·2	14·5
	Francja	—	—	64·7
	Hiszpanja	—	—	15·4
	Holandja	25·3	5·9	74·3
	Niemcy	15.—	5·3	60·6
	Norwegja	15·—	1·—	26·1
	Peru	—	0·5	0·5
	Rosja (Z. S. S. R.)	—	97·8	97·8
	Stany Zjedn. Am.	4·5	30·1	86·3
	Szwecja	—	6·5	38·3
	Włochy	7·9	12·2	31·8
112/6	— Karbid (carbid	0·1	0·5	1·1
	Szwecja	0·1	0·5	1·1
117	— **Tłuszcze i oleje roślinne** (vegetable oils & fats)	199·8	99·1	1.033·4
	Anglja	11·1	13·9	25·2
	Belgja	17·1	1·—	23·1
	Brazylja	—	3·1	3·1
	Danja	—	12·1	12·1
	Francja	23·7	0.8	54·9
	Hiszpanja	—	19·3	25·7
	Holandja	115·6	48·8	672·6
	Kolon. Holenderskie	18·8	—	74·6
	Niemcy	—	—	51·3
	Palestyna	—	—	14·3
	Stany Zjedn. Am.	—	0·1	15·1
	Szwecja	0·6	—	0·6
	Włochy	12·6	—	60·8
119—120	— **Artykuły kosmetyczne** (cosmetic)	4·—	1·4	15·8
	Anglja	0·3	—	3·3
	Francja	1·7	—	4·7
	Holandja	0·2	0·6	1·—
	Niemcy	—	0·1	0·1
	Norwegja	—	—	0·4
	Palestyna	—	—	0·1
	Stany Zjedn. Am.	1·8	0·7	5·9
	Szwecja	—	—	0·3
123	— **Zapałki** (matches)	0·3	0·1	0·5
	Francja	—	—	0·1
	Niemcy	0·3	0·1	0·4

poz. tar. cel.			Wrzesień (September)	Sierpień (August)	Od początku roku (January-September)
124/2	— **Garbniki** (tanning extracts)		621·1	1.004·8	6.327·9
		Afryka	—	50·8	100·8
		Anglja	6·3	0·5	8·1
		Argentyna	166·3	482·9	4.014·3
		Brazylja	10.—	—	233·9
		Chile	1·—	—	4·8
		Danja	0·5	—	0·5
		Francja	1·1	3·5	24·6
		Hiszpanja	87·8	—	87·3
		Holandja	30·—	30·3	209·8
		Indje	91.1	61·3	244·—
		Kuba	—	—	2·1
		Niemcy	196·8	210·5	1.195·2
		Peru	—	165·—	165·—
		Stany Zjedn. Am.	—	—	6·8
		Turcja	20·1	—	20·1
		Włochy	10·1	—	10·1
125/2	— **Glinka farbiarska** (clay)		82·6	—	427·—
		Anglja	—	—	15·4
		Holandja	—	—	32·1
		Niemcy	—	—	56·—
		Stany Zjedn. Am.	82·6	—	138·5
		Włochy	—	—	5·—
132	— **Glejta** (litharge)		7·3	—	17·7
		Anglja	7·3	—	17·7
137/1	— **Farby** (paintz)		74·2	52·7	396·8
		Anglja	11·3	10·8	41·5
		Belgja	0·6	—	1·7
		Danja	9·5	0·1	10·6
		Francja	6·7	—	8·1
		Hiszpanja	—	—	5·3
		Holandja	0·3	2.6	2.9
		Niemcy	—	18·8	22·5
		Norwegja	—	—	0·1
		Stany Zjedn. Am.	45·8	19·6	303·2
		Szwecja	—	0·8	0·9
VII.	**— Rudy, metale i wyroby z metali** (ores, metals & metal products) w tem m. in.:		**37.969·2**	**35.400·3**	**279.687·7**
138/1	— **Ruda żel.** (iron ores)		1.625·—	1.313·—	17.562·8
		Brazylja	—	—	7.772·4
		Niemcy	—	—	3·2
		Szwecja	1.625·—	1.313·—	9.787·2
138/2	— **Ruda cynkowa** (zinc ores)		—	—	2.321·9
		Norwegja	—	—	2.321.9
138/2	— **Piryty** (pirits)		—	5.619·4	26.715·3
		Hiszpanja	—	5.619·4	10.265·3
		Szwecja	—	—	16.450·—
139/2—3	— **Rudy różne** (various ores)		—	157·—	157·—
		Anglja	—	155·9	155·9
		Szwecja	—	1·1	1·1
142/1—3	— **Żelastwo (złom)** (scrap iron)		34.269·6	27.229·8	224.754·6
		Anglja	10.690·9	4.251·7	57.087·5
		Belgja	7.576·2	8.797·9	37.958·4
		Danja	2.420.9	3.962·9	32.548·8
		Estonja	401·7	38·9	2.401·8
		Finlandja	—	162·7	684·2
		Francja	856·1	—	12.016·4
		Holandja	2·581·9	5.704·4	21.156·1
		Irlandja	—	—	1.019·—
		Litwa	157·2	—	623·9
		Łotwa	300·—	—	300·--
		Niemcy	3.976·2	1.480·8	13.543·7
		Norwegja	3.733'4	2.454·2	22.707·2
		Portugalja	1.245·—	—	2.895·7
		Stany Zjedn. Am.	—	—	16.951·4
		Szwecja	330·1	376·3	2.860·5
143/1 a	— **Miedź** (copper)		1.388·6	584·8	4.325·1
		Australja	—	—	45·7
		Anglja	25·2	15·3	597·9
		Belgja	254·3	50·8	491·8
		Holandja	142·4	193·2	707·4
		Kanada	233·7	—	233·7
		Kol. Holenderskie	508·7	203·4	712·1
		Niemcy	91·5	—	660·4
		Norwegja	—	—	0·1
		Stany Zjedn. Am.	81·5	96·7	768·8
		Szwecja	51·3	25·4	107·2

poz. tar cel.		*Wrzesień* (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
144/1	— **Cyna** (tin)	**12·9**	**12.2**	**89·2*)**
	Anglja	5·4	2·7	19·3
	Belgja	—	2·1	2·1
	Danja	—	—	0·4
	Holandja	4·8	7·4	34·1
	Indje Holenderskie	—	—	18·4
	Jawa	2·7	—	2·7
	Niemcy	—	—	11·2
	Stany Zjedn. Am.	—	—	1·—
146/3	— **Ołów** (lead)	—	—	**325·1**
	Meksyk	—	—	325·1
147	— **Cynk** (zinc)	—	**5·6**	**20·8**
	Anglja	—	5·6	5·8
	Holandja	—	—	15·—
148/1 a	— **Metale (różne)** (various metals)	**42·9**	**171·8**	**1.056·7**
	Anglja	3·2	21·2	138·3
	Belgja	18·7	28·6	128 3
	Finlandja	—	—	0 3
	Francja	0·2	—	0·2
	Holandja	—	—	285·4
	Indje Holenderskie	—	—	29·6
	Norwegja	5·—	56·2	158·7
	Stany Zjedn. Am.	0·2	50·4	105·2
	Szwecja	15·2	15·4	210·3
	Włochy	0·4	—	0·4
153/1—10	— **Wyroby żelazne i stalowe** (iron & steel products)	**344·7**	**155·4**	**1.115·2**
	Anglja	47·9	77·8	305·3
	Belgja	43·2	37·6	227·2
	Danja	—	0·2	1·—
	Estonja	—	—	49·3
	Finlandja	19·6	0·6	41·7
	Francja	—	—	0·1
	Grecja	—	—	0·2
	Hiszpanja	1·8	—	1·8
	Holandja	186·4	4·3	195·5
	Kanada	5·2	—	6.5
	Niemcy	—	—	13·5
	Norwegja	0·1	0·9	77·9
	Portugalja	0·1	0·1	0·2
	Stany Zjedn. Am.	10·3	4·9	71·—
	Szwecja	30·1	29·—	124·—
156/11	— **Materjały i przewody elektryczne** (electric products)	**22·9**	**6·1**	**245·4**
	Anglja	14·5	2·4	125·—
	Belgja	1·3	—	13·3
	Holandja	—	—	11·2
	Norwegja	—	—	35·—
	Stany Zjedn. Am.	6·7	3·7	55·3
	Szwecja	0·4	—	5·6
167/1—50	— **Maszyny, aparaty oraz ich części** (machinery)	**114·8**	**47·6**	**477·9**)**
	Anglja	23·1	36·9	229·7
	Brazylja	—	—	0·9
	Danja	0·3	0·2	24·4
	Estonja	—	—	0·1
	Finlandja	—	—	0·4
	Francja	—	—	12·8
	Holandja	—	0·1	0·2
	Niemcy	—	—	5·3
	Norwegja	—	4·3	4·3
	Palestyna	0·1	—	0·1
	Stany Zjedn. Am.	90·1	4·7	185·9
	Szwecja	1·2	1.3	13·7
	Włochy	—	0·1	0·1
169/9	— **Maszyny do pisania, rachowania i części** (typewriters & parts)	**5·9**	**1·—**	**20·7**
	Anglja	—	0·3	1·2
	Stany Zjedn. Am.	5·6	0·6	18·9
	Szwecja	0·3	0·1	0·6
169/11	— **Aparaty fotograficzne, filmy i płyty** (photographical apparatus)	**3·9**	**2·6**	**31·6**
	Anglja	0·1	1·2	3·3
	Finlandja	—	—	0·2
	Stany Zjedn. Am.	3·6	1·4	27·9
	Szwecja	0·2	—	0·2
173/8—13	— **Samochody, motocykle oraz ich części** (motor cars & parts)	**138·4**	**94·—**	**468·4**
	Anglja	4·5	20·6	62·3
	Belgja	2·9	0·8	3·8
	Danja	2·4	3·3	9·4
	Holandja	—	—	1·8
	Stany Zjedn. Am.	128·2	69·3	391·1

*) w zeszycie 7-ym jest 25·2, winno być 46·2; **) w zeszycie 6-ym jest 278·7, winno być 218·7

poz. tar. cel.		Wrzesień (September)	Sierpień (August)	Od początku roku (January-September)
VIII.	**— Papier, wyroby z papieru i wytwory sztuki drukarskiej** (paper & paper wares) w tem m. in.:	**2.324·8**	**1.341·6**	**12.818·8**
176/1	— **Szmaty** (rags)	**666·6**	**516·2**	**2.118·8**
	Anglja	190·6	153·8	712·8
	Belgja	16·6	59·1	133·7
	Danja	62·2	36·6	159·4
	Holandja	132·8	151·1	478·7
	Kol. Holenderskie	14·9	—	14·9
	Niemcy	—	—	0·3
	Norwegja	—	—	12·2
	Stany Zjedn. Am.	195·4	17·1	322·5
	Szwecja	48·7	98·5	278·9
	Urugwaj	5·4	—	5·4
176/2	— **Masa drzewna (celuloza)** (cellulose)	**381·3**	**436·8**	**4.783·3**
	Anglja	—	—	5·7
	Finlandja	170·8	123·5	1.695·8
	Holandja	—	—	30·—
	Niemcy	0·4	6·6	7·—
	Stany Zjedn. Am.	—	—	200·8
	Szwecja	210·1	306·7	2.844·—
177/1	— **Papa dachowa i tektura** (cardboard)	—	—	**200·7**
	Finlandja	—	—	198·6
	Włochy	—	—	2·1
177/3	— **Fibra** (fibre)	**27·1**	**15·9**	**65·6**
	Anglja	—	4·6	11·4
	Belgja	24·3	10·2	37·—
	Holandja	—	—	3·—
	Meksyk	—	—	1·—
	Norwegja	—	—	5·2
	Stany Zjedn. Am.	2·8	1·1	8·—
177/4—6	— **Papier i odcinki papierowe** (paper)	**1.246·3**	**371·—**	**5.624·3**
	Anglja	7·9	3·8	13·6
	Belgja	7·2	11·9	78·4
	Estonja	26·4	—	213·6
	Finlandja	1.174·2	348·5	5.075·3
	Francja	—	0·8	0·9
	Holandja	—	—	29·6
	Niemcy	—	—	0·1
	Norwegja	—	—	65·5
	Stany Zjedn. Am.	30·6	0·1	67·6
	Szwecja	—	5·9	79·7
178/1—4	— **Książki i broszury** (books)	**3·5**	**1·7**	**26·1**
	Anglja	0·8	0·3	3·2
	Argentyna	—	—	0·1
	Belgja	—	0·1	0·1
	Danja	—	0·1	0·3
	Egipt	—	—	3·1
	Finlandja	—	—	0·3
	Francja	—	—	0·3
	Holandja	1·2	—	1·4
	Palestyna	—	—	0·6
	Stany Zjedn. Am.	1·5	1.1	15·9
	Szwecja	—	—	0·5
	Włochy	—	0·1	0·3
IX.	**— Materjały i wyroby włókniste** (textiles & textile products) w tem m. in:.	**8.728·8**	**8.954·6**	**74.631·5**
179/1	— **Bawełna** (cotton)	**6.246·2**	**5.137·7**	**52.843·1**
	Afryka	—	—	88·7
	Ameryka Południ.	—	—	5·2
	Anglja	52·6	10·4	1.446·1
	Belgja	50·5	—	373·5
	Danja	—	—	0·5
	Chiny	—	—	91·8
	Egipt	477·6	241·3	3.188·—
	Francja	—	—	30·2
	Holandja	83·1	64·1	779·—
	Indje Brytyjskie	733·3	219·4	1.735·2
	Indje Holenderskie	—	10·3	57·9
	Meksyk	—	—	10·2
	Niemcy	113·—	72·2	504·3
	Palestyna	—	—	93·4
	Peru	53·3	76·5	554·4
	Stany Zjedn. Am.	4.682·8	4.443·5	43.819·6
	Włochy	—	—	41·5
	Brazylja	—	—	23·6

poz. tar. cel.		Wrzesień (September)	Sierpień (August)	Od początku roku (January-September)
179/2	— **Juta** (jute)	**1.284·4**	**1.122.2**	**8.665·4*)**
	Afryka	—	—	90·—
	Anglja	—	3·2	375·3
	Belgja	91·2	42·9	178·8
	Chiny	89·1	—	89·1
	Holandja	880·2	587·6	4.487·2
	Indje Brytyjskie	167·6	488·4	1.978·7
	Indje Holenderskie	—	—	1.210·9
	Niemcy	55·8	—	254·8
	Stany Zjedn. Am.	0·5	0·1	0·6
179/3	— **Len i konopie** (flax and hemp)	**50·2**	**112·5**	**402·—**
	Afryka	—	—	2·5
	Anglja	13·4	74·7	192·2
	Belgja	—	—	12·6
	Holandja	1·6	—	10·8
	Jawa	26·2	—	42·1
	Kolonje Holenderskie	9·—	37·8	108·5
	Kolumbja	—	—	18·3
	Niemcy	—	—	13·7
	Stany Zjedn. Am.	—	—	1·3
179/3	— **Sizal i inne włókna** (sisal & others)	**97·—**	**37·5**	**582·2**
	Afryka	—	—	10·3
	Anglja	93·7	8·5	406·6
	Holandja	1·6	5·7	34·2
	Indje Brytyjskie	0·1	15·6	15·7
	Indje Holenderskie	—	—	46·8
	Jawa	1·6	—	28·4
	Kuba	—	—	1·2
	Marokko	—	5·—	5·—
	Meksyk	—	—	2·5
	Niemcy	—	2·7	29·5
	Stany Zjedn. Am.	—	—	2·—
181/1	— **Wełna** (wool)	**802·8**	**2.377·—**	**11.178·2**
	Afryka	—	34·4	749·9
	Anglja	286·9	1.308·5	4.487·5
	Argentyna	16·1	—	842·1
	Australja	284·4	699·—	3.008·2
	Belgja	112·5	210·3	946·1
	Brazylja	—	—	15·6
	Chiny	—	—	10·9
	Danja	5·6	12·5	64·1
	Egipt	—	—	10·3
	Francja	—	—	73·7
	Holandja	91·8	7·1	516·5
	Indje Brytyjskie	—	—	19·6
	Irlandja	—	—	7·5
	Islandja	3·5	—	27·—
	Norwegja	—	—	1·5
	Niemcy	2·—	105·2	274·—
	Peru	—	—	11·6
	Stany Zjedn. Am.	—	—	95·3
	Urugwaj	—	—	16·8
181/1	— **Sierść zwierzęca** (hair)	**—**	**—**	**25·2**
	Anglja	—	—	0·5
	Holandja	—	—	5·1
	Stany Zjedn. Am.	—	—	19·6
182/3	— **Odpadki bawełniane** (cotton odds)	**127·1**	**25·4**	**415·6**
	Anglja	51·5	25·4	192·4
	Belgja	15·7	—	15·7
	Holandja	—	—	45·3
	Japonja	5·6	—	5·6
	Kol. Holenderskie	1·1	—	1.1
	Niemcy	35·9	—	46·2
	Stany Zjedn. Am.	17·3	—	109·3
128/3	— **Odpadki wełny** (wool odds)	**19·1**	**15·2**	**110·4**
	Anglja	18·5	15·2	83·4
	Australja	0·6	—	4·1
	Argentyna	—	—	0·3
	Indje Bryt.	—	—	22·6
183/1	— **Przędza bawełniana** (cotton yarn)	**35·—**	**92·6**	**185·2**
	Anglja	35·—	31·7	119·3
	Belgja	—	1·1	2·2
	Finlandja	—	—	2·7
	Holandja	—	0·1	0·9
	Niemcy	—	45·7	45·7
	Rosja (Z.S.S.R.)	—	14·—	14·—
	Stany Zjedn. Am.	—	—	0·4
185	— **Przędza wełniana** (wool yarn)	**36·3**	**18·1**	**87·5**
	Anglja	36·3	18·1	87·4
	Belgja	—	—	0·1
185/2-c	— **Przędza jedwabna** (silk yarn)	**2·2**	**6·2**	**29·4**
	Anglja	2·1	6·2	13·3
	Belgja	—	—	5·2
	Estonja	0·1	—	0·1
	Holandja	—	—	3·2
	Japonja	—	—	7·6

*) w zeszycie 7-ym jest 4.327·1, winno być 5·421·5

poz. tar. cel.		Wrzesień (September)	Sierpień (August)	Od początku roku (January-September)
187—189	— **Tkaniny** (textiles)	24·2	9·6	57·—
	Anglja	23·9	9·6	54·9
	Belgja	—	—	0·3
	Estonja	0·2	—	0·9
	Francja	—	—	0·3
	Holandja	—	—	0·3
	Stany Zjedn. Am.	0·1	—	0·3
190	— **Sznury** (ropes)	4·3	—	45.5
	Anglja	3·7	—	11·8
	Belgja	0·6	—	0·6
	Holandja	—	—	5·5
	Stany Zjedn. Am.	—	—	7·6
	Szwecja	—	—	20·—
191/1	— **Worki** (bags)	—	0·6	4·8
	Anglja	—	—	0·9
	Finlandja	—	—	3·3
	Holandja	—	0·6	0·6

X — Towary różne, oddzielnie niewymienione

(various)

	Wrzesień	Sierpień	Od początku roku
X — Towary różne, oddzielnie niewymienione	35·4	3·9	182·8
Australja	—	—	0·2
Anglja	6·3	0·9	27·5
Argentyna	—	—	1·2
Brazylja	—	—	0·1
Belgja	0·6	—	5·5
Danja	0·1	0·2	6·7
Estonja	—	—	1·5
Finlandja	6·1	—	30·—
Francja	0·4	0·1	3·8
Grecja	—	—	1·5
Hiszpanja	2·—	—	3·8
Holandja	0·3	1·—	8·8
Indje Brytyjskie	0·9	—	0·9
Kanada	—	—	3·3
Niemcy	2·9	0·2	17·3
Norwegja	1·7	—	7·5
Palestyna	—	—	0·1
Portugalja	0·1	—	0·1
Rosja (Z. S. S. R.)	—	—	0·3
Stany Zjedn. Am.	3·9	—	37·3
Szwecja	0·4	1·5	11·7
Turcja	0·2	—	0·2
Włochy	9·5	—	13·5

B — Wywóz

(exports)

Cały wywóz

		Wrzesień	Sierpień	Od początku roku
	Cały wywóz	480.670·—	483.119·7	3.729.105·6*)
I.	— **Produkty spożywcze i zwierzęta** (foodstuffs & live animals) w tem m. in.:	13.479·5	13.981·1	148.651·5
1/1	— **Koński ząb** (maize)	—	—	6·5
	Holandja	—	—	6·5
2/1	— **Ryż wyłuszczony** (husked rice)	357·8	360·5	1.719·5
	Anglja	318·1	318·1	1·313·5
	Belgja	—	—	77·—
	Finlandja	37·5	—	37·5
	Niemcy	—	—	100·1
	Palestyna	—	—	4·5
	Szwecja	2·2	42·4	186·9
2/3 c	— **Kasza** (grits)	—	—	56·1
	Norwegja	—	—	20·—
	Stany Zjedn. Am.	—	—	36·1
3/1	— **Mąka** (flour)	—	—	84·1
	Anglja	—	—	71·4
	Palestyna	—	—	6·7
	Stany Zjedn. Am.	—	—	6·—

*) w zeszycie 7-ym jest 2.260.704·8 winno być 2·259.650·8

poz. tar. cel.		*Wrzesień* (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
3/1 c	— **Mąka ryżowa** (rice flour)	1.412·5	1.176·7	5.116·2
	Anglja	772·2	670·6	2.438·7
	Finlandja	—	156·—	156·—
	Niemcy	—	—	340·1
	Norwegja	640·3	350.1	2.166·4
	Palestyna	—	—	15·—
3/1·c	— Mąka pastewna (pasture flour)	—	—	60·—
	Finlandja	—	—	60·—
3/3	— Słód (malt)	—	46·7	72·6
	Anglja	—	—	0·4
	Finlandja	—	—	25·5
	Stany Zjedn. Am.	—	46·7	46·7
3/4	— Groch (pease)	—	—	9·—
	Norwegja	—	—	9·—
4/1	— **Krochmal** (starch)	25·—	20·—	146·—
	Kanada	—	20·—	20·—
	Stany Zjedn. Am.	25·—	—	126·—
5/1 a	— **Ziemniaki** (potatoes)	—	—	455·4
	Belgja	—	—	455·4
5/1 b, e	— **Warzywa** (vegetables)	290·7	58·7	446·2
	Anglja	26·9	—	31·9
	Norwegja	—	—	26·7
	Stany Zjedn. Am.	248·6	58·7	372·4
	Szwecja	15·2	—	15·2
6/3	— **Owoce świeże** (fresh fruits)	—	6·5	210·5
	Danja	—	—	135·8
	via Gdańsk	—	6·5	10·4
	Finlandja	—	—	3·4
	Niemcy	—	—	59·7
	Stany Zjedn. Am.	—	—	1·2
7/1	— Owoce suszone (dried fruits)	—	—	1·—
	Stany Zjedn. Am.	—	—	0·5
	Szwecja	—	—	0·5
12/1-2	— Orzechy i migdały (nuts & almonds)	—	—	3·7
	Holandja	—	—	3·7
14/1	— **Grzyby suszone** (dried mushrooms)	7·4	—	17·9
	Anglja	—	—	0·6
	Niemcy	—	—	5·5
	Stany Zjedn. Am.	7·4	—	11·6
	Szwecja	—	—	0·2
15/3	— **Korzenie** (spices)	—	7·3	17·6
	Belgja	—	0·4	0·4
	Finlandja	—	3·—	3·—
	Niemcy	—	1·5	1·5
	Stany Zjedn. Am.	—	2·4	12·7
18/1	— **Kawa** (coffee)	0·1	9·7	39·1
	Belgja	—	—	1·8
	Danja	—	—	2·6
	Finlandja	—	—	1·7
	Holandja	—	—	16·5
	Niemcy	—	9·7	10·6
	Palestyna	—	—	1·1
	Szwecja	0·1	—	4·8
19/1	— **Kakao** (cocoa)	—	10·—	738·4
	Danja	—	10·—	88·7
	Estonja	—	—	1·2
	Francja	—	—	3·—
	via Gdańsk	—	—	639·4
	Holandja	—	—	6·1
20/1	— **Herbata** (tea)	0·4	—	4·9
	Anglja	—	—	1·6
	Estonja	—	—	0·6
	via Gdańsk	—	—	1·7
	Holandja	0·3	—	0·6
	Niemcy	0·1	—	0·4
21/1—5	— **Tytoń** (tobacco)	5·4	0.1	66·5
	Estonja	5·4	—	5·4
	Niemcy	—	—	61·—
	Stany Zjedn. Am.	—	0·1	0·1

poz. tar. cel.		*Wrzesień* (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
22/1	— **Cukier** (sugar)	**5.171·6**	**4.624·3**	**79.436·4**
	Anglja	—	647·9	26.596·7
	Belgja	—	—	2.322·9
	Danja	1.007·6	—	1.007·6
	Estonja	503·6	806·3	1.612·9
	Finlandja	1.589·4	1.896·7	10.274·6
	Francja	1.915·6	—	8.003·7
	Grecja	—	186·5	186·5
	Holandja	—	606·3	18.631·9
	Niemcy	100·—	—	755·3
	Norwegja	55·4	480·6	1.485·2
	Szwecja	—	—	6.764·4
	Rosja (Z. S. S. R.)	—	—	1.794·7
24	— Konserwy owocowe (preserved fruits)	**7·1**	**4·3**	**45·6**
	Egipt	—	—	2·4
	Finlandja	0·6	—	0·6
	Niemcy	—	4·3	4·3
	Palestyna	—	—	0·4
	Rumunja	2·9	—	2·9
	Stany Zjedn. Am.	3·6	—	35·—
26/1	— **Chmiel** (hop)	**4·5**	**3·1**	**110·—**
	Anglja	—	—	5·5
	Belgja	—	—	23·1
	Brazylja	3·1	3·1	13·1
	Francja	—	—	3·1
	Holandja	—	—	54·2
	Niemcy	—	—	6·8
	Stany Zjedn. Am.	1·4	—	4·1
	Szwecja	—	—	0·1
27/1	— **Napoje alkoholowe prócz wina** (alcohols, wine excepted)	**1·3**	**1·5**	**271·4**
	Anglja	1·—	1·1	6·8
	Argentyna	0·2	—	0·2
	Francja	—	0·3	0·3
	Hiszpanja	—	—	0·6
	Holandja	—	—	220·5
	Niemcy	—	—	0·1
	Norwegja	—	—	0·7
	Palestyna	0·1	—	0·7
	Stany Zjedn. Am.	—	0·1	41·5
27/3	— **Spirytus** (spirits)	**111·9**	**58·1**	**1.064·—**
	Anglja	0·8	—	0·8
	Belgja	—	—	60·1
	Holandja	111·11	—	944·1
	Indje Holenderskie	—	58·1	58·1
	Niemcy	—	—	0·4
	Norwegja	—	—	0·4
	Stany Zjedn. Am.	—	—	0·1
28/1	— **Wino** (wine)	**0·3**	—	**5·6**
	Francja	—	—	1·6
	Litwa	0·3	—	0·3
	Niemcy	—	—	1·6
	Stany Zjedn. Am.	—	—	2·1
30/1,2	— **Ocet** (winegar)	—	—	**12·2**
	Szwecja	—	—	12·2
33	— **Sól kuchenna** (salt)	**177·2**	**718·8**	**3.033·—**
	Estonja	—	668·8	668·8
	Finlandja	167·2	50·—	396·—
	Holandja	—	—	208·—
	Norwegja	—	—	0·2
	Szwecja	10·—	—	1.760·—
34/2 a	— **Konserwy mięsne** (preserved meat)	**7·9**	**53·—**	**157.4**
	Anglja	5·2	44·3	94·—
	Belgja	—	4·—	4·1
	Chiny	—	—	0·6
	Francja	—	—	1·4
	Hiszpanja	0·1	—	1·8
	Holandja	—	—	2·5
	Niemcy	—	2·3	11·8
	Stany Zjedn. Am.	2.6	2·4	41·2
34/4	— **Bekony** (bacon)	**2.918·2**	**3.302·6**	**30.964·6**
	Anglja	2.918·2	3.302·6	30.964·6
34/4	— **Wędliny (szynki)** (ham)	**320·2**	**437·6**	**3.584·4**
	Afryka	—	—	0·2
	Anglja	320·1	437·5	3.495·6
	Belgja	0·1	—	23·9
	Danja	—	—	0·1
	Holandja	—	0·1	8·—
	Niemcy	—	—	4·7
	Stany Zjedn. Am.	—	—	51·9

poz. tar. cel.		*Wrzesień* (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
34/5	— **Ptactwo bite (drób)** (poultry)	137·5	58·1	431·5
	Anglja	137·5	58·1	430·7
	Belgja	—	—	0·3
	Danja	—	—	0·5
35/1	— **Sery** (cheese)	1·1	3·4	8·—
	Egipt	0·4	—	0·5
	Norwegja	—	0·1	0·1
	Palestyna	—	0·2	0·2
	Stany Zjedn. Am.	0·7	3·1	7·2
36	— **Masło** (butter)	—	—	26·—
	Anglja	—	—	11·4
	Belgja	—	—	14·6
37/2	— **Ryby** (fishes)	1·5	—	15·9
	Anglja	—	—	2·7
	Danja	1·—	—	1·—
	Holandja	—	—	0·1
	Palestyna	0·5	—	0·5
	Stany Zjedn. Am.	—	—	11·6
37/4	— **Śledzie** (herrings)	—	—	219·7
	Litwa	—	—	12·—
	Niemcy	—	—	207·6
	Stany Zjedn. Am.	—	—	0·1
39/1 a	— **Jaja** (eggs)	1.529·9	1.032·3	8.828·6
	Anglja	1.370·8	1.032·3	8.623·2
	Belgja	30·7	—	30·7
	Hiszpanja	92·3	—	138·6
	Holandja	16·2	—	16·2
	Szkocja	19·9	—	19·9
39/2	— **Makuchy** (oil cakes)	990·—	1.987·8	11.153·6
	Anglja	—	—	180·—
	Danja	240·—	405·5	2.179·7
	Finlandja	75·—	—	155·—
	Holandja	600·—	1.447·3	4.700·6
	Niemcy	—	135·—	3.328·3
	Norwegja	—	—	535·—
	Szwecja	75·—	—	75·—
39/4	— **Melasa** (molasses)	—	—	12·4
	Stany Zjedn. Am.	—	--	12·4

II. — Produkty zwierzęce i wyroby z nich

	II. — Produkty zwierzęce i wyroby z nich (animal products) w tem m. in.:	84·1	375·5	1.884·3
41/4	— **Mączka kostna** (bonny flour)	—	285·—	864·4
	Belgja	—	—	150·9
	Finlandja	—	50·—	50·—
	Niemcy	—	15·—	428·5
	Stany Zjedn. Am.	—	25·—	140·—
	Szwecja	—	95·—	95·—
43	— **Klej** (glue)	21·6	36·7	58·3
	Afryka Południ.	—	5·—	5·—
	Palestyna	—	0·9	0·9
	Stany Zjedn. Am.	21·6	30·8	52·4
44/1	— **Jelita** (casings)	1·4	—	67·2
	Anglja	—	—	1·1
	Danja	0·2	—	33·—
	Francja	—	—	8·8
	Holandja	—	—	6·9
	Niemcy	1·2	—	4·9
	Szwecja	—	—	9·4
	Stany Zjedn. Am.	—	—	3·1
45/3	— **Szczecina** (bristle)	0·9	1·1	5·—
	Anglja	0·7	0·7	3·9
	Holandja	0·2	—	0·2
	Szwecja	—	0·4	0·9
47/1—2	— **Puch i pierze** (feathers and down)	11·9	2·2	21·5
	Angja	0·3	2·2	3·2
	Finlandja	2·—	—	2·—
	Norwegja	6·5	—	6·5
	Stany Zjedn. Am.	3·1	—	9·8
51/1	— **Tłuszcze zwierzęce surowe** (row fats)	—	6·—	169·4
	Danja	—	—	135·6
	Estonja	—	—	6·1
	Holandja	—	—	6·2
	Litwa	—	—	7·8
	Niemcy	—	6·—	13·7
52	— **Wosk** (wax)	—	—	1·6
	Finlandja	—	—	0·6
	Niemcy	—	—	1·—

poz. tar. cel.		*Wrzesień* (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
55/1	— **Skóry** (skins and hides)	**46·6**	**39·2**	**639·9**
	Anglja	0·2	0·8	18·—
	Belgja	—	—	3·—
	Danja	—	—	1·9
	Egipt	2·7	—	2·7
	Francja	—	—	42·9
	Via Gdańsk	—	—	2·5
	Hiszpanja	—	—	0·4
	Holandja	40·1	33·6	408·7
	Litwa	—	—	0·1
	Niemcy	0·7	1·2	35·5
	Stany Zjedn. Am.	2.9	3·6	124·2
56/1-8	— **Futra** (furs)	**1·2**	**0·3**	**21·2**
	Anglja	0·4	0·2	3·6
	Marokko	—	—	0·3
	Stany Zjedn. Am.	0·8	0·1	17·3
57/4—6	— **Wyroby skórzane** (leather goods)	**0·5**	**5·—**	**35.8**
	Anglja	0·5	0·5	13·8
	Belgja	—	—	4·1
	Danja	—	—	0·7
	Egipt	—	4·5	4·5
	Palestyna	—	—	12·7

III. — Materjały i wyroby drzewne — 30.248·5 — 27.597·9 — 198·930.9

(timber & wood ware)
w tem m. in.:

poz. tar. cel.		*Wrzesień* (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
58/1 c	— **Deski i łaty** (boards)	**29.342·3**	**26.175·6**	**186.959·5**
	Algier	250·7	268·6	519·3
	Anglja	28.004·7	20.242·6	137.999·1
	Belgja	91·1	2.652·5	36.046·8
	Egipt	—	100·9	2.109·7
	Holandja	—	—	1·2
	Irlandja	—	—	1.822·1
	Kolonje Portugalskie	51·2	—	51·2
	Marokko	—	—	1.504·5
	Niemcy	—	1·7	1·7
	Palestyna	74·1	—	428·5
	Rosja (Z. S. S. R.)	—	1.971·9	1.971·9
	Stany Zjedn. Am.	870·5	937·4	4.503·5
58/1 c	— **Bale i słupy telegraficzne** (telegraph-poles)	—	**833·3**	**7.429·9**
	Anglja	—	833·3	6.889·4
	Egipt	—	—	1·8
	Stany Zjedn. Am.	—	—	11·7
	Szwecja	—	—	527·
58/4 a, b	— **Kora drzewa korkowego** (corkwood bark)	—	—	**4·7**
	Litwa	—	—	4·7
59/5	— **Klepki** (plywood)	**15·6**	**15·2**	**784·6**
	Afryka	—	—	146·4
	Egipt	—	—	58·5
	Holandja	—	15·—	73·—
	Niemcy	15·6	—	476·3
	Stany Zjedn. Am.	—	0·2	30·3
	Szwecja	—	—	0·1
61/1	— **Wyroby z drzewa** (wood products)	**111·—**	**156·3**	**669·9**
	Anglja	4·1	1·3	19·1
	Belgja	0·1	17·3	17·4
	Danja	—	—	17·—
	Egipt	—	—	47·—
	Estonja	1·5	—	1·5
	Finlandja	—	4·—	4·—
	Francja	—	1·4	1·4
	Grecja	—	—	14·7
	Holandja	0·1	1·8	34·8
	Indje	—	—	2·7
	Niemcy	2·—	16·9	39·6
	Norwegja	1·5	—	1·5
	Palestyna	29·9	16·9	128·4
	Portugalja	—	58·4	58·4
	Stany Zjedn. Am.	71·7	38·3	273·3
	Szwecja	0·1	—	9·1

poz. tar. cel.			Wrzesień (September)	Sierpień (August)	Od początku roku (January-Sepetmber)
61/1 b	— **Dykty** (veneers)		494·7	210·5	1.212·9
		Anglja	—	1·8	3·3
		Argentyna	156·3	95·6	251·9
		Belgja	2·1	—	124·5
		Brazylja	0·2	—	0·2
		Danja	16·5	31·6	63·3
		Egipt	212·3	—	435·4
		Holandja	15·7	1·9	80·9
		Indje Brytyjskie	21·8	—	21·8
		Indje Holenderskie	0·3	—	0.3
		Irak	6·8	—	6·8
		Niemcy	16·—	—	16·—
		Palestyna	31·1	79·6	191·4
		Syrja	—	—	—
		Tunis	15·6	—	15·6
61/2	— **Meble gięte** (bentwood furniture)		232·1	150·4	1.007·7
		Anglja	0·5	20·2	37·4
		Afryka Płdn.	1·5	—	1·5
		Afryka Wschodnia	2·6	—	2·6
		Belgja	—	—	11·—
		Danja	—	—	0·6
		Egipt	19·—	8·3	31·6
		Francja	0·4	1·5	1·9
		Hiszpanja	—	—	3·8
		Holandja	38·2	32·6	198·3
		Indje Brytyjskie	14·1	11·9	26·—
		Kolonje Portugalskie	0·6	—	0·6
		Malta	0·6	—	0·6
		Niemcy	3·2	11·9	15·1
		Palestyna	56·1	4·2	65·6
		Stany Zjedn. Am.	90·3	59·4	596·9
		Sudan	1·1	—	1·1
		Szwecja	—	—	8·5
		Tunis	3·9	0·4	4·6
62	— **Nasiona** (seeds)		—	2·4	391·2
		Anglja	—	1·1	55·9
		Belgja	—	—	140·5
		Danja	—	—	1·3
		Finlandja	—	—	0·1
		Francja	—	—	15·—
		Hiszpanja	—	—	20·1
		Holandja	—	1·3	11·3
		Marokko	—	—	25·—
		Niemcy	—	—	118·—
		Stany Zjedn. Am.	—	—	0·2
		Szwecja	—	—	3·8
62/2	— **Trawa morska** (sea grass)		—	—	137·—
		Litwa	—	—	6·1
		Niemcy	—	—	130·9
62/3	— **Wiklina** (osier)		46·9	43·9	133·—
		Anglja	—	—	1·1
		Dania	20·5	43·9	103·—
		Estonja	11·7	—	11·7
		Holandja	5·—	—	7·5
		Szwecja	9·7	—	9·7
62/8	— **Pestki drzew owocowych** (fruit stanes)		—	—	0·5
		Holandja	—	—	0·5
64/1	— **Wyroby koszykarskie** (basket wares)		5·9	10·3	200·—
		Anglja	—	3·3	8·2
		Danja	—	—	57·3
		Finlandja	—	—	0·1
		Holandja	0·1	—	30·2
		Norwegja	—	—	1.5
		Palestyna	—	—	0·2
		Stany Zjedn. Am.	5·8	7·—	102·5

IV.	— **Materjały budowlane i wyroby ceramiczne** (building materials & ceramic products) w tem m. in.:		157·8	34·6	626·8
65/3	— **Gips** (plaster of Pariz)		17·5	15·—	313·3
		Danja	—	—	45·2
		Finlandja	17·5	15·—	238·—
		Szwecja	—	—	30·1
66	— **Kamienie** (stones)		46·3	—	46·3
		Litwa	6·3	—	6·3
		Rumunja	40·—	—	40·—
68/3	— **Celuloid** (celuloid)		1·3	—	1·3
		Indje Brytyjskie	1·3	—	1·3

poz. tar. cel.		*Wrzesień* (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
69/1—3	— **Azbest** (asbestos)	**—**	**0·2**	**11·1**
	Danja	—	—	1·4
	Norwegja	—	—	2·4
	Szwecja	—	0·3	7·3
73/1—5	— **Wyroby ceramiczne** (ceramic wares)	**18·1**	**2·1**	**135·9**
	Anglja	—	—	0·1
	Belgja	—	—	0·6
	Egipt	13·4	—	32·7
	Estonja	0·8	—	13·8
	Finlandja	—	—	2·6
	W. M. Gdańsk	3·4	—	3·4
	Holandja	—	—	0·1
	Norwegja	—	—	62·2
	Palestyna	—	—	14·5
	Stany Zjedn. Am.	0·5	2·1	5·9
77/1	— **Wyroby szklane** (glass products)	**28·7**	**17·2**	**57·9**
	Algier	—	0·2	0·2
	Anglja	—	—	0·1
	Egipt	22·6	16·2	38·8
	Estonja	—	—	6·6
	Norwegja	0·3	—	0·3
	Stany Zjedn. Am.	—	0·8	4·3
	Szwecja	—	—	1·8
	Tunis	5·8	—	5·8
65/2	— **Kreda** (chalk)	**45·9**	**—**	**61·—**
	Palestyna	45·9	—	61·—

V. — Paliwa, asfalt smoły i produkty z nich

poz. tar. cel.		*Wrzesień* (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
	V. — Paliwa, asfalt smoły i produkty z nich (fuel & products)	**425.148·5**	**430.702·6**	**3.309.946·1**
	w tem m. in.:			
79/1	— **Węgiel kamienny** (coal)	**402.588·**	**400.630·3**	**3.132.064·5**
	Afryka	—	—	6·900·—
	Algier	6.450·—	11.827·5	84.353·5
	Argentyna	—	—	6.700·—
	Belgja	21.373·—	22.334·—	112.537·5
	Danja	25.630·—	39.029·—	297.045·—
	Egipt	—	—	13.487·5
	Estonja	420·—	—	4.565·—
	Finlandja	59.688·5	52.529·2	248.336·7
	Francja	12·690·—	9.050·—	89.535·5
	Grecja	5.030·—	12.415·—	51.825·—
	Holandja	13.824·5	19.516·—	120.280·5
	Irlandja	37.916·5	21.775·1	230.912·9
	Islandja	3.340·—	2.425·—	17.307·—
	Kanada	—	—	200·—
	Łotwa	16.785·—	17.210·—	52.215·—
	Niemcy	700·—	1.060·—	6.955·—
	Norwegja	54.046·5	47.087.5	530.328·7
	Szwecja	140.854·—	128.302·—	1.149.109·7
	Turcja	—	—	2.310·—
	Włochy	3.840·—	16·070·—	107.160·—
79/1	— **Węgiel bunkrowy** (bunker coal)	**13.884·1**	**18.979·9**	**133.382·9**
79/1	— **Brykiety** (briquettes)	**—**	**—**	**100·—**
	Algier	—	—	100·—
79/1	— **Koks** (coke)	**6.861·—**	**9.410·—**	**34.476·—**
	Danja	—	—	165·—
	Egipt	—	—	580·—
	Estonja	—	—	100·—
	Finlandja	470·—	—	770·—
	Francja	751·—	—	1.481·—
	Grecja	—	1.400·—	4.647·5
	Holandja	—	—	750·—
	Islandja	—	20·—	120·—
	Norwegja	80·—	450·—	1.490·—
	Szwecja	3.960·—	4.175·—	11·557·5
	Włochy	1.600·—	3.365·—	10.615.—
	Turcja	—	—	2.200·— *)
81	— **Oleje** (oils)	**5·2**	**—**	**12·1**
	Estonja	5·2	—	5·2
	Niemcy	—	—	6·2
	Stany Zjedn. Am.	—	—	0·5
	Szwecja	—	—	0·2
81/2	— **Materjały pędne** (gas oils)	**1.800·3**	**1.680·—**	**6.780·3**
	Anglja	—	—	1.700·—
	Bahama (Kol. Ang.)	1.800·3	1.680·—	5.080·3
82/1	— **Żywica** (resin)	**—**	**0·4**	**11·—**
	Danja	—	0·2	10·8
	Szwecja	—	0·2	0·2

*) w zeszycie 8-ym jess 2.220, winno być 2.200

poz. tar. cel.		*Wrzesień* (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
88/1—6	— **Wyroby gumowe** (rubber goods)	9·9	2·—	119·3
	Anglja	0·3	—	9.3
	Argentyna	—	1·9	1·9
	Belgja	—	—	28·2
	Danja	—	0·1	3·4
	Egipt	—	—	2·6
	Francja	—	—	0·6
	Hiszpanja	—	—	2·5
	Holandja	6·2	—	52·6
	Łotwa	0·7	—	3·5
	Marokko	—	—	2·8
	Norwegja	1·2	—	1·3
	Szwecja	1·5	—	1·5
	Stany Zjedn. Am.	—	—	7·7
	Włochy	—	—	1·4

VI. — Materjały i przetwory chemiczne

VI.	— Materjały i przetwory chemiczne (chemicals) w tem m. in.:	6.534·4	2.656·9	25.802·4
89	— **Sól potasowa** (potassium salts)	369·—	6·7	4.605·7
	Belgja	—	—	2.500·—
	Danja	369·—	—	369·—
	Finlandja	—	6·7	6·7
	Holandja	—	—	1.730·—
90	— **Szlam** (slime)	—	—	28·
	Holandja	—	—	28·—
96/1	— **Siarka** (sulphur)	3·—	6·—	9·—
	Finlandja	3·—	5·—	8·—
	Litwa	—	1·	1·—
98/1	— **Salmiak** (salmiac)	5·—	3·6	51.4
	Belgja	—	1·1	1·1
	Danja	—	—	0·2
	Holandja	5·—	—	16·6
	Niemcy	—	—	8·6
	Norwegja	—	2·5	2·5
	Stany Zjedn. Am.	—	—	16·8
	Szwecja	—	—	5·6
98/5	— **Nawozy azotowe** (nitrates)	4.951·9	2.073·8	16.122·7
	Francja	—	—	5·8
	Hiszpanja	4.951·9	2.073·8	16.105·3
	Holandja	—	—	11·6
103/3	— **Saletra** (salpetre)	—	—	1.070·—
	Finlandja	—	—	1.070·—
104/1 b	— **Chlorek wapnia** (chloride of calcium)	—	—	5·—
	Holandja	—	—	5·—
105/2	— **Soda** (soda)	442·2	327·5	1.606·6
	Estonja	237·7	0·1	387·8
	Finlandja	199·—	191·9	1.038·3
	Łotwa	5·5	135·5	179·5
	Norwegja	—	—	1·—
105/8	— **Bisulfat sodu** (sulfat of sodium)	289·9	—	289·9
	Szwecja	289·9	—	289·9
112	— **Przetwory chemiczne** (chemicals)	1·2	14·4	332·5
	Anglja	0·1	—	0·1
	Belgja	1·1	—	12·4
	Danja	—	1·3	1·9
	Estonja	—	13·1	13·1
	Finlandja	—	—	0·3
	Francja	—	—	6·9
	Holandja	—	—	0·3
	Norwegja	—	—	0·1
	Palestyna	—	—	0·5
	Stany Zjedn. Am.	—	—	3·8
	Szwecja	—	—	275·6
	Turcja	—	—	17·5
112/6	— **Węglik wapnia (karbid)** (carbid)	294·8	107·2	815·1
	Belgja	294·8	107.2	605·7
	Holandja	—	—	209·4
117	— **Tłuszcze i oleje roślinne** (vegetable oils and fats)	—	—	18·—
	Belgja	—	—	1.1
	Estonja	—	—	3·6
	Holandja	—	—	0·9
	Stany Zjedn. Am.	—	—	0·2
	Szwecja	—	—	12.2

poz. tar. cel.		*Wrzesień* (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
119—120	— **Artykuły kosmetyczne** (cosmetic)	0·6	—	36·5
	Belgja	—	—	30·—
	Estonja	—	—	0·1
	Holandja	—	—	0·7
	Stany Zjedn. Am.	0·6	—	5·7
124/2	— **Garbniki** (taning extracts)	6·1	10·—	16·1
	Litwa	—	10·—	10·—
	Stany Zjedn. Am.	6·1	—	6·1
131/2	— **Biel cynkowa** (zinc white)	164·6	101·—	739·9
	Brazylja	76·5	17·—	93·5
	Danja	—	5·8	40·7
	Egipt	—	—	14·—
	Estonja	—	52·—	93·7
	Finlandja	45·1	8·8	372·1
	Grecja	4·—	—	11·6
	Holandja	0·5	6·8	8·4
	Norwegja	8·7	9·7	41·— *)
	Palestyna	29·8	0·9	52·8
	Szwecja	—	—	12·1
132	— **Farby ołowiane** (lead dyes)	6·1	6·7	56·—
	Danja	—	—	0·2
	Estonja	—	6·7	6·7
	Łotwa	—	—	15·9
	Norwegja	—	—	0·8
	Palestyna	5·9	—	32·2
	Stany Zjedn. Am.	0·2	—	0·2

VII. — Rudy, metale i wyroby z metali

(ores, metals & metal products)
w tem m. in.:

poz. tar. cel.		Wrzesień	Sierpień	Od początku roku
VII.	— **Rudy, metale i wyroby z metali**	3.105·2	6.823·8	35.428·—
138/1	— **Rudy żelazne** (iron ores)	5.—	—	37·7
	Belgja	—	—	29·7
	Estonja	—	—	3·—
	Finlandja	5·—	—	5·—
140	— **Żelazo surowe** (iron)	—	2.045·9	2.045·9
	Rosja (Z. S. S. R.)	—	2.045·9	2.045·9
140/3	— **Szyny kolejowe** (rails)	1.859·—	3.099·1	22.622·7
	Brazylja	—	3·099·1	14.594·4
	Holandja	1.859·—	—	8.028·3
146/2	— **Ołów** (lead)	—	—	340·1
	Finlandja	—	—	340·1
147/4	— **Cynk** (zinc)	834·8	1.152·8	7.492·—
	Anglja	10·6	41·—	1.183·7
	Chiny	—	—	3·2
	Danja	—	—	116·2
	Francja	75·—	225·—	300·—
	Finlandja	—	1·1	7·5
	Holandja	550·—	580·—	4.133·7
	Japonja	—	—	26·9
	Niemcy	85·1	80·—	306·9
	Norwegja	7·7	—	7·7
	Palestyna	—	—	3·3
	Stany Zjedn. Am.	91·4	45·7	532·9
	Szwecja	15·—	180·—	870·—
147/5	— **Blacha cynkowa** (zinc sheets)	58·6	31·2	808·2
	Anglja	—	21·4	78·5
	Brazylja	—	—	15·9
	Danja	53·3	—	146·8
	Finlandja	—	—	1·9
	Holandja	—	—	75·—
	Indje Brytyjskie	—	—	3·2
	Japonja	—	—	180·1
	Niemcy	—	—	123·9
	Norwegja	5·3	9.8	41·7
	Stany Zjedn. Am.	—	—	91·4
	Szwecja	—	—	49·8
148/1a	— **Metale różne** (various metals)	4·8	0·2	17·3
	Anglja	4·8	0·2	17·3
150/6	— **Rury żeliwne** (iron pipes)	252·7	182·—	1.077·1
	Danja	—	—	4·8
	Estonja	13·6	0·2	35·2
	Finlandja	0·6	7·1	8·7
	Niemcy	—	1·3	17·3
	Norwegja	221·2	149·8	907·3
	Palestyna	17·3	23·6	98·7
	Szwecja	—	—	5·1

*) w zeszycie 7-ym jest 26·8 winno być 20·8; w zeszycie 9-ym jest 38·6 winno być 32·3

poz. tar. cel.		*Wrzesień* (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
153/1—10	— **Wyroby stalowe i żelazne** . . . . (iron and steel products)	79·1	288·—	699·9
	Algier	32·—	—	32·—
	Anglja	9·3	0·2	12·1
	Belgja	1·4	2·4	3·8
	Chiny	—	—	200·—
	Danja	1·3	0·8	12·3*)
	Egipt	0·1	0·1	0·2
	Estonja	—	—	4·1
	Finlandja	—	1·4	7·4
	Francja . . . . . . ,	—	—	2·5
	Hiszpanja	—	—	0·9
	Holandja	—	200·—	206·9
	Indje Bryt.	0·1	—	0·1
	Litwa	0·1	—	28·9
	Niemcy	20·9	35·9	85·4
	Norwegja	0·4	—	36·9
	Palestyna	0·1	1·5	2·9
	Portugalja	—	45·7	45·7
	Stany Zjedn. Am. . .	12·6	—	13·7
	Szwecja	0·8	—	4·1
157/1—50	— **Maszyny, aparaty i części** (machinery) . . .	11·2	24·6	287·1
	Anglja	0·4	1·5	151·7
	Australja	—	—	7·2
	Belgja	—	—	2·6
	Danja	—	2·7	9·—
	Egipt	1·4	1·4	2·9
	Finlandja	—	7·6	16·7
	Francja	—	—	2·7
	via Gdańsk	—	1·5	2·3
	Holandja	8·—	4·8	13·9
	Litwa	—	—	0·1
	Niemcy	—	—	19·7
	Palestyna	—	2·1	25·8
	Stany Zjedn. Am. . .	—	3·—	30·9**)
	Szwecja	1·4	—	1·6

VIII. — Papier, wyroby z papieru i wytwory sztuki drukarskiej	(paper & paper wares) w tem m. in.:	**1.264·6**	**418·3**	**8.099·3**
176/2	— **Celuloza** (cellulose)	1·7	157·4	1.912·8
	Egipt	1·3	—	387·3
	Niemcy	0·4	—	0·4
	Palestyna	—	2·5	2·5
	Stany Zjedn. Am. . .	—	154·9	1.522·6
176/2	— **Szmaty** (rags)	1·9	11·3	41·9
	Anglja	—	—	1·2
	Łotwa	1·9	—	1·9
	Stany Zjedn. Am. . .	—	—	23·6
	Szwecja	—	11·3	15·2
177/2 c	— **Papa dachowa i inne** (cardboard & other) . .	—	—	761·2
	Egipt	—	—	761·2
177/3	— **Fibra** (fibre)	—	—	1·2
	Estonja	—	—	1·2
177/4	— **Papier i obcinki papierowe** (paper)	1.257·7	247·1	5.316·1
	Anglja	—	—	2·2
	Argentyna	—	0·1	0·1
	Egipt	856·7	49·4	4.186·7
	Łotwa	2·8	—	8·9
	Norwegja	0·1	—	0·1
	Palestyna	389·8	192·1	1.094·—
	Stany Zjedn. Am. . . .	8·3	5·5	13·8
	Turcja	—	—	10·3
178/3	— **Książki i broszury** (books)	3·3	2·5	66·1
	Afryka	—	—	0·3
	Anglja	0·1	1·5	7·2***)
	Argentyna	—	0·4	0·4
	Belgja	—	—	0·2
	Brazylja	0·2	—	0·2
	Danja	0·1	0·3	4·2
	Francja	—	—	0·3
	Finlandja	—	—	0·1
	Holandja	—	—	1·2
	Niemcy	—	0·2	0·2
	Norwegja	0·1	—	0·1
	Palestyna	0·5	0·1	2·4
	Portugalja	—	0·1	0·1
	Stany Zjedn. Am. . .	2·3	0·9	49·2

*) w zeszycie 7-ym jest 5·7, winno być 7·5; **) w zeszycie 7-ym jest 10·6, winno być 10.5;
***) w zeszycie 9-ym jest 3·1, winno być 7·1

poz. tar. cel.		*Wrzesień* (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
IX.	**— Materjały i wyroby włókniste** (textiles & textile products) w tem m. in.:	**638 6**	**520·3**	**2.633·2**
179/1	— **Bawełna** (cotton)	**95·1**	**122·6**	**375·—**
	Anglja	—	0·2	0·5
	Danja	—	0·9	2·—
	Estonja	24·9	86·9	262·8
	Francja	—	—	0·2
	Łotwa	—	—	0·2
	Niemcy	—	20·4	23·4
	Szwecja	70·5	14·2	85·9
179/3	— **Konopie** (hemp)	**66·4**	**5·6**	**74·5**
	Holandja	—	—	2·5
	Litwa	—	5·6	5·6
	Palestyna	6·9	—	6·9
	Stany Zjedn. Am.	59.5	—	59·5
179/3	— **Pakuły** (hards)	**—**	**—**	**230·7**
	Belgja	—	—	143·3
	Holandja	—	—	87·4
181/1	— **Wełna** (wool)	**1·4**	**3·4**	**8·—**
	Anglja	—	—	0·2
	Belgja	0·2	—	0·2
	Danja	—	—	0·2
	Finlandja	—	—	2·7
	Grecja	—	3·3	3·3
	Holandja	0·6	—	0·6
	Marokko	—	0·1	0·1
	Niemcy	0·6	—	0·7
182/3	— **Odpadki bawełny** (cotton odds)	**—**	**—**	**0·4**
	Litwa	—	—	0·4
183/1	— **Przędza bawełniana** (cotton yarn)	**6·4**	**1·1**	**32·9**
	Anglja	—	—	0·1
	Estonja	—	—	1·7
	Finlandja	—	—	0·5
	Grecja	—	—	1·5
	Holandja	—	1·1	16·—
	Indje Brytyjskie	0·5	—	0·5
	Litwa	5·9	—	8·6
	Niemcy	—	—	4·—
185	— **Przędza wełniana** (cotton yarn)	**6·5**	**—**	**6·5**
	Estonja	6·5	—	6·5
185/5 c	**Przędza jedwabiu** (silk yarn)	**—**	**—**	**10·5**
	Danja	—	—	3·8
	Holandja	—	—	6·7
187—189	— **Tkaniny** (textiles)	**460·6**	**387·1**	**1.887·1**
	Afryka	—	0·6	5·3
	Anglja	56·6	165·5	929·—
	Argentyna	0·9	—	0·9
	Belgja	5·9	—	13·2
	Chiny	35·3	99·3	156·1
	Danja	0·3	—	10·8
	Egipt	1·5	2·9	8·—
	Estonja	—	0·2	2·2
	Finlandja	—	—	0·8
	Grecja	0·6	—	0·6
	Hiszpanja	—	—	0·6
	Holandja	19·5	38·5	221·3
	Indje	—	4·4	4·7
	Irlandja	—	1·7	1·7
	Kanada	—	0·1	0·1
	Mandżurja	—	—	49·1
	Marokko	—	—	0·4
	Niemcy	315·8	67·9	441·7
	Norwegja	0·8	—	0·8
	Palestyna	18·3	5·3	29·9
	Stany Zjedn. Am.	4·3	0·7	8·6
	Szwecja	0·8	—	1·3
190	— **Sznury** (ropes)	**1·9**	**0·5**	**7·6**
	Argentyna	1·9	—	1·9
	Danja	—	0·5	1·2
	Palestyna	—	—	3·—
	Stany Zjedn. Am.	—	—	1·5

poz. tar. cel.		*Wrzesień* (September)	*Sierpień* (August)	*Od początku roku* (January-September)
X. — Towary różne, oddzielnie niewymienione (various)		**8·8**	**8·7**	**103·1**
	Anglja	0·9	0·9	56·3
	Argentyna	—	—	0·1
	Bahama (Kol. Ang.) . .	—	4·8	4·8
	Belgja	0·5	—	0·9
	Danja	0·1	0·1	1·8
	Egipt	—	—	5·4
	Estonja	0·1	—	0·7
	Finlandja	0·1	—	0·3
	Francja	—	—	2·8
	Holandja	1·1	0·7	3·8
	Litwa. . . . , . . .	0.1	—	0·1
	Łotwa	—	—	0·6
	Niemcy	0·1	—	1·4
	Norwegja	0·1	—	0·4
	Palestyna	1·2	—	4·1
	Portugalja	0·1	—	0·1
	Rumunja	0·1	—	0·1
	Stany Zjedn. Am. . .	4·3	2·2	17·7
	Szwecja	—	—	1·7

C. — Ogólny obrót towarowy zamorski
(total overseas traffic)

wrzesień 1933	554.602·7
sierpień 1933	562.901·1
wrzesień 1932.	476.784·8
od początku roku 1933 . . .	4.336.113·6
od początku roku 1932 . . .	3.590 794·2

[redacted]

2. — Obrót przybrzeżny łącznie z W. M. Gdańskiem.

(coastal traffic, Danzig included)

Przywóz (imports)

poz. tar. cel.		Wrzesień (September)	Sierpień (August)	Od początku roku (January-September)
	Przywóz (imports)	279·7	294·2	1.970·6
3/1 a	— **Mąka** (flour)	31·9	10·7	156·4
3/2	— **Kasza** (grits)	0·9	—	12·5
4/1	— **Krochmal** (starch)	—	—	0·8
4/2	— **Makaron** (macaroni)	1·3	0·3	16·—
5/1 b, e	— Warzywa (vegetables)	49·8	22·6	102·5
7/1	— **Owoce połud.** (dried fruits)	0·7	3·8	4·9
12/1-2	— Orzechy (nuts)	—	—	0·4
15/3	— **Korzenie** (spices)	0·2	—	1·6
18/1	— **Kawa** (coffee)	3·1	1·4	21·4
19/1	— **Kakao** (cocoa)	0·5	—	0·5
20/1	— Herbata (tea)	0·4	—	0·6
22/1	— Cukier (sugar)	—	—	0·5
24/2	— **Konserwy owocowe** (preserved fruits)	0·5	15·—	30·7
27/1	— **Napoje alkoholowe** (alcohols)	0·1	8·5	31.4
27/4	— Spirytus techn. (spirit)	—	72·4	72·4
28/1	— **Wino** (wine)	—	—	1·1
29/1—2	— Piwo (beer)	9·6	5·8	15·4
34/2 a	— **Konserwy mięsne** (preserved meat)	—	—	29·7
35/1	— Ser (cheese)	—	0·1	1·2
37/1—2	— **Ryby** (fishes)	1·8	—	4·6
39/1 a	— **Jaja** (eggs)	—	—	0·3
43	— **Klej** (glue)	—	—	4·1
44/1	— **Jelita** (cassings)	1·7	1·3	24·4
51/1 a	— **Tłuszcze zwierz. sur.** (row fats)	1·1	3·3	73·5
51/3	— **Tran** (whale-oil)	—	—	9·9
53	— **Świece** (candles)	—	3·5	5·6
55/1	— **Skóry** (skins and hides)	69·2	0·2	137·—
57/4-6	— **Wyroby skórzane** (tealter goods)	1·—	0·3	16·3
61/1	— Wyroby z drzewa (wood products)	7·7	15·3	128·7
61/2	— Meble gięte (bentwood furniture)	0·7	0·6	7·3
62	— Pasza (toder)	—	—	0·4
64/1	— Wyroby koszykarskie (basket wares)	—	—	0·6
73/1—5	— **Wyroby ceramiczne** (ceramic prod.)	—	3·6	23·1
77/6-8	— Szkło (glass)	0·6	0·2	3·6
81	— **Oleje** (oils)	0·2	—	1·1
85/1	— **Smary** (lubricating oils)	10·—	—	12·4
88/1—6	— **Wyroby gumowe** (rubber goods)	—	—	7·5
105/2	— Soda (soda)	—	—	10·2
112	— Przetwory chemiczne (chemicals)	6·9	3·—	31·2
119—120	— **Artykuły kosmetyczne** (cosmetics)	2·8	9·6	38·9
137/1	— **Farby** (colours)	1·6	0·3	4·9
147/5	— Blacha cynkowa (zinc sheets)	—	—	0·9
153/1—10	— **Wyroby stal. i żelazne** (iron and steel prod.)	20·2	38·—	293·4
157/1—50	— Masz. i części (machinery & parts)	—	36·7	45·7
177/4	— **Papier** (paper)	22·9	18·2	104·1
178/1—4	— **Książki i druki** (books)	—	—	0·2
179/1	— Bawełna (cotton)	—	—	206·7
181/1	— Wełna (wool)	—	—	72·8
182/3	— Odpadki bawełny (cotton odds)	0·4	—	1·3
187—189	— **Tkaniny** (textiles)	29·7	14·2	160·1
190	— **Sznury** (ropes)	1·9	0·3	4·3
	Różne (various)	0·3	5·—	35·4

Wywóz (exports)

poz. tar. cel.		Wrzesień (September)	Sierpień (August)	Od początku roku (January-September)
	Wywóz (exports)	1.128·3	458.8	7.580·1
1/1 c	— **Kukurydza** (maize)	—	—	44·5
2/1	— **Ryż wyłuszczony** (husked rice)	300·4	149.9	1.803·7
3/1	— **Mąka** (flour)	—	4·5	4·5
3/2	— **Kasza** (grits)	—	—	2·1
4/1	— **Krochmal** (starch)	17·4	7·4	24·8
5/1 b, d	— **Warzywa** (greens)	4·7	—	5·1
6/3	— **Owoce świeże** (fresh fruits)	75·1	21·5	507·9
7/1	— **Owoce suszone** (dried fruits)	—	18·5	181·8
12/1-2	— Orzechy (nuts)	0·9	—	10·7
15/3	— **Korzenie** (spices)	6·4	0·2	143·8
18/1	— **Kawa** (coffee)	71·9	5·8	135·3
19/1	— **Kakao** (cocoa)	42·9	—	558·—
20/1	— **Herbata** (tea)	59·9	3·8	103·3
22/1	— **Cukier** (sugar)	10·1	20·2	230·5
24/2	— Konserwy owocowe (preseroed fruits)	—	0·1	1·6
37/2	— Ryby (fishes)	3·5	—	7·—
37/4	— **Śledzie** (herrings)	15·8	3·7	120·4

poz. tar. cel.		Wrzesień (September)	Sierpień (August)	Od początku roku (January-September)
39/2	— **Makuchy** (oil cuhes)	—	—	7·5
42	— **Sadza** (soot)	—	—	1·3
43	— **Klej i żelatyna** (glue)	—	0·1	5·4
44/1	— **Jelita** (cassings)	—	—	1·7
45/3	— **Szczecina** (bristle)	—	—	5·7
51/1 a	— **Tłuszcze zwierz. sur.** (row fats)	253·2	15·1	714·1
51/3	— **Tran** (whale-oil)	—	—	4·2
52/—	— **Wosk** (wax)	—	3·7	4·7
52/9	— **Wazelina** (vaseline)	1·4	—	4·—
55/1	— **Skóry** (skins)	—	20·2	56·2
48/1 c	— **Deski i łaty** (boards)	—	—	24·3
58/2	— **Drzewo egzotyczne** (wood)	3·7	—	8·9
58/4 ab	— **Kora drzewa korkowego** (corkwoodbark)	—	—	9·9
61/1	— **Wyroby z drzewa** (wood products)	5·2	4·5	9·7
61/2	— **Meble gięte** (bentwood furniture)	—	—	1·7
62/2	— **Trawa morska** (sea grass)	—	—	6·7
62/5—15	— **Nasiona oleiste** różne (various oil seeds)	4·6	0·5	163·8
62/8	— **Pestki drzew owocow.** (fruit stones)	1·—	—	4·7
65/3	— **Gips**	—	—	1·—
71	— **Materjały szlifiercze** (grinding materials)	—	—	20·5
73/1—5	— **Wyroby ceramiczne** (ceramic products)	—	9·—	15·2
81	— **Oleje** (oils)	32·1	1·8	250·6
82/1	— **Żywica** (resin)	83·3	53·8	203·6
87/2	— **Kauczuk** (rubber)	16·8	11·—	217.9
88/1—6	— **Wyroby gumowe** (rubber gods)	—	—	1·6
94/—	— **Talk** (talc)	—	—	1·—
112—	— **Przetwory chemiczne** (chemicals)	2·4	0·9	9·9
117	— **Tłuszcze i oleje rośl.** (vegetable oils & fats)	0·6	38·1	603·6
117/8	— **Pokost** (varnish)	10·5	0·6	61·1
119—120	— **Wyr. kosmetyczne** (cosm.)	—	—	0·1
124/2	— **Garbniki** (tanning extracts)	1·5	38·8	262·9
137/1	— **Farby** (colours)	—	1·1	3.6
141/1	— **Cyna** (tyn)	5·2	—	27·5
141/1 a	— **Miedź** (copper)	—	—	305·5
142/1-3	— **Żelastwo** (sczap iron)	9·6	2·3	35·2
148/1 a	— **Metale różne** (various metal)	6·4	—	6·4
153/1—10	— **Wyroby żel. i stal.** (iron et steel prod.)	21·—	3·8	76·8
157/1—50	— **Maszyny, apar. i części** (machinery)	0·1	2·2	3·2
176/2	— **Celuloza** (cellulose)	—	—	5·3
179/1	— **Bawełna** (cotton)	49·1	—	398·9
177/4	— **Papier** (paper)	3·9	5·6	3[illegible]6
179/3	— **Sizal** (sisal)	2·5	—	16·2
181/1	— **Wełna** (wool)	—	—	39·8
182/3	— **Odpadki bawełny** (cotton odds)	—	0·5	26·6
187/189	— **Tkaniny** (textiles)	3.9	5·3	9·2
190	— **Sznury** (ropes)	—	—	8·7
—	— **Różne** (various)	1·2	4·4	17·2
	PRZYWÓZ i WYWÓZ razem (total)	1.408·	753·—	9 550·7

3. — Obrót z wnętrzem kraju drogą wodną

(river traffic)

Przywóz (imports)

poz. tar. cel.		Wrzesień (September)	Sierpień (August)	Od początku roku (January-September)
	Przywóz (imports)	1.150·3	10.610·9	42.154·1
3/1 a	— **Mąka** (flour)	47·8	12·—	108·2
4/2	— **Makaron** (macaroni)	1·1	0·7	5·3
5/1-bc	— **Warzywa** (vegetables)	1·9	54·3	56·5
6/1-2	— **Owoce** (fruits)	2·8	11·9	14·7
14/3	— **Korzenie** (spices)	0·7	—	1·—
17/2	— **Cykorja** (Succory)	4·4	0·5	5·5
19/1	— **Kakao** (cocoa)	0·5		0·5
20/1	— **Herbata** (tea)	2·5	—	2·5
22/1	— **Cukier** (sugar)	302·4	10.426·—	40.029·—
24/2	— **Konserwy owocow.** (preserved fruits)	1·6	1·1	6·6
27/1	— **Napoje alkoholowe** (alcohols)	12·7	5·7	34·2
28/1	— **Wina** (wine)	0·1	—	0·8
34/2 a	— **Konserwy mięsne** (preserved meat)	0·3	0·2	2·—
34/5	— **Ptactwo bite** (poultry)	0·2	—	0·7
35/1	— **Ser** (cheese)	0·7	—	1·1
37/1 a	— **Ryby** (fishes)	0·4	0·3	1·3
37/4	— **Śledzie** (herrings)	—	—	2·1
39/1 a	— **Jaja** (eggs)	0·1	—	0·1
43/—	— **Klej** (glue)	1·4	1·2	3·9
44/1	— **Jelita** (cassings)	0·3	·13	2·7
51/1 a	— **Tłuszcze zwierzęce sur.** (row fats)	—	4·3	4·3

poz. tar. cel.		Wrzesień (Septemcer)	Sierpień (August)	Od początku roku (January-September)
55/1	— Skóry (skins)	0·5	—	10·4
57/4-6	— Wyroby skórzane (tealter goods)	1·2	0·3	8·2
61/2	— **Meble** (bentwood furniture)	8·—	0·9	10·2
37/1—5	— **Wyroby ceramiczne** (ceramic products)	11·—	2·1	14·9
81	— Oleje (oils)	31·9	—	31·9
82/1	— Żywica (resin)	—	2·3	7·4
88/1-6	— Wyroby gumowe (rubber gods)	1·8	—	1·8
105/2	— Soda (soda)	581·4	30·6	1.428·—
112/—	— Przetwory chemiczne (chemicals)	22·3	1·9	25·9

poz. tar. cel.		Wrzesień (September)	Sierpień (August)	Od początku roku (January-September)
119-120	— Artykuły kosmetyczne (cosmetics)	16·8	1·7	24·5
131/2	— Biel cynkowa (zine white)	—	—	16·—
153/1—10	— **Wyroby żel. i stalowe** (iron and steel prod.)	50·9	12·4	136·9
177/4	— **Papier** (paper)	10·9	15·1	31·3
181/1	— Wełna (wool)	—	—	10·2
182/3	— Odpadki bawełny (cotton odds)	2·7	—	2·7
187/189	— Tkaniny (textiles)	27·3	24·6	100·2
190	— **Sznury** (ropes)	0·3	—	1·5
—	— **Różne towary** (various)	1·4	0·7	9·1

Wywóz (exports) 4.393·2 3.217·7 16.787·6

2/1	— **Ryż wyłuszczony** (husked rice)	1.226·8	751·7	5.443·3
4/1	— **Krochmal** (starch)	—	—	17·4
6/3	— Owoce świeże (fresh fruits)	113·9	52·—	275·5
7/1	— Owoce suszone (dried fruits)	—	3·6	160·9
15/3	— **Korzenie** (spices)	9·3	15·—	85·3
18/1	— **Kawa** (coffee)	108·9	54·9	233·5
19/1	— **Kakao** (cocoa)	55·3	230·7	452·9
20/1	— **Herbata** (tea)	74·1	30·—	132·1
22/1	— Cukier (sugar)	10·—	10·—	50·2
37/2	— Ryby (fishes)	10·—	6·6	18·7
37/4	— Śledzie (herrings)	156·5	69·—	336·—
39/2	— **Otręby** (bran)	—	—	2·—
43/—	— Klej i żelatyna (glue)	—	0·5	3·2
44/1	— Jelita (cassings)	—	—	41·3
51/1 a	— **Tłuszcze zwierz. sur.** (row fats)	542·9	529·6	2.816·8
51/3	— Tran (whale-oil	—	3·—	15·2
52/9	— Wazelina (vaseline)	0·9	4·4	8·1
55/1	— **Skóry** (skins)	305·8	209·9	1.171·1
58/2	— Drzewo egzotyczne (wood)	46·9	—	98·6
58/4 ab	— Kora drzewa korkowego (cork woodbark)	—	—	18·1
61/1	— **Wyroby z drzewa** (wood goods)	6·8	11·3	18·1
62/5-15	— **Nasiona oleiste** (oil seeds)	254·2	125·7	431·8
62/8	— **Pestki drzew owocow.** (fruit stones)	0·5	0·1	3·6
62/14	— Rośliny lecznicze (medicinal plants)	—	4·8	4·8
68/7	— Muszle (shell)	—	—	23·9
81	— Oleje (oils)	21·8	39·9	74·1
82/1	— **Żywica** (resin)	273·7	364·3	821·6
85/1	— **Smary** (lubricatings oils)	18·9	—	90·2
87/2	— **Kauczuk** (rubber)	40·2	85·8	265·2
88/1-6	— Wyroby gumowe (rubber goods)	—	3·3	3·3
91/1	— Siarka (sulphur)	13·—	5·—	33·—
104/2 a	— **Chlorek magnezu** (chloride of magnezia)	—	—	2·1
112	— Przetwory chemiczne (chemicals)	52·7	—	52·7
117	— **Tłuszcze i oleje rośl.** (vegetable oils and fats)	87·5	23·8	524·8
117/8	— Pokost (varnish)	—	2·—	31·8
120/1-2	— Mydło (soap)	—	1·1	1·1
124/2	— Garbniki (taming extracts)	183·2	238·1	451·9
137/1	— **Farby** (colours)	3·8	0·3	20·1
138/2	— Ruda manganowa (mangan orc)	—	—	2·9
141/1 a	— Miedź (copper)	198·2	187·7	1.242·9
144/1	— **Cyna** (tin)	4·8	9·—	28·1
153/1-10	— Wyroby stal. i żelazne (iron and steel products)	18·6	61·—	132·2
165/2	— Aluminium (aluminium)	—	25·—	25·—
167/1—50	— **Masz. apar. i części** (machinery)	—	2.5	4·1
176/2	— Celuloza (cellulose)	—	—	20·4
177/3	— **Fibra** (fibre)	—	15·8	17·3
177/4	— **Papier** (paper)	—	—	19·3
179/1	— **Bawełna** (cotton)	47·7	24·4	492·9
179/3	— **Sisal** (sizal)	5·6	4·7	16·8
181/1	— **Wełna** (wool)	475·1	—	480·6
182/3	— Odpadki bawełny (cotton odds)	—	—	2·6
187/189	— Tkaniny (textiles)	15·7	3·4	38·1
	— Różne (various).	9·9	7·8	30·1

PRZYWÓZ i WYWÓZ razem (total) 5.543·5 13.828·6 58.941·7

4 — Ogólny obrót towarowy

(general goods turnover)

wrzesień 1933	561.554·2
sierpień 1933	577.482·7
wrzesień 1932	478.704·9
od początku roku 1933	4.404.606·—*)
od początku roku 1932	3.627.059·1

*) w zeszycie 9-ym jest 3.795.033·1, winno być 3.841·997·4

IV. — RUCH PASAŻERÓW

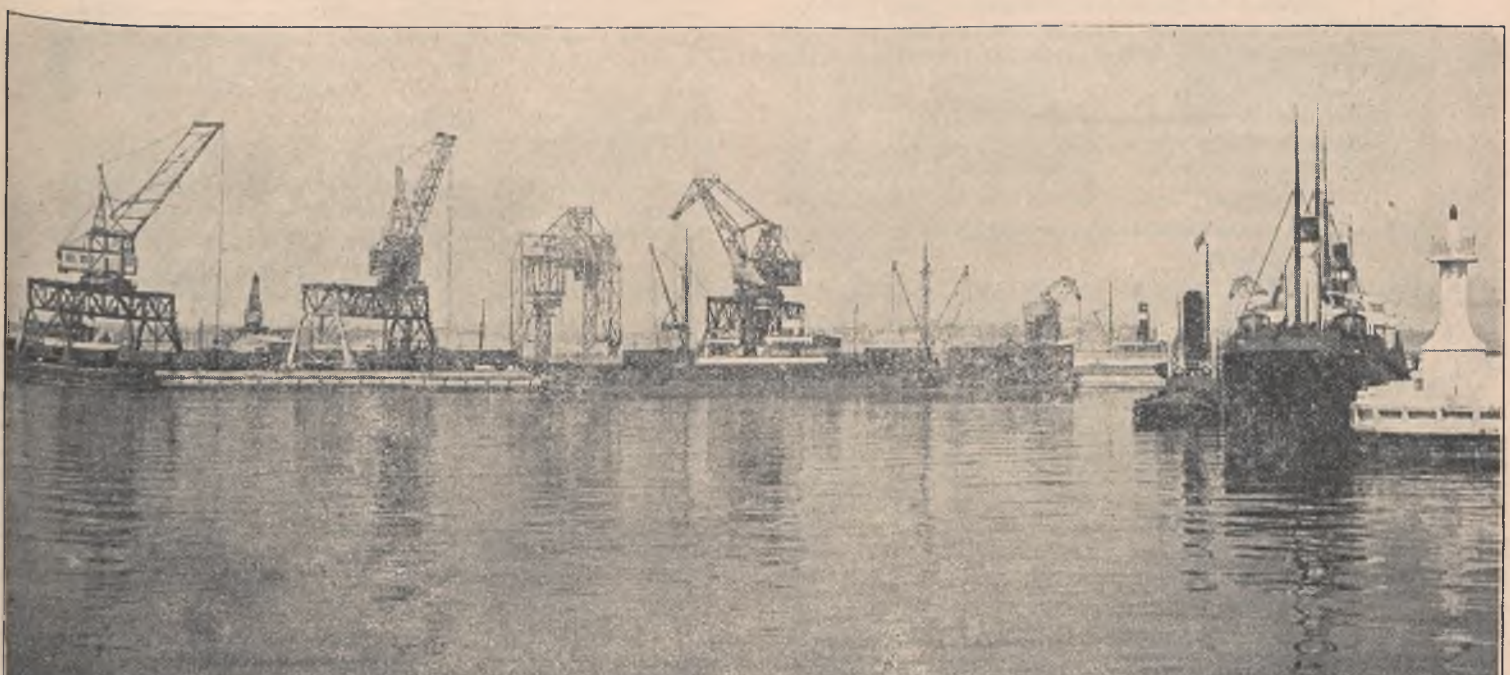
(passenger traffic)

Ruch zamorski

	PRZYJECHAŁO (passenger incoming)					WYJECHAŁO (passenger outgoing)				
	wrzesień				sierpień	wrzesień				sierpień
	I kl.	II kl.	III kl.	Razem	Razem	I kl.	II kl.	III kl.	Razem	Razem
W. M. GDAŃSK	2	—	—	2	327	—	—	—	1	666
Gdańsk	2	—	—	2	30	—	—	1	1	11
Sopoty	—	—	—	—	297	—	—	—	—	655
ANGLJA	14	21	48	83	448	24	51	143	218	668
Hull	4	7	—	11	4	—	21	—	21	30
Leith	—	—	—	—	351	—	—	—	—	—
Londyn	10	14	48	72	93	24	30	143	197	638
BELGJA	1	—	1	2	710	28	—	—	28	—
Antwerpja . . .	1	—	1	2	710	28	—	—	28	—
DANJA	17	3	11	31	505	—	6	—	6	788
Aallborg	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Kopenhaga . . .	15	3	11	29	505	—	6	—	6	788
EGIPT	—	—	6	6	—	—	—	—	—	—
Aleksandrja . . .	—	—	6	6	—	—	—	—	—	—
ESTONJA	—	—	—	—	—	—	—	1	1	6
Tallin	—	—	—	—	—	—	—	1	1	6
FINLANDJA	10	9	2	21	53	—	—	1	1	4
Abo	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3
Hilsinki	10	9	2	21	53	—	—	—	—	1
HOLANDJA	30	—	5	35	673	—	—	—	—	—
Amsterdam . . .	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Rotterdam . . .	30	—	4	34	673	—	—	—	—	—
LITWA	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—
Klajpeda	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—
NIEMCY	—	10	4	14	1	—	—	—	—	—
Hamburg	—	—	4	4	1	—	—	—	—	—
Szczecin	—	10	—	10	—	—	—	—	—	—
RUMUNJA	—	—	—	—	—	—	517	—	517	—
Konstanca . . .	—	—	—	—	—	—	517	—	517	—
STANY ZJEDN. AM.	—	256	1	257	298	9	414	—	423	13
New York . . .	—	256	1	257	298	9	414	—	423	13
SZWECJA	—	413	1	414	603	—	413	1	414	590
Ahus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Fagervik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Göteborg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Karlshamn . . .	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Malmo	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Stockholm . . .	—	413	—	413	600	—	413	—	413	583
Vesteras	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
Razem: . . .	74	712	79	865	3619	62	1401	147	1610	2735

Basen Prezydenta

Dźwigi na nabrzeżu Śląskiem

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

Informacje

— Dyrekcja Kolejowa pismem z dnia 14. bm. zawiadamia, że celem usprawnienia pracy Ajencji Celnej Kolejowej przeznaczone zostały dalsze 4 siły pomocnicze. Dyrekcja Kolei prosi o wcześniejsze zgłaszanie do Ajencji Celnej wniosków, aby umożliwić Ajencji uzupełnienie personelu w innych działach.

Celem skoordynowania pracy swych urzędów kolejowych w porcie (ekspedycja towarowa, wydział ruchu) Dyrekcja Kolejowa wydelegowała kontrolera p. Gapskiego, który urzęduje codzień od godziny 10—13-tej w biurze portowej ekspedycji towarowej tel. 23-40. Pan Gapski prosi o zgłaszanie mu wypadków, których poszczególne firmy nie będą mogły uzgodnić z ekspedycją towarową wzgl. oddziałem Ruchu.

— Przypomina się, że dnia 14. lipca 1933 r. odbyła się konferencja z delegatami Ministerstwa Opieki Społecznej, na której ustalono, że najwyższe obciążenia na rzecz ubezpieczenia od wypadków wynosić może 4,5% rocznie od wypłaconej robocizny.

— Z początkiem listopada b. r. odbędzie się w szkole powszechnej w Gdyni 6-cio tygodniowy kurs dla deklarantow celnych, który prowadzony będzie przez wykładowców przysłanych przez Ministerstwo Skarbu. Wykładowcy ci prowadzili kursy dla urzędników skarbowych w Warszawie. Na kursie wykładana będzie nowa taryfa celna.

Bliższych wiadomości udziela Związek Gdyńskich Ekspedytorów Portowych, telefon 26 32.

— Delegatura Państwowego Instytutu Eksportowego w Gdyni komunikuje nam, że wobec stałego pojawiania się już od dłuższego czasu reklamacyj ze strony zagranicznych odbiorców konfekcji, przewożonej drogą morską, dotyczących wadliwego i niedostatecznego jej opakowania, w celu definitywnego uregulowania powyższego zagadnienia, opracowane zostały przez Delegaturę Państwowego Instytutu Eksportowego w Łodzi następujące normy, określające minimalne wymogi, które stawiane będą odtąd przez Delegaturę opakowaniu wywożonej konfekcji:

a) dla skrzyń.

1. maksymalna objętość — 3/4 m³.
2. szerokość poszczególnych desek — conajmniej 12 cm, z tem zastrzeżeniem, iż średnia szerokość tychże w każdej ścianie skrzyni winna wynosić conajmniej 15 cm.
3. grubość desek — 1.8 cm.
4. ilość listew — conajmniej dwie.
5. grubość listew — 2 5 cm.
6. długość listew — listwy winny być na tyle długie, aby końce ich na rogach wzajemnie się nakrywały tak, by mogły być zbite gwoździami.
7. obręcze żelazne — skrzynie winni być wzmocnione dwiema obręczami żelaznemi przez szerokość i jedną przez wysokość — Jeśli obręcze nie są ułożone na listwach, te ostatnie powinny być wzmocnione na rogach odpowiedniemi klamrami.
8. gwoździe muszą być odpowiednio długie. aby po wbiciu mogły być z odwrotnej strony zagięte.

a) dla bel.

1. objętość — 3,4 m³.
2. wzmocnienie deskami — dwa boki winny być wzmocnione deskami, grubość tych ostatnich winna wynosić conajmniej 1.8 cm. ich szerokość 10 cm. Odstępy pomiędzy niemi nie mogą przekraczać 5 cm.
3. listwy — omawiane wyżej deski winny być na kazdym boku wzmocnione conajmniej trzema w poprzek idącemi listwami, których grubość nie może być mniejsza od 2,5 cm.
4. obręcze — każda bela musi być wzmocniona ponadto obręczami żelaznemi, biegnącemi po listwach.
5. juta.

Delegatura zaznacza, że wszystkie firmy, eksportujące konfekcję, winny zastosować się do powyższych wymogów w możliwie najkrótszym czasie, przyczem począwszy od 15 październiku b.r. będzie uzależniała wydawanie zaświadczeń, zwalniających od cła wywozowego, od ścisłego ich przestrzegania.

Wyszczególnione wyżej normy dotyczą opakowania zewnętrznego. Opakowania wewnętrznego nie określa się bliżej, zastrzegając jedynie użycie odpowiedniej ilości papieru nieprzemakalnego.

— Ministerstwo Poczt i Telegr., na zapytanie Rady Interesantów Portu wyjaśnia, że od dnia 1-go stycznia 1934 r. będą w kodach międzynarodowych dozwolone tylko słowa po 5 głosek, zamiast dotychczas 10, a to na podstawie zawartej w 1932 r. międzynarodowej konwencji w Madrycie.

Odnośne rozporządzenie władz zostanie ogłoszone w najbliższych dniach w Dzienniku Ustaw, względnie w Monitorze Polskim.

— Dziennik Ustaw R. P. nr. 77 z 9. października 1933 r. poz. 552 zawiera rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 4 października 1933 r. o postępowaniu celnem.

Ukazały się następujące rozporządzenia:

Dziennik Ustaw nr. 78 z dnia 11 października 1933 r. o częściowej zmianie ustawy z dnia 31-go lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych.

Rozporządzenia Ministrów:

poz. 555 Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z 11 października 1933 r. o ulgach celnych.

poz. 556 Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 11 października 1933 r. o ulgach celnych na owoce południowe, towary kolonjalne i oleje roślinne,

poz. 557 Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 11 października 1933 r. o ulgach celnych,

poz. 558 Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 11 października 1933 r. o częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1928 r. w sprawie ceł maksymalnych,

Dziennik Ustaw nr. 79 z dnia 11 października 1933 roku.

Rozporządzenie Ministrów:

poz. 560 z dnia 29 września 1933 r. w sprawie wejścia w życie art. 212 i 213 ustawy o ubezpieczeniu społecznem,

poz. 566 Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 10 października 1933 r. w sprawie częściowej zmiany art. 15 rozporządzenia z dnia 11 czerwca 1920 r. o taryfie celnej,

Dziennik Ustaw nr. 80 z dnia 14 października 1933 roku.

Rozporządzenia Ministrów:

poz. 572 Poczt i Telegrafów z dnia 22 września 1933 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy telefonicznej,

poz. 573 Poczt i Telegrafów z dnia 23 września 1933 r. w sprawie uzupełnienia ordynacji pocztowej,

poz. 574 Poczt i Telegrafów z dnia 23 września 1933 r. w sprawie uzupełnienia taryfy pocztowej,

poz. 575 Pocz i Telegrafów z dnia 23 września 1933 r. w sprawie uzupełnienia taryfy pocztowej.

Kronika portowa

Odpłynięcie statku „Dar Pomorza" w podróż szkolną.

Odbyło się pożegnanie statku szkolnego „Dar Pomorza", udającego się w półroczną podróż szkolną. Z tej okazji na pokładzie statku odprawiono uroczystą mszę św. W nabożeństwie wzięli udział Minister Pełnomocny Rzeczypospolitej P. w Gdańsku p. Papee, imieniem Ministra Przemysłu i Handlu Dyrektor Departamentu Morskiego w z. F. Rostkowski, oraz rodzice, krewni i znajomi wychowanków Państwowej Szkoły Morskiej. Do kandydatów na przyszłych oficerów marynarki handlowej wygłosił dłuższe przemówienie p. F. Rostkowski, życząc wyjeżdżającym owocnej pracy, a zarazem podkreślając znaczenie pływania, jakoteż zawodu, który sobie obrali.

Minister Papee wpisał się do księgi pamiątkowej statku i pożegnał się z odpływającemi, poczem nastąpiło pożegnanie wychowanków przez Dyrektora P. S. M. p. A. Mohuczego, oraz wszystkich zebranych i opuszczenie pokładu statku.

Z powodu niepomyślnego wiatru statek odpłynął dopiero o godz. 18-ej, udając się do Paragua w Brazylji i Capetown w Południ. Afryce, koło przylądka Dobrej Nadziei.

Powrót statku przewidziany jest około 15 kwietnia 1934 r.

Egzaminy dyplomowe w Państwowej Szkole Morskiej w Gdyni.

W okresie między 6 — 11 września b. r. odbyły się w Państwowej Szkole Morskiej w Gdyni **egzaminy dyplomowe.** Do egzaminu przystąpiło 36 kandydatów, z czego zdało egzamin i otrzymało dyplom na wydziale mechanicznym 13 uczniów i 2 eksternistów i na wydziale nawigacyjnym 15 uczniów i 4 eksternistów. Nazwiska ich są następujące: z wydziału mechanicznego: Bagniewski Jerzy, Bankier Kazimierz, Biazgalski Bolesław, Daniec Feliks, Garstka Zdzisław, Górski Antoni, Groński Władysław, Kukla Jerzy, Krzyża Romuald, Mizgalski Jan, Orzechowski Tomasz, Paulo Stanisław, Sperski Eugeujusz, Stępowski Tadeusz, Wyględacz Brunon i z wydziału nawigacyjnego: Abramowicz Bronisław, Bombczyński Bolesław, Chojnacki Władysław, Chudzicki Antoni, Czapski Rafał, Dumania Tadeusz, Dąbrowski Józef, Górski Witold, Kucharski Bolesław, Majewski Leopold, Nierojewski Jerzy, Obtułowski Jędrzej, Popielski Stanisław, Ruszczyński Edmund, Szymański Juljan, Stachowski Jan, Śledź Olgierd, Werner Stefan i Zelazowski Romuald.

Nabrzeże Jugosłowiańskie w porcie gdyńskim.

W dniu 7 września br. został zatwierdzony przez Pana Ministra Przemysłu i Handlu wniosek Urzędu Morskiego, aby jednemu z nowobudujących się nabrzeży w porcie gdyńskim nadać nazwę wybrzeża Jugosłowiańskiego.

Fakt ten będzie do pewnego stopnia kurtuazyjnym rewanżem wobec Jugosławji, gdzie w ostatnich dniach, w porozumieniu odnośnych czynników M. S. Z., przy okazji wycieczki parlamentarzystów polskich do Jugosławji, zadecydowane zostało w jednym z portów nad Adrjatykiem nadanie nazwy nabrzeża Polskiego.

Konkurs modeli latających.

Między 16 ym a 17-ym września br. odbył się konkurs modeli latających w Toruniu, na który to z ramienia Komitetu Morskiego L. O. P. P. wydelegowani zostali 3-ej zawodnicy z grupy amatorów P. Antoni Olszewski z gimnazjum polskiego w Gdańsku, oraz pp. Reinhold i Staniszewski z gimnazjum z Wejherowa, natomiast grupę instruktorską reprezentował p. Leon Staniszewski nauczyciel z Gdyni.

Uczestnicy osiągnęli na konkursie dwa miejsca: p. Staniszewski i Rainhold uzyskał II nagrodę w klasie (rekord), a p. Olszewski zajął III miejsce, również w tej samej klasie, otrzymując nagrody, ufundowane przez Komitet Wojewódzki. Tegoroczny konkurs odbył się przy niebardzo sprzyjającej pogodzie, a silny wiatr uszkadzał niejednokrotnie aparaty, niepozwalając naszym zawodnikom osiągnąć lepszych rezultatów.

Mimo wszystko tegoroczny konkurs dał możność poznać typy budowy naszych kadłubowców R. W. D., oraz belkowych, całkowicie profilowanych.

Uczestnicy konkursu wyrazili życzenie, aby w następnym roku konkurs wojewódzki mógł odbyć się w Gdyni, aby modelarze mogli jednocześnie odwiedzić nasze polskie morze.

Spodziewać się należy, że młodzież nasza z wybrzeża weźmie się chętnie do pracy modelarskiej, aby na przyszłych zawodach, które, zapewnie, odbędą się w Gdyni, mogła zająć najlepsze miejsca.

Papiętajmy o zbliżającym się roku Challenge'owym. Pamiętajmy, że nie wolno nam jest zmarnować pięknych plonów zdobytych przez śp. Żwirkę i Wigurę, musimy ponownie zdobyć I-sze miejsce w przyszłych zawodach.

Ofiary na fundusz Challenge'owy, należy składać do K. K. O. oddział w Gdyni **na specjalne konto Nr. 4090.**

Wizyta Ministra Przemysłu i Handlu w Gdyni.

Minister Przemysłu i Handlu **p.** Dr. F. Zarzycki wraz z zastępcą Dyrektora Departamentu Morskiego p. F. Rostkowskim, naczelnikiem Wydziału Żeglugowego M. P. i H. przybył dnia 22 września o godzinie 23,30 autem Urzędu Morskiego z Gdańska, gdzie brał udział w oficjalnej wizycie ministrów polskich u władz gdańskich i zamieszkał w pokojach gościnnych Żeglugi Polskiej.

Następnego dnia rano odbył inspekcję biur Żeglugi Polskiej, a następnie od godz. 10—13 odbył szczegółową inspekcję portu gdyńskiego, interesując się specjalnie strefą wolnocłową i będącym na ukończeniu dworcem pasażerskim. Towarzyszyli p. Ministrowi przy tej inspekcji zastępca Dyrektora Departamentu Morskiego p. F. Rostkowski wraz z p. Radcą Barańskim, oraz zastępca Dyrektora Urzędu Morskiego p. inż. A. Garnuszewski. Informacyj w porcie udzielali bezpośredni kierownicy odnośnych robót.

Z Urzędu Morskiego p. Minister udał się do Państwowej Szkoły Morskiej, a wieczorem przyjął Komisarza Rządu miasta Gdyni p. Mgr. Fr. Sokoła oraz kilka osób ze sfer gospodarczych.

W niedzielę o godz. 10 p. Minister w towarzystwie sekretarza, żegnany przez zastępcę Dyrektora Urzędu Morskiego, wyjechał autem do Torunia na konferencję kupców.

Echa wycieczki kupców morawskich w Gdyni.

Odbyta w ostatnich czasach wycieczka kupców z Moraw i Śląska Czeskiego do Gdyni nie pozostała bez echa.

Gremjum Gandlowe w Morawskiej Ostrawie nadesłało do Urzędu Morskiego pismo wyrażające podziękowanie za gościnność i wyrażając podziw dla gigantycznej pracy Polski około rozwoju własnego portu. Gremjum Handlowe, w imieniu kupiectwa w nim zjednoczonego, zapewnia nas, że na terenie Moraw będzie propagowało naszą pracę i z wielką radością powita upragnione rezultaty w kierunku ściślejszej współpracy Polski z Czechosłowacją pod względem gospodarczym.

Bezpośrednia Linja Gdynia — Daleki Wschód.

W listopadzie b. r. zostanie uruchomiona bezpośrednia linja okrętowa z Gdyni na Daleki Wschód.

Na linji tej będą kursować statki FAR EAST LINE (Alfred Holt & Co. i Ellerman & Bucknall Steamship Co., Ltd.), której agentami na Polskę i Gdańsk jest Polska Agencja Morska.

Statki tej linji będą ładować w Gdyni w odstępach trzytygodniowych. Jako pierwszy będzie ładował „HELENUS" ok. 25 listopada br.

Linja będzie obsługiwać następujące porty bezpośrednio: Penang, Port Swettenham, Singapore, Hongkong, Shanghai, Dairen, Kobe i Yokohama oraz, w miarę podaży ładunków, Takao Hankow, Tsingtau i Tientsin. Pozatem statki będą przyjmować towary do wszystkich portów półwyspu Malacca, Chin i Japonji na bezpośrednie konosamenty.

Flota towarzystw, które utrzymywać będą wspólną komunikację, złożona jest z 190 statków o pojemności od 5000 do 12000 BRT. Towarzystwa wymienione utrzymują liczne linje okrętowe na całym świecie i decyzja otwarcia bezpośredniej komunikacji z Gdyni do portów Dalekiego Wschodu jest dowodem coraz bardziej wzrastającego zainteresowania Gdynią.

Dzięki usiłowaniom Polskiej Agencji Morskiej (PAM) Gdynia uzyskała nową linję okrętową, która powinna przyczynić się do zwiększenia eksportu polskiego do wspomnianych krajów, stanowiących, specjalnie jeśli chodzi o Chiny, bardzo pojemny rynek zbytu.

Konferencja w sprawie uregulowania ruchu pasażerskiego na wybrzeżu.

W dniu 26 września br. o godz. 10-tej odbyło się w sali konferencyjnej Urzędu Morskiego posiedzenie w sprawie ruchu pasażerskiego nadmorskiego na okres 1934/35 roku pod przewodnictwem Dyrektora Departamentu Ruchu Ministerstwa Komunikacyj, p. Inż. Gronowskiego. W konferencji tej wziął udział cały szereg przedstawicieli urzędów i sfer gospodarczych, tak lokalnych jak i z większych ośrodków gospodarczych. Na konferencji zastanawiano się nad koniecznością zracjonalizowania eksploatacji kolei w tym kierunku, aby pociągi kursowały tylko w tych relacjach i porach roku, co do których według dotychczasowych obserwacyj, jest pewność, że będą dostatecznie zaludnione. Przy tem uwzględnione zostały momenty, aby przez ograniczenie pociągów nie narazić interesów portów polskich. Uzgodniony zatem został z czynnikami zainteresowanemi zamierzony rozkład jazdy, tak w stałej frekwencji jak i w czasie sezonu bez uszczerbku dla potrzeb miast portowych.

Prócz tego omawiana była kwestja przeprowadzenia udogodnień dla komunikowania się interesantów portu z Okręgową Dyrekcją Koleji w Toruniu.

W końcu stwierdzono potrzebę uregulowania sprawy powiadamiania Zarządu Kolejowego o kierunku przejazdu podróżujących, jacy przyjeżdżają po większej części statkami, aby

umożliwić koleji zapobieganie ewentualnym wypadkom przepełnienia w pociągach, któremi pasażerowie ci odjeżdżają z portów.

Budowa wielkiego magazynu drobnicowego w strefie wolnocłowej.

W dniach najbliższych rozpoczęte będą próbne wiercenia celem dokładnego zbadania gruntu, a następnie budowa żelazo-betonowych fundamentów pod magazyn drobnicowy w wolnej strefie na nabrzeżu Stanów Zjednoczonych obok budującego się obecnie magazynu Cukroportu. Wykonanie powyższych robót powierzono firmie Inż. M. Paszkowski pod nadzorem Urzędu Morskiego.

Magazyn ten posiadać będzie powierzchnię użyteczną 22.000 m² (długość 240 mtr., a szerokość 50 mtr.). Ukończenie robót projektowane jest w miesiącu lipcu roku przyszłego.

Objęcie urzędowania.

Dyrektor Urzędu Morskiego inż. St. Łęgowski powrócił z urlopu i objął urzędowanie.

Posiedzenie Rady Technicznej dla Spraw Morskich.

Dnia 4 października br. w Departamencie Morskim Ministerstwa Przemysłu i Handlu odbyło się posiedzenie Rady Technicznej dla Spraw Morskich pod przewodnictwem profesora inż. Rodowicza. Na posiedzeniu tem omawiane były sprawy budowy magazynów w wolnej strefie portu gdyńskiego.

*

W dniu 3. X. odbyło się posiedzenie Zarządu Rady Interesentów Portu w Gdyni pod przewodnictwem prezesa konsula Korzona, które postanowiło wydrukować w języku czeskim pod tytułem „Gdynia jako port dla Czechosłowacji" streszczczenie referatu dr. Kasprowicza, wygłoszonego na zjeździe Kupców z Morawskiej Ostrawy w dniu 15 września 1933 r. w Gdyni.

*

W dniu 3 X. odbyło się za inicjatywą Delegatury Państwowego Instytutu Eksportowego w Gdyni Zebranie organizacyjne Towarzystwa Polsko-Angielskiego w sali konferencyjnej „Żeglugi Polskiej" pod przewodnictwem wicekomisarza Rządu p. inż. W. Szaniawskiego. Celem Towarzystwa jest krzewienie znajomości języka angielskiego, oraz zacieśnianie stosunków kulturalnych i gospodarczych pomiędzy Polską a Anglją. Do Zarządu zostali wybrani pp.: dr. Bierowski, kons. Dereziński, p. Ewert-Krzemieniewska, dyr. Hazell, nacz. Ołtarzewski, dyr. Raczewski, dyr. Rummel, p. Słomnickr i p. Tokarski. Ko Komisji Rewizyjnej weszli pp.: Fink-Finowicki, dyr. Grabowski, Kom. Pistel. Sąd Koleżeński tworzą pp: Kom. Frankowski, dyr. Jasiński, kons. Korzon. Towarzystwo organizuje kursy języka angielskiego dla początkujących i zaawansowanych. Na zebraniach tygodniowych Towarzystwa, które będą odbywać się w kasynie urzędniczem B. G. K., język angielski ma być obowiązującym. O wybitnem zainteresowaniu się działalnością Towarzystwa świadczy stokilkadziesiąt zgłoszeń. Jnformacji udziela konsul Dereziński, gmach „Żeglugi Polskiej" od godz. 4-ej do godz. 6-ej. tel. 25-98.

Konferencja w sprawie wniosku elektrowni „Gródek"

W dniu 6 października odbyła się w Komisarjacie Rządu w Gdyni pod przewodnictwem naczelnika Wydziału Przemysłowego w Urzędzie Wojewódzkim w Toruniu, p. inż. Celichowskiego, publiczna rozprawa w sprawie wniosku elektrowni „Gródek" o zmianę warunków dostawy prądu w Gdyni.

Jak wiadomo posiada elektrownia w Gródku w stosunku do portu gdyńskiego stanowisko monopoliczne, oparte na koncesji rządowej.

W rozprawie wzięli udział reprezentanci Rady Interesantów Portu w Gdyni, którzy zupełnie kategorycznie sprzeciwili się żądaniu podrożenia prądu w porcie, który i tak stacza ciężką walkę z portami sąsiedniemi.

Między innemi wskazali na to, że w obecnym okresie, propozycja Gródka jest zupełnie nie na czasie.

Jak się okazało w cenie kosztu własnego prądu przemysłowego 24 gr. mieści się 17 i pół gr. kosztów obsługi anuitetów, i tylko 6 i pół gr. wynoszą koszty administracyjno-produkcyjne.

Ciężar zadłużenia nie może spadać na barki portu, który musi być bezkonkurencyjnym i którego podrażanie kosztów przeładunkowych, specjalnie w obenym czasie, jest nie do pomyślenia.

Stanowisko sfer gospodarczych portu poparli, idąc po linji uchwał Tymczasowej Rady Portu, obecny na posiedzeniu delegat Urzędu Morskiego, jednego z głównych odbiorców prądu z Gródka.

Również delegat zarządu miasta Gdyni uznał wnioski o podwyższenie cen prądu za nierealne.

Konsekracja kościoła na Helu.

Dnia 6 paździenika br. J. E. Ks. Biskup Chełmiński Dr. Okoniewski dokonał konsepracji nowowybudowanego kościoła na Helu, oraz poświęcenia dzwonu. W uroczystości tej udział wzięli: admirałowa Unrużyna, główny komendant Straży Granicznej pułk. Jur-Gorzechowski, dowódca obrony wybrzeża kmdr. Frankowski, dyrektor Urzędu Morskiego inż. St. Łęgowsk, liczne duchowieństwo i tłumnie zebrani parafianie.

Poświęcony dzwon ufundowany został staraniem Straży Granicznej i Marynarki Wojennej, a rodzicami chrzestnymi byli pp.: admirałowa Unrużyna i pułk. Jur-Gorzechowski.

Ślepi pasażerowie na statku greckim.

Dnia 10 bm. rano, bezpośrednio przed odejściem greckiego statku „Fred" z ładunkiem węgla do Genui, zauważono 10 ślepych pasażerów, którzy ukryli się w luce bunkrowej z zamiarem bezprawnego przejechania z Gdyni do Włoch. Niefortunnych pasażerów wyprowadzono na ląd i zaopiekowała się nimi policja państwowa.

Awanse w polskiej marynarce handlowej.

Dnia 10 b. m.odbyło się w Urzędzie Morskim zebranie Komisji Kwalifikacyjnej do orzekania w sprawie dyplomów w polskiej marynarce handlowej, pod przewodnictwem dyrektora Urzędu Morskiego, inż. St. Łęgowskiego. Komisja po rozpatrzeniu podań przyznała następujące dyplomy:

Kucharski Bolesław	dyplom	kapitana żeglugi małej
Godecki Jan	„	porucznika żeglugi wielkiej
Król Mieczysław	„	„ „ „
Mikosza Hilary	„	„ „ „
Pawłowicz Czesław	„	„ „ „
Szudziński Franciszek	„	„ „ „
Dąbkowski Józef	„	porucznika żeglugi małej
Majewski Leopold	„	„ „ „
Smoleniec Roman	„	„ „ „
Gątkiewicz Bolesław	„	szypra I klasy
Owsik Feliks	„	„ I „
Kurr Józef	„	„ II „
Wesołowski Stefan	„	„ II „
Około-Kułak Olgierd	„	mechanika I klasy
Grzybowski Walerjan	„	„ II „
Piątek Ludwik	„	„ II „
Bankiewicz Kazimierz	„	„ III „
Gruszecki Jan	„	„ III „
Białkowski Bernard	„	maszynisty I klasy
Grabowski Wiktor	„	„ I „
Piechocki Stanisław	„	„ II „
Kurr Józef	„	„ III „

Pozatem Komisja dopuściła do egzzminu jako eksternów przy Szkole Morskiej na porucznika żeglugi małej Szrajbera Dymitra, na szypra I klasy Kołacińskiego Michała i Kempczyńskiego Antoniego, na szypra II klasy Kosa Leona, Mazurkiewicza Dyonizego i Szerbo Włodzimierza, na maszynistę I klasy Kulę Józefa i Płonkę Józefa, na maszynistę II klasy Bocheńskiego Michała i Konkola Konrada.

Inspekcja portu gdyńskiego.

Przybyli do portu Gdyńskiego w sprawach służbowych z ministerstwa Przemysłu i Handlu Dyrektor Gabinetu Ministerstwa p. Konrad Patek, nowomianowany Dyrektor Departamentu Morskiego p. Leonard Możdżeński, Dyrektor Biura Personalnego p. Władysław Bystrowski oraz Naczelnik Wydziału Budżetowego p. Jerzy Zaleski.

Dyrektorowie odbyli inspekcję portu oraz wszelkich jego urządzeń w towarzystwie zastępcy Dyrektora Urzędu Morskiego p. inż. A. Garnuszewskiego.

Odbyło się złożenie oficjalnych wizyt w Gdyni i Gdańsku, inspekcja Przedsiębiorstw żeglugowych i Państwowej Szkoły Morskiej, oraz konferencje z przedstawicielami Izby Przemysłowo-Handlowej i Radą Interesantów Portu w Gdyni.

Sprzedaż statku „Warta".

Statek „Warta" należący do S. A. Żeglugi Polskiej przeszedł przed kilku dniami w drodze sprzedażz w ręce armatora włoskiego O. Rosini z Genui. Wymieniony statek został wybudowany w r. 1916 w Detroit (Ameryka), posiada 4200 t. dw., jest statkiem towarowym przeznaczonym do przewozu ładunków masowych. Statek ten nabyła Żegluga Polska w r. 1927 od Marynarki Wojennej i eksploatowała go w żegludze nieregularnej, przez cały czas aż do początku roku bieżącego.

Sprzedaż statku „Warta" wiąże się z okolicznością nabycia przez Żeglugę Polską w roku ubiegłym 2-ch nowych statków „Cieszyn" i „Śląsk", wybudowanych wg. najnowszych wymagań techniki okrętowej, oraz z zamiarem nabycia przez Żeglugę dalszych nowoczesnych jednosteo, co jest wyrazem postępowania ogółu armatorów całego świata, dążących do zdobycia zdolności konkurencyjnej przez odnowienie i zmodernizowanie swego tonażu. Statek „Warta", wczoraj w godzinach południowych, opuścił port gdyński już pod banderą włoską, zabierając ładunek 3402,5 t. węgla oraz 200 t. koksu do portu włoskiego Livorno.

Zebranie Komitetu ufundowania tablic pamiątkowych w porcie gdyńskim.

Dnia 16. bm. wieczorem w gmachu Urzędu Morskiego odbyło się zebranie przedstawicieli gospodarczych sfer portowych pod przewodnictwem dyrektora Urzędu Morskiego p. inż. St. Łęgowskiego, na którem powzięto uchwałę ufundowania w gmachu nowo-budującego się dworca morskiego tablic pamiątkowych i płaskorzeźb z bronzu, przedstawiających podobizny Prezydenta I. Mościckiego i Marszałka J. Piłsudskiego. Celem zrealizowania powyższego projektu zebrani wybrali komitet wykonawczy w skład którego weszli pp. prez. Korzon, prez. Kawczyński, inż. Skąpski, naczeln. Walewski i inż. Rygiel. Termin uroczystości odsłonięcia tablic pamiątkowych nie został jeszcze ustalony.

Portowe roboty budowlane w miesiącu wrześniu.

W przeciągu miesiąca września wykonano w porcie gdyńskim szereg robót hydrograficznych, drogowych i budowlanych, a mianowicie:

W dziale robót hydrograficznych ustawiono skrzyń żelazo-betonowych w basenie im. Min. Kwiatkowskiego 147 mb. o głębokości 10 m., przy budowie falochronu wschodniego 110 mtr. b. o głębokości 9 do 10 mtr., oraz przy budowie falochronu północnego wykonano nadwodnej części 55 mtr. b. Pozatem wyczerpano w basenie im. Min. Kwiatkowskiego i w trzecim basenie wewnętrznym 142.577 $m.^3$ gruntu, z czego zarefulowano na nabrzeże rumuńskie i na molo południowe 133.080 $m.^3$, zaś torf i muł, jako nieużytki, wywieziono do morza w ilości 9.497 m^3.

W dziale robót drogowych na ulicy Mostowej ułożono 173 $m.^2$ i na ulicy Indyjskiej 480 $m.^2$ chodnika betonowego; na zjazdach przy nowobudującym się wiadukcie Nr. 2 wykonano 8.000 $m.^3$ nasypów i 1.200 $m.^2$ darniowania, oraz rozpoczęto budowę rusztowań, deskowania i gięcia żelaza dla powyższego wiaduktu; na ul. Polskiej wykonano 340 m^3 robót ziemnych, ułożono 800 mtr. b. krawężnika betonowego, zabetonowano podłoże pod asfalt na długości 300 mtr. b., oraz wykonano całkowicie kanalizację deszczową; na ul. Waszyngtona ułożono 430 $m.^2$ chodnika betonowego.

W dziale budowli nadziemnych w magazynie tranzytowym hali pasażerskiej zakończono układanie izolacji korkowej na sklepieniach dachowych, wykonano tynki zewnętrzne na części magazynowej, oraz rozpoczęto roboty instalacyjne; przy budowie magazynu długoterminowego dla bawełny w wolnej strefie zakończono fundamenty pod słupy żelbetonowe, oraz wykonano konstrukcję żelbetonową w trzech komorach; przy budowie magazynu Cukroportu w wolnej strefie roboty żelbetowe i murarskie wykonano w 75%. W magazynie „Warty" i „Aukcji owocowych" na nabrzeżu francuskiem wyprowadzono ściany zewnętrzne do gzymsu, wykonano wszystkie słupy żelbetowe oraz zmontowano wiązary dachowe nad częścią składową magazynu „Aukcje owocowe". W Chłodni portowej wykonano 3/4 konstrukcji żelbetowej przy nadbudowie czwartego piętra. W magazynie Nordia Hawe na nabrzeżu rybnem wykonano ściany parteru.

Na nabrzeżu francuskiem przystąpiono do budowy fundamentów pod dźwigi półportalowe.

Dochody portu gdyńskiego.

W pierwszej połowie roku budżetowego, tj. od 1 kwietnia do 30 września br. ogólne dochody portu gdyńskiego (Urzędu Morskiego) z wszelkich opłat portowych, dzierżaw etc. wyniosły 2.530.844,30 zł. W preliminarzu budżetowym zwyczajnym na cały bieżący rok przewidywano dochody w kwocie 4.841,300 zł, z czego wynika, że za półrocze przypadałoby 2.420.650 zł. zatem nadwyżka osiągniętych dochodów w stosunku do preliminowanych za pierwsze półrocze wynosi 110.194,30 zł.

Sprostowanie.

W poprzednim numerze „Wiadomości Portu Gdyńskiego" na str. 41 w rubryce „Goście krajowi i zagraniczni w porcie Gdyńskim" wkradła się następująca pomyłka: zamiast konsul norweski z **Gdyni** Svendsen, wydrukowano konsul norweski z **Gdańska** Svendsen, co niniejszym prostujemy.

Goście krajowi i zagraniczni

Przywódcy francuskiej młodzieży radykalnej w Gdyni.

W dniu 22 września r. b. zwiedzili port gdyński dwaj przywódcy radykalnej młodzieży francuskiej z Tuluzy pp. Roger de Lestang i Pierre Regraffe w towarzystwie p. A. Głogowskiego, reprezentanta polskich organizacyj młodzieży. Informacyj udzielił p. J. Sieradzki z Urzędu Morskiego.

Dziennikarz angielski w porcie gdyńskim.

W dniu 26 września br. zwiedził port gdyński i jego urządzenia literat i reprezentant pism angielskich p. George Bilainkin. Informacyj o porcie udzielił p. inż. St. Zwoliński z Urzędu Morskiego.

Prezydjum Międzynarodowej Unji Pracowników Umysłowych w Gdyni.

Przyjechali do Gdyni celem zwiedzenia miasta i portu członkowie Prezydjum Międzynarodowej Unji Pracowników Umysłowych z Paryża z p. Louis Colonna Battaglini na czele w towarzystwie sekretarza generalnego Polskiej Unji Pracowników Umysłowych p. Radcy Kościńskiego z Ministerstwa Skarbu. W Gdyni zaopiekował się gośćmi Zarząd Zrzeszeń Pracowników Umysłowych. Wieczorem Prezydjum Unji udało się w dalszą podróż po Polsce.

Dziennikarz wiedeński w Gdyni.

W dniu 30 września przyjechał do Gdyni naczelny redaktor „Wienes Börsen-Kurjer" Dr. Friedrich Brabec celem zebrania materjału do projektowanego specjalnego numeru poświęconego sprawom portu gdyńskiego.

Dziennikarz amerykański w Gdyni.

W dniu 1. X. przyjechał do Gdyni korespondent szeregu pism amerykańskich p. Shepord Stone, który zwiedził miasto i port, interesując się specjalnie rozwojem Gdyni.

Publicysta francuski w Gdyni.

Przyjechał do Gdyni znany publicysta francuski, oraz sekretarz Izby Deputowanych dr. Paul Desfeuilles. Gość francuski zwiedził szczegółowo port i miasto oraz zbierał materjały informacyjne do przygotowanej przez niego specjalnej pracy o Polsce.

Poseł rumuński w Gdyni.

W dniu 7 X. w godzinach popołudniowych przyjechał samochodem z Gdańska poseł rumuński z Berlina p. Mikołaj P. Comnene z małżonką i córką w towarzystwie honorowego konsula rumuńskiego p. dyr. Kierskiego z Gdańska. P. Comnene zwiedził port gdyński i tego samego dnia wieczorem odjechał do Gdańska. Pobyt jego w Gdyni był nieoficjalny.

Zebranie Komisji Łososiowej Międzynarodowej Rady do badań morza.

Dnia 9 i 10 bm. odbyły się w Gdyni obrady Komisji Łososiowej Międzynarodowej Rady do badania morza, na których omawiano wyniki badań nad rybami łososiowatemi w ostatnich latach oraz ustalono program i metodykę badań na najbliższe lata. Po zakończeniu obrad uczestnicy zjazdu odbyli wycieczkę po zatoce Puckiej na statku badawczym „Ewa", a wieczorem wyjeżdżają wszyscy do Krakowa, skąd udadzą się na Podkarpacie, celem zwiedzenia tarlisk łososi w potokach górskich.

W obradach biorą udział delegaci następujących państw: z Francji p. Jouis Kreitmann, z Anglji p. T. E. Pryce-Tannatt, p. M. J. Menzies, z Niemiec p. dr. E. Fischer, z Irlandji p. R. Sonthern, ze Szwecji p. dr. Gunnar Alm, z Danji p. dr. E. M. Poulsen, z Łotwy p. V. Miezis, z Finlandji p. dr. T. Hjärvi, z Polski prof. dr. M. Siedlecki, dr. T. Spiczakow, dr. M. Bogucki, S. Sadowicz, S. Żarnecki, A. Hryniewiecki, B. Dixon, K. Dłuski.

Wycieczka Kawalerzystów w Gdyni.

Dnia 11 bm. przyjechała do Gdyni wycieczka, składająca się z 12 wyższych oficerów kawalerji pod dowództwem p. płk. Kleberga. Goście przybyli do Urzędu Morskiego gdzie wysłuchali specjalnego referatu o rozwoju portu a następnie na holowniku Marynarki Wojennej zwiedzili szczegółowo port gdyński. Po zwiedzeniu portu handlowego, oficerowie udali się do Dowództwa floty, a po południu odbyli przejażdżkę holownikiem po zatoce.

Przyjazd dyrektorów Far East Line do Gdyni.

Dnia 11 bm. przyjechali z Amsterdamu do Gdyni dyrektorowie nowozgłoszonej linji okrętowej Far East Line pp. P. H. Baron Taets van Amerongen oraz J. Tieman w związku z niedługim uruchomieniem statków łączących Gdynię z portami dalszego wschodu. Wymienieni złożyli wizytę dyrektorowi Urzędu Morskiego oraz zwiedzili port na motorówce. Podczas zwiedzania portu wszelkich wyjaśnień udzielał dyrektor inż. St. Łęgowski.

Powrót zdobywców puharu Gordon-Benneta.

Zdobywcy puharu Gordon-Benneta, kapitan Hynek i por. Burzyński, powrócili z Ameryki dn. 15 bm. o godz. 8 min. 30 na statku „Kościuszko". Dzielnych lotników witał specjalny komitet z wicekomisarzem Rządu inż. Szaniawskim, dowódcą obrony wybrzeża, komandorem Frankowskim, prezesem miejscowego L. O. P. P. dr. Pikorem na czele, delegacje baonów balonowych z Warszawy i Torunia, szkolna dziatwa, stowarzyszenia i zrzeszenia ze sztandarami i orkiestrami, oraz rzesze

publiczności. Po złożeniu kilku wizyt oficjalnych, oraz po wpisaniu się do księgi pamiątkowej miasta Gdyni, lotnicy byli podejmowani śniadaniem przez wicekomisarza Rządu inż. Szaniawskiego, poczem o godz. 14 min. 30 odlecieli aeroplanem do Warszawy, serdecznie żegnani przez komitet i licznie zebraną publiczność.

Publicysta węgierski w Gdyni.

Dnia 19 b. m. przyjechał z Warszawy do Gdyni znany publicysta węgierski i wielki przyjaciel Polski p. Tomcsanyi Janos, który złożył wizytę Komisarzowi Rządu i Dyrektorowi Urzędu Morskiego. Następnie zwiedził miasto i port. P. Tomcsanyi napisał po węgiersku większą pracę pt. Lengyelorszag (szkice i studja o Polsce), następnie tłomaczył na język węgierski „Chłopów" — Reymonta, a w czasie ostatniego pobytu w Warszawie wygłosił w języku polskim odczyt o literaturze węgierskiej.

Połowy ryb morskich w wrześniu 1933 r.

Połowy wrześniowe w porównaniu z ubiegłymi miesiącami letnimi wskutek dobrych połowów węgorzy i śledzi, należy uważać za korzystne. Chociaż ilościowo połowy te nie są zbyt duże, to niemniej dzięki węgorzom, wartość złowionych ryb w porównaniu z miesiącem sierpniem, zwiększyła się w dwójnasob.

Płastugi (flondry) łowiono jeszcze dosyć dobrze, szczególnie w dni cieplejsze, naogół jednak daje się zauważyć stopniowy ubytek zdobyczy a to w związku ze zbliżającym się okresem zimowym, z nastaniem bowiem dni chłodniejszych, ilość płastug przy naszem wybrzeżu raptownie zmniejsza się. Połowy włokami — zasadniczem i głównem narzędziem połowu ryb danych — dawały bardzo małe rezultaty i częstokroć nie opłacały się. Na głębszych miejscach ryby prawie nie znajdowano. W końcu miesiąca było kilka dni dobrych połowów w zatoce, ale tylko w sieci zastawne i na haczyki. Tak samo nieźle łowiono na przybrzeżnych wodach otwartego morza w pobliżu Karwi.

Śledzie, które zjawiły się w większej ilości około 14 września, połowiane były do końca miesiąca wcale dobrze. W pierwszych dniach łowiono bardzo obficie, tak, że powstawały trudności ze zbytem. Główne połowy, jak zresztą zwykle w tym okresie, odbywały się w zatoce przy cyplu helskim. Z tych też względów większość zdobyczy przypada na helan, jako najbliżej znajdujących się miejsc połowów.

Wrześniowa zdobycz **węgorzy**, na które okres najintensywniejszych połowów przypada właśnie na miesiące jesienne, wypadła całkiem dobrze, lepiej nawet niż w pomyślnym roku ubiegłym. Sprzyjały temu w drugiej połowie m-ca ciemne i burzliwe noce, w które, jak wiadomo, najwięcej węgorzy wchodzi do żaków. Więcej węgorzy łowiono w zatoce, niż na otwartem morzu.

Dobrze też łowiono **wątłusze** (dorsze). W niektóre dni przywożono po parę centnarów na kuter. Większość złowionej ryby przypada na rybaków z Gdyni. Połowy węgorzy zmniejszają się, gdyż ryba ta poławia się tylko w letnim sezonie. W zatoce puckiej ukazała się już sieja, ale narazie w pojedyńczych egzemplarzach. Ryby słodkowodne utrzymały się na poziomie połowów sierpniowych.

Handel świeżemi rybami we wrześniu odznaczał sie mniejszem ożywieniem aniżeli w sierpniu. Dowóz ryb był nieregularny. W niektóre dni ryby było nadmiar, a w inne znowu za mało. Obfity połów śledzi powodował trudności zbytu, a w związku z tem i ceny niekiedy spadały do bardzo niskiego poziomu. W pewnych dniach płacono zaledwie po 5 zł. za kwintal. Na połowy z jednego dnia zupełnie nie było nabywców. Wyrzucono je do morza. Większość śledzi sprzedano do Gdańska, część w Gdyni, a część wysłano do fabryk konserw na Śląsku. W gdyńskiej chłodni rybnej rozpoczęto próby solenia śledzi w beczkach. Jeżeli eksperyment ten uda się, to będzie to miało duże znaczenie dla naszego rybołówstwa przybrzeżnego. Węgorze rozsprzedano głównie na wybrzeżu. Część zakupiły wędzarnie, 5 ton wywieziono kutrem do Niemiec, a 5 ton do Szwecji.

Ceny na ryby za wyjątkiem śledzi naogół były niezłe. Biorąc przeciętnią z całego wybrzeża płacono za kg. świeżej ryby: śledzie 10 groszy, węgorzyca, okoń i płoć po 30 gr., flondry 40 gr., dorsze 50 gr., szczupak 1,40 zł., węgorz 2,20 zł., troć 4,— zł.

Dowóz śledzi solonych we wrześniu był nieco mniejszy niż w sierpniu. Przybyło 6 statków z połowów obcych i 4 transporty z połowów T-wa „Mopol" i „Mewa".

Wędzarnie pracowały dorywczo, przygotowując się już do pełnego sezonu zimowego. We wrześniu wędzono flondry, śledzie i węgorze, a w Gdyni także piklingi.

Połowy wrześniowe w cyfrach przedstawiają się jak niżej:

Ogółem złowiono		325.660 kg,	wartości 187.950	złotych
a w tem	płastug	58.030 „	„ 25.274	„
	śledzi	177.570 „	„ 17.757	„
	węgorzy	58.360 „	„ 128.392	„
	innych	31.700 „	„ 16.527	„

Sprawozdanie frachtowe za miesiąc wrzesień 1933 r.

Rynek frachtowy w drzewie i w zbożu był we wrześniu dość ożywiony. Stawki frachtowe jednak, szczególnie w połowie miesiąca, uległy zniżce i można zanotować kontrakty na ładunki drzewa po stawkach tak niskich, jak na wiosnę tego roku. Pod koniec września tonaż terminowy był znów poszukiwany, wobec czego tendencja była mocniejsza.

Anglja. Do Londynu zafrachtowano kilka statków po stawce 28,— 29,— sh. za std. Baltwood net. Pod mieszane ładunki drzewa do Hull było dosyć tonażu, niestety jednak niezmieniona sytuacja w Hull Victoria Dock, gdzie nastąpiło przepełnienie portu, powodowała pewne trudności przy przyjęciu tonażu. Należy liczyć się przeciętnie, że stawki czekają w Hullu Victoria Dock około trzech tygodni na otrzymanie miejsca. Mimo to frachtowano stawki po sh. 27/6 za std. Baltwood net.

Należy zanotować kontrakt na słupy telegraficzne z Gdańska do Bostonu, pozatem 2 ładunki kopalniaków z Gdańska i Gdyni do Szkocji.

Holandja. Stawki frachtowe na materjał tarty trzymały się na dotychczasowym poziomie, t. j. fl. 13,— za std., natomiast stawki frachtowe na zboże uległy pewnej zniżce. Na statki linjowe podaż ładunków była duża i dlatego zafrachtowano kilka statków dodatkowych.

Belgja. Podaż ładunków zboża jest niezmieniona.

Stawki linjowe miały dosyć ładunków i można było zafrachtować kilka statków dodatkowych. Zwłaszcza na początek października zafrachtowano kilka statków pozalinjowych. Stawka frachtowa na ciężkie zboże luzem bez zmiany i wynosi sh. 4/— za tonę.

Stawki frachtowe na drzewo niezmienione.

Francja. Zafrachtowano kilka statków pod ładunki DBB do Rouen oraz kilka mniejszych statków po 170—200 std. do mniejszych prowincjonalnych portów francuskich.

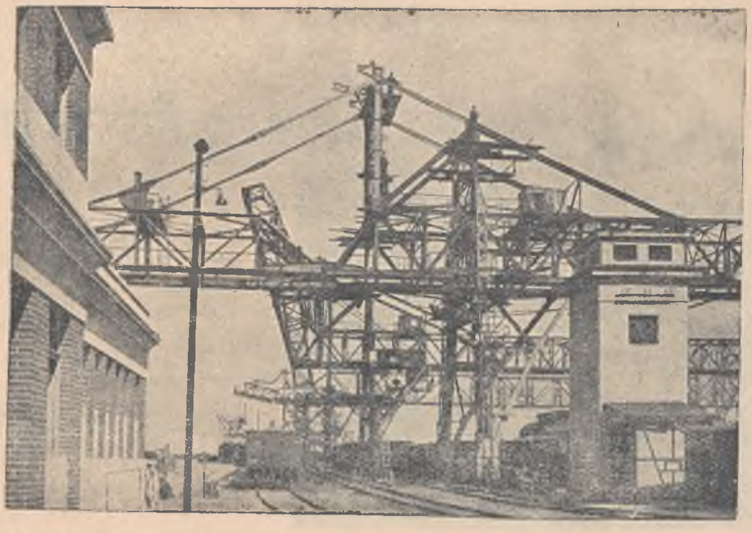
Dania. Stawki frachtowe na ładunki motorowych żaglowców uległy dalszej zniżce. Frachtowano znów ładunki zboża po RM 4.75 do portów niepołożonych wyżej jak Aarhus, RM 5.— do Aalborga, RM 5,25 do Fredrikshavn & Limfjord. Należy zanotować fakt, że czasowo była większa podaż żaglowców aniżeli popyt. Kilka małych ładunków soli potasowych do małych duńskich portów prowincjonalnych zafrachtowano po stosunkowo dobrych stawkach, ponieważ chodziło o małe partje i małe nieznane porty.

Ilość ładunków przewiezionych statkami Żeglugi Polskiej S. A. w ciągu września 1933 roku

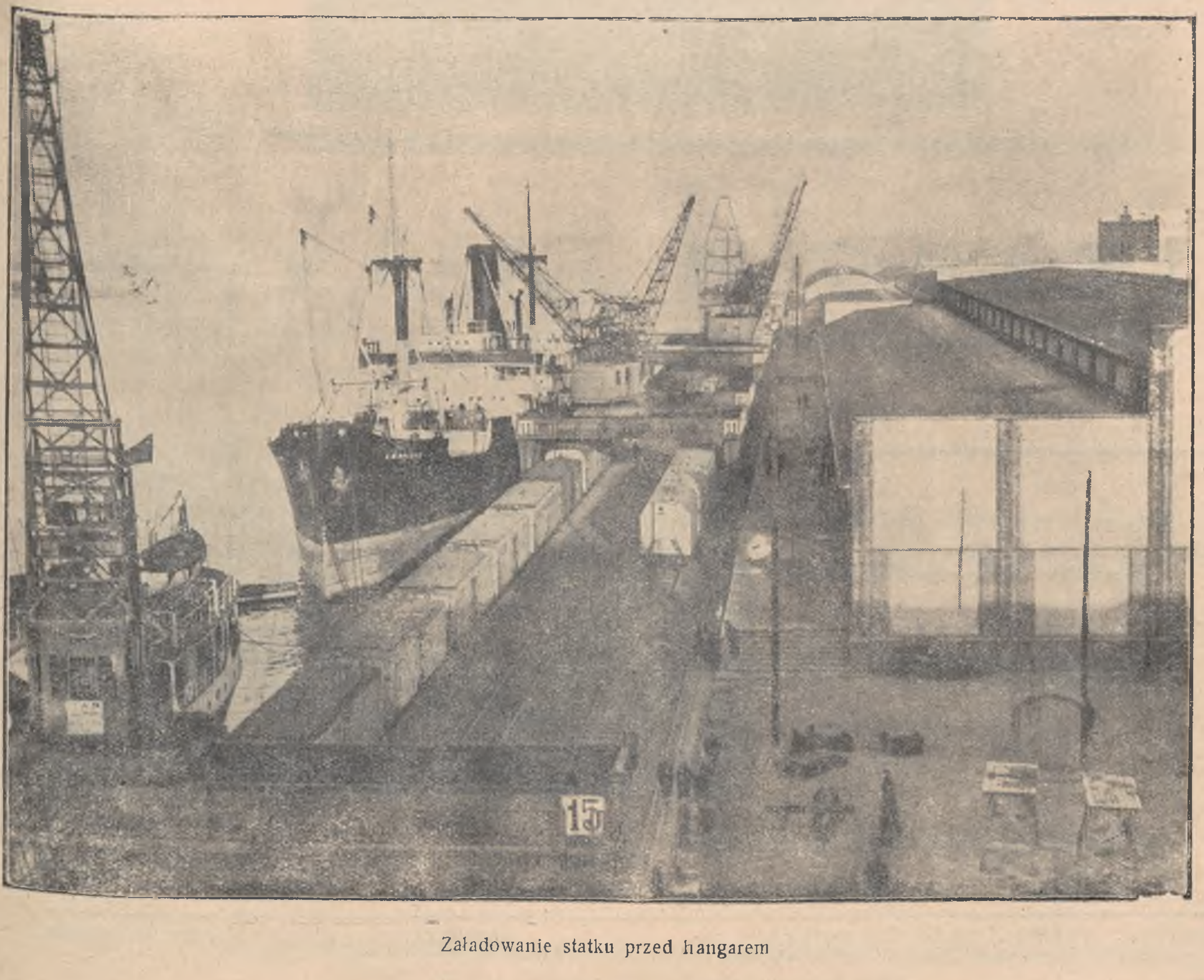
Wywóz z Polski:		
1. Drzewo	1.650	ton metr.
2. Sól potasowa	1.300	ton metr.
3. Zboże	2.600	ton metr.
Razem	5.550	ton metr.
Przywóz do Polski:		
1. Węgiel	2.710	ton metr.
2. Ruda	2.752	ton metr.
3. Drobnica	781	ton metr.
Razem	6.243	ton metr.
Przewóz między portami:		
1. Koks	2.115	ton metr.
Ogółem przewieziono w m. wrześniu	13.908	ton metr.

Odbyto podróży: 7.

Odwiedzono porty: Antwerpja, Rotterdam, Pont Brulé Gefle i Lulea.

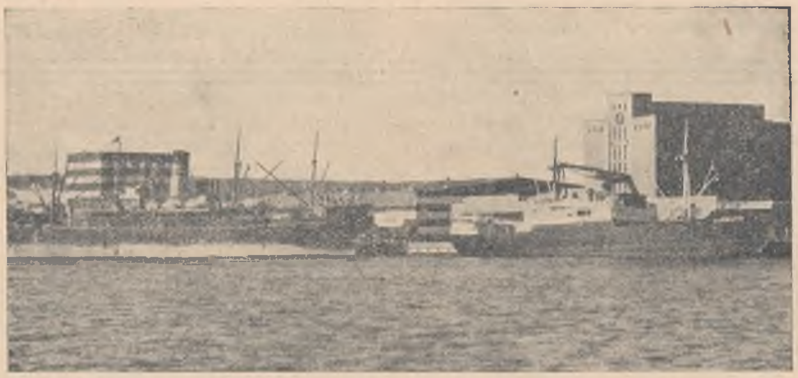
Krany dla przeładunku węgla na nabrzeżu Szwedzkiem

Załadowanie statku przed hangarem

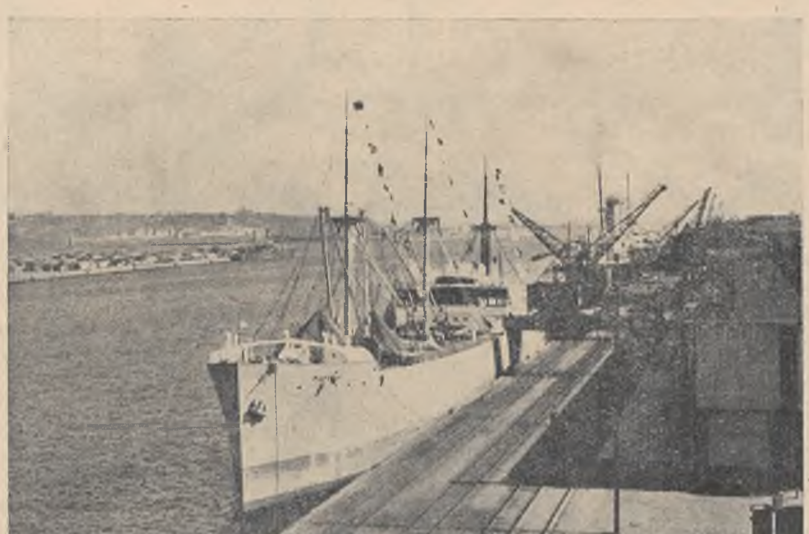

Wyładunek z m/s „Triton" linji Gdynia — Australja na nabrzeżu Stanów Zjednoczonych A. P.

Wyładunek surowców dla Olejarni i Łuszczarni Ryżu na nabrzeżu Indyjskiem

Nabrzeże Polskie. M/S „Pacific" linji Gdynia — Ameryka Południowa

Wydawca: Polska Agencja Telegraficzna. *Redaktor odp: Antoni Mucharski Gdynia.*

Polska Agencja Telegraficzna

PAT

CENTRALA w WARSZAWIE, Królewska 5

Centrala telef. **552-80** — Adres telegraficzny i pocztowy: **PAT Warszawa**

AGENCJA PRASOWA

AGENCJA FOTOGRAFICZNA

BIURO DZIENNIKÓW I CZASOPISM

BIURO REKLAM i OGŁOSZEŃ

BIURO FILMOWE

PRZEDSIĘBIORSTWO WYDAWNICZE:

„Monitor Polski", „Biuletyn Giełdowy", „Rocznik Polityczny i Gospodarczy na r. 1934", „Prasa - Reklama", „Wiadomości Portu Gdyńskiego"

ODDZIAŁ W GDYNI

ul. Św. Jańska, dom PAM, tel. 17-20

przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia

do dzienników i czasopism
w kraju i zagranicą oraz wszelkie

reklamy na Polskich Kolejach Państwowych

Sprzedaż wyrobów mennicy państwowej,

map turystycznych i wydawnictw P. A. T.

Zakłady Graficzne Instytutu Wydawniczego P. S. M. w Gdyni